

ستبران ۸

(۱۳۹۵)

نشریه سراسری سندیکای صنعت برق ایران
بهار ۱۴۰۱، دوره جدید، شماره هشت (۱۳۹۵ ازبوی تاکنون)
قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

وداع

با مرد روزهای
سخت سندیکا
و صنعت برق

بزرنگاه

بجرازی

مطالبات

گروه صنعتی ایران ترانسفو

- انواع ترانسفورماتورهای فوق توزیع و قدرت
- انواع ترانسفورماتورهای توزیع روغنی (کنسرواتوری و هرمتیک) و خشک رزینی
- انواع پست های پیش ساخته و تابلوهای برق

www.iran-transfo.com

www.itc-co.com

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ملاصدرا، خیابان شیرازی شمالی،
خیابان حکیم اعظم، پلاک ۱۵

۰۲۱-۸۸۲۱۰۹۱۰-۱۲

تلفن:

شرکت بازرگانی ایران ترانسفو: تهران، خیابان سید جمال
الدین اسدآبادی، خیابان سوم (شهید امیر جهانبخش)، پلاک ۲۳

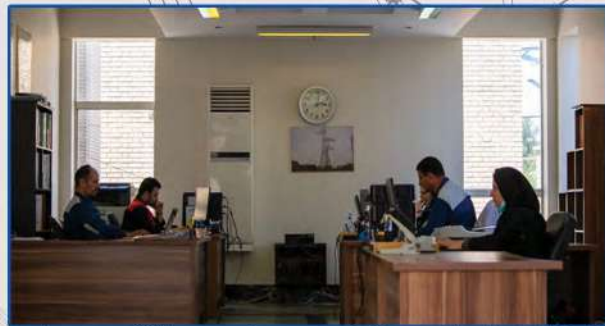
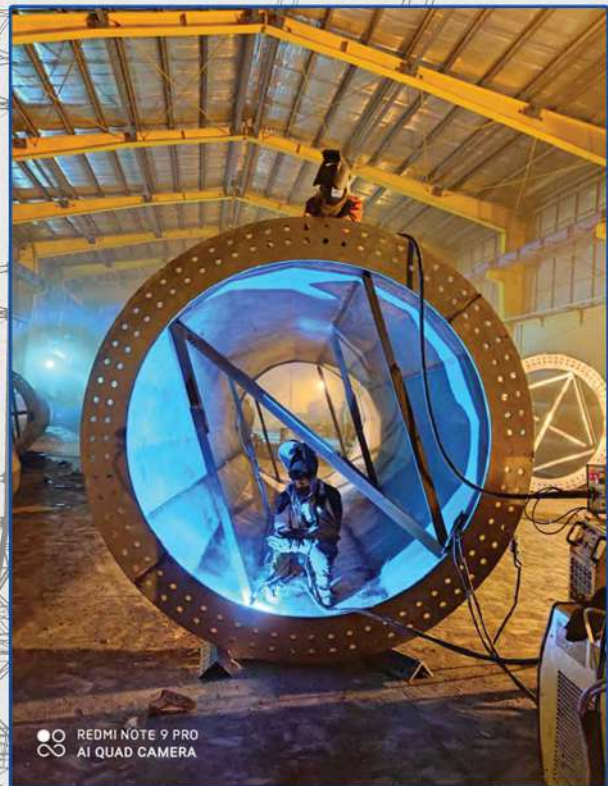
۰۲۱-۴۲۸۷۸

تلفن:

تولید کننده:

ا دکل های انتقال نیروی فولادی (مشبک و تلسکوپی) ا دکل های فولادی مخابراتی ا
اسکلت فلزی تجهیزات و صنایع نفت و گاز و پتروشیمی ا اسکلت فلزی ساختمان های فولادی ا
ا سینی و نردبان فلزی کابل ا

Peyma Bargh Co.

EPC Contractor in power sector

شرکت سیمابرق (تاسیس ۱۳۷۰)

طراحی، مهندسی، تأمین کالا و احداث نیروگاهها
خطوط انتقال، پست ها، شبکه های فیبر نوری و توزیع نیرو
www.peymabargh.com

PeymaBargh provides integrated electrical power services for customers. Our broad range of energy infrastructure service solutions allows us to engineer, supply, commission, test and manage a variety of electrical projects.

The full spectrum of electrical services also include installation, wiring, maintenance, repairs. Peymabargh values the opportunity to safety and efficiently bring electrical services to our clients. We will work to find the right service to meet our client's projects needs. Our diverse team of engineers, technologist electricians, project managers, industry experts and their 31 years of combined experience allow our clients and us to stand by the work we create together. Operating honestly and ethically is quite simply how we do business. we maintain open communication with all clients and pride ourselves on our customer oriented approach to our work.

- PeymaBargh Is The First Hot Transmission Line Contractor In IRAN
- More than 50 appreciation and satisfaction letters from clients.
- More than 200 delivered projects all around IRAN
- Executing & Delivering 5 International EPC projects In Africa.

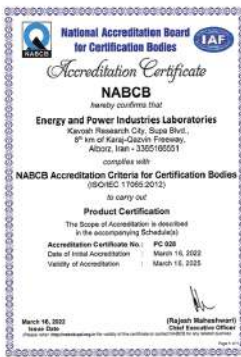

شرکت دانش بنیان اپیل

ISO IEC 17065 accredited CB
PC 028

ISO IEC 17025 accredited Lab
AAC.T.00289

تنها نهاد دانش بنیان صادر کننده گواهینامه
محصول (قابل ردیابی از IAF)
ISO IEC 17065 Accredited CB

- گواهینامه SIL
- گواهینامه ضد انفجار EX
- گواهینامه COC و ممیزی خط تولید

تحت حمایت صندوق نوآوری و شکوفایی

از این پس مشتریان اپیل میتوانند علاوه بر دریافت **Test Report**، برای
محصول و خط تولید خود **Certificate** نیز دریافت نمایند.

جهت کسب اطلاعات بیشتر با واحد صدور گواهینامه آزمایشگاه صنایع انرژی تماس حاصل نمایید.

Instagram:@epil_co | Info@eepil.com | www.epil.ir | تلفن: ۶۱۹۷۱ | LinkedIn:epil-ir

شماره واتساپ: ۰۹۹۲۵۳۲۱۴۷۱ | واحد تست و بازرسی: ۰۹۱۰۹۱۰۴۳۴۲ | واحد فروش و CRM: ۰۹۱۰۹۱۰۵۳۵۲

شرکت اندیشه‌های فرانگر برسام

ABB

Alcatel-Lucent

SEL SCHWEITZER
ENGINEERING
LABORATORIES

Loop
Telecom

BGS
www.bgscsco.ir

Barsam Global Systems Co.

Tel: +98 (21) 4611 8006

Fax: +98 (21) 4611 8007

Zip Code: 1478738129

Unit 12NO.43 Abshenasan Hwy

Shahran Sqr. , Tehran , IRAN

Web: WWW.BGSCS.CO.IR

TelesCADA

- طراحی، تامین و اجرای سیستمهای مخابرات فیبر نوری و سیستمهای اپتیک (AccessMux & SDH)
- طراحی، تامین و اجرای سیستمهای مخابراتی PLC انالوگ و دیجیتال
- طراحی، تامین و اجرای سیستمهای اسکادا (RTU) و مراکز دیسپاچینگ
- تامین و تولید تجهیزات پسیو فیبر نوری و تابلو های مخابراتی و تابلو های LV
- ارائه خدمات تعمیر و نگهداری سیستمهای مخابراتی و دیسپاچینگ

- 8 Digital Input
- Up to 4 Digital Output
- 4 Current Input
- 3 Voltage Input
- MODBUS, DNP3
- 3.5" TFT Color RGB 65k
- 96 x 96 x 89 mm (W x H x D)
- 1 x RS485
- 1 x RS232
- 1 x USB
- 1 x SD

IED

Azar Kelid
Engineering of
Electrical Inds.

دفتر مرکزی: تهران، خیابان شهید مطهری، خیابان میرعماد
کوچه یازدهم (پیمانی)، پلاک ۱۱، واحد ۱۰۷
تلفن: ۰۲۱ - ۸۸۱۷۵۵۰۳ - ۸۸۵۴۰۲۰۸
فکس: ۰۲۱ - ۸۸۱۷۵۴۹۳

Head Office: Unit 107, No. 11, Peymani Alley, Miremad St.,
Motahari Ave., TEHRAN 1587747818 IRAN
Tel: +98 21 88540208 - 88175503
Fax: +98 21 88175493

mini RTU

- 8 Digital Input
- 8 Digital Output
- MODBUS, DNP3
- Security: AES - 128 / HMAC - 256
- 1 RS232, 1 RS485
- 96 x 96 x 89 mm (W x H x D)

- 7" TFT - Touch Screen
- Resolution: 1024 x 600
- Refresh Rate: 60 Hz
- LCD Size: 4.8" x 6.5" (H x W)
- 1 x Ethernet Port

HMI

Rack Mount RTU

- Up to 90 Digital and Analogue I/O
- MODBUS, DNP3, IEC60870-5-101, 103, 104
- Security: AES-128 / HMAC-256
- Optional User Friendly HMI
- Wide Range of Power Measurement
- User Friendly Softwares: Config, Test, Monitoring

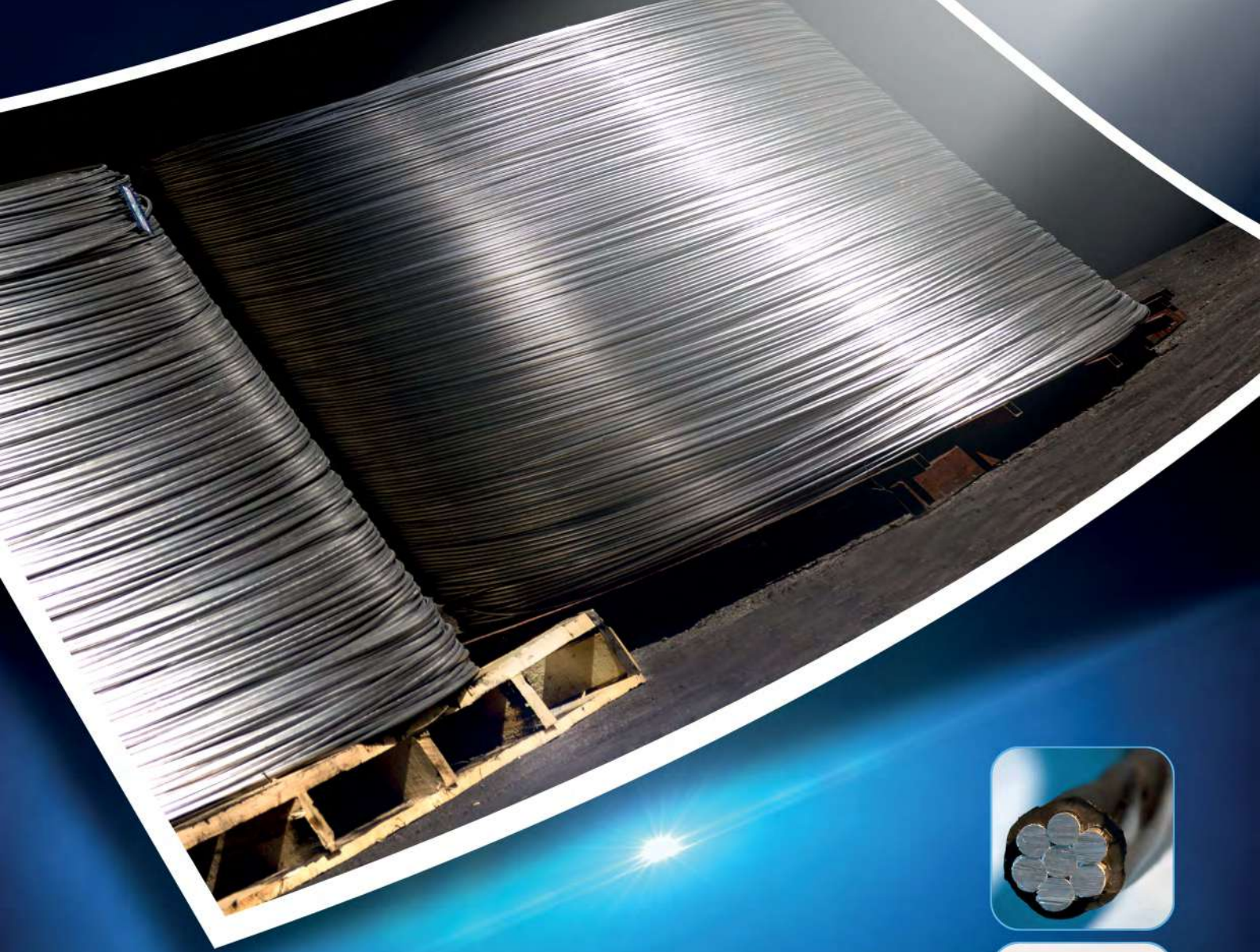

Compact RTU

- Up to 34 Digital and Analogue I/O
- MODBUS, DNP3, IEC60870-5-101, 103, 104
- Security: AES-128 / HMAC-256
- Optional User Friendly HMI
- Wide Range of Power Measurement
- User Friendly Softwares: Config, Test, Monitoring

www.azarkelid.com
contact@azarkelid.com

قم آلیاژ | Qom Alliage

تولید کننده آلیاژ فلزات غیر آهنی

Non-Ferrous Alloys Manufacturing

- ◆ مفتول آلومینیوم خالص EC و مفتول آلومینیوم آلیاژی ۱۰۱ و هادی های آلیاژی AAAC
- ◆ سیم آلومینیوم و هادی های هوایی بدون روکش و کابل
- ◆ آلیاژ های آلومینیوم ، آلیاژ های سرب ، آلیاژ های روی (زاماک) و سرب خالص
- ◆ نیمکره آلومینیومی بمنظور مصرف در صنایع فولاد
- ◆ انجام خدمات آزمایشگاهی

دفتر تهران: خ. آفریقا، بالاتر از خ. دستجردی، ک. بابک مرکزی، پلاک ۶
تلفن: ۷۰-۸۸۷۷۰۹۶۷ و ۱۳-۸۸۲۰۰۴۱۲-۸۸۷۹۸۲۹۰
سامانه ارتباط پیامکی با مشتریان: ۳۰۰۰۷۲۲۷۰۰۸۸۷۷

شرکت پارس سویچ
(سهامی عام)

PARS SWITCH CO.

Manufacturer of Medium & High Voltage
Circuit Breakers and Disconnecting Switches
سازنده کلید و سکسیونر فشار متوسط و قوی

بازدید ویژه وزیر محترم نیرو
جناب آقای مهندس محرابیان
از شرکت پارس سویچ
در تاریخ ۱۴۰۱/۰۳/۱۰

LTB 420 kV

PDS 245 kV

سکسیونر گازی تابلویی مدل LBS -P
دستی / موتوری 24 kV

VP4E 36kV

VP4E 24kV

تلفن فروش: ۰۲۴-۳۳۷۹۰۷۱۲-۱۶
فکس: ۰۲۴-۳۳۷۹۰۷۱۱

sales@parswitch.com

www.parsswitch.com

تسهیلات مالی

نمونه سازی / فعالیت های قبل از تولید و تولید صنعتی / سرمایه در گردش / لیزینگ و استصناع / تست و آزمون

ضمانت نامه

شرکت در مناقصه و مزایده / حسن انجام کار / پیش پرداخت / حسن انجام تعهدات

سرمایه گذاری

سرمایه گذاری جسورانه در استارتاپ ها / مشارکت در طرح های فناورانه / هم سرمایه گذاری (سه جانبه با سایر نهادهای مالی)

☎ ۰۲۱ ۸۸۵۷۵۹۷۳ | ۸۸۳۶۶۵۸۱ | ۸۸۵۷۴۸۳۷

📠 ۰۲۱ ۸۸۳۶۶۵۷۴

@ info@energyfund.ir

in energy-power-fund

📷 powerandenergy.fund

ویژه‌ی شرکت های فناور
و دانش بنیان
صنعت برق و انرژی کشور

www.energyfund.ir

تهران، شهرک قدس (غرب)
انتهای بلوار شهید دادمان، پژوهشگاه نیرو
ساختمان فناوری، طبقه ۳

صندوق پژوهش و فناوری صنعت برق و انرژی

SIMROD
INDUSTRIAL AND COMMERCIAL

+98 21 66 76 0000
www.simrodsama.com
شرکت سیم راد سما با لوگو و
هویت جدید (تولید کننده راد،
سیم، کابل آلومینیومی و محصولات
اکسیژن زدا در صنایع فولاد سازی)

لوگوی قبلی

**POWER
IS IN
CURRENT**
قدرت در جریان است

RELAY MODULES & SOLID-STATE RELAYS

 انواع رله های کمکی

POWER SUPPLIES

 منابع تغذیه

TOOLS

 ابزار

LIGHTNING & SURGE PROTECTION

 برقگیر

ویستا تجهیز تامین کننده تمامی محصولات واید مولر

ویستا تجهیز کیش بنیان

✉ INFO@VISTATKB.COM

🌐 VISTATKB.COM

۰۲۱-۹۱۰۷۰۰۵۸ (۱۰) خط

padena

PADENA TAJHIZ SANAAT

Schneider
Electric

telergon
gorian

FRAKO

Himel

www.padenats.com

info@padenats.com

پادنا تجهیز صنعت تامین کننده برندهای مطرح دنیا در صنعت برق

آمیزه‌های پلیمری ابهر
**ABHAR POLYMER
 COMPOUNDS**
 www.abharpolymer.com

تولیدکننده انواع کامپاند پلی اتیلن (PE)

قدرت ما بر پایه دانش ماست

تماس با ما: ۰۲۱۸۱۹۳۱۱۴۰

آدرس: تهران، خیابان خرمشهر، شماره ۶۴

آبیاری قطره ای

پوشش لوله‌های فولادی

لوله‌های پنج لایه ساختمانی PEX, PERT

سیم و کابل

انواع کامپاند پایه پلی اتیلن (PE) :

- قابل شبکه‌ای شدن برای عایق کابل‌های ولتاژ پایین و کابل‌های خودنگهدار (TIX5)
- روکش کابل‌های قدرت و عایق کابل‌های مخابراتی
- مقاوم در برابر آتش (HFFR) جهت عایق، روکش و بدینگ کابل‌های قدرت، کنترل و فیبر نوری
- قابل شبکه‌ای شدن مخصوص لوله‌های پنج لایه ساختمانی (PEX-AL-PEX)
- پوشش لوله‌های فولادی خطوط انتقال نفت، گاز و آب
- لوله‌های آبیاری قطره‌ای

شرکت تولیدی گرانول قزوین

Ghazvin Granules Producing Co.
 www.ggp.ir

تولیدکننده انواع کامپاند پی وی سی (PVC)

قابل اعتماد و مسئولیت پذیر

تماس با ما: ۰۲۱۸۱۹۳۱۴۶۰

آدرس: تهران، خیابان خرمشهر، شماره ۶۴

- جهت عایق کابل‌های ابزار دقیق، رانژه کنترل، روکش کابل‌های مخابراتی، جوش و ساختمانی، روکش کابل‌های فشار قوی با مقاومت عایقی بالا، روکش‌های کم دود و ضد روغن، روکش و عایق ۱۰۵ درجه (مطابق با استانداردهای بین‌المللی و الزامات توانیر)
- انواع فیلر، بدینگ و مستریج (مطابق با استاندارد رال)
- صنایع خودروسازی
- صنایع ساختمانی و درب و پنجره

مستریج و فیلر

درب و پنجره و لوازم خانگی

صنایع خودرو سازی

سیم و کابل

شرکت مسبار کاوه

◆ مفتول

مفتول ۸ میلیمتر UPCAST

◆ افشان

مفتول از قطر ۱/۳۸ تا ۴/۵۰ میلیمتر آنیل شده یا بدون آنیل
مفتول از قطر ۰/۳۵ تا ۱ میلیمتر آنیل شده یا بدون آنیل
مفتول از قطر ۰/۱۲ تا ۰/۳ میلیمتر آنیل شده یا بدون آنیل

◆ بانچری

محصول بانچ شده از مقطع ۰/۵ تا ۳۰۰ میلیمتر

◆ استرنجری

هادی استرنج شده (کلاس ۲) با یا بدون آنیل از مقطع ۰/۵ تا ۵۰۰ میلیمتر

◆ آلومینیوم آلیاژی

آلومینیوم تک رشته آلیاژی (سری ۵۰۰۰) از قطر ۰/۱۲ الی ۴/۵ میلیمتر

تولید کننده کلیدهای فشار متوسط برق و RTU

دژنگتور خلاء، فیکس اتصال از پشت

Frontal Fixed Vacuum Circuit Breaker

سکسیونر گازی زمینی SF6

SF6 Load Breaker Switch

دژنگتور خلاء، فیکس اتصال از بغل

Lateral Fixed Vacuum Circuit Breaker

دژنگتور خلاء کشویی

Withdrawable Vacuum Circuit Breaker

محصولات زمینی

دانستربیان

دارای تأییدیه توانیر دارای تأییدیه از وزارت نفت

شرکت توانیر

شرکت ملی نفت ایران

سکسیونر و سکشنالایزر گازی و خلاء هوایی

Overhead Load Breaker Switch

اتوریکلوزر خلاء، با عایق گاز یا جامد

Recloser

آشکار ساز خطا هوایی با قابلیت ارسال SMS

Overhead Fault Indicator With SMS

RTU

Remote Terminal Unit (RTU)

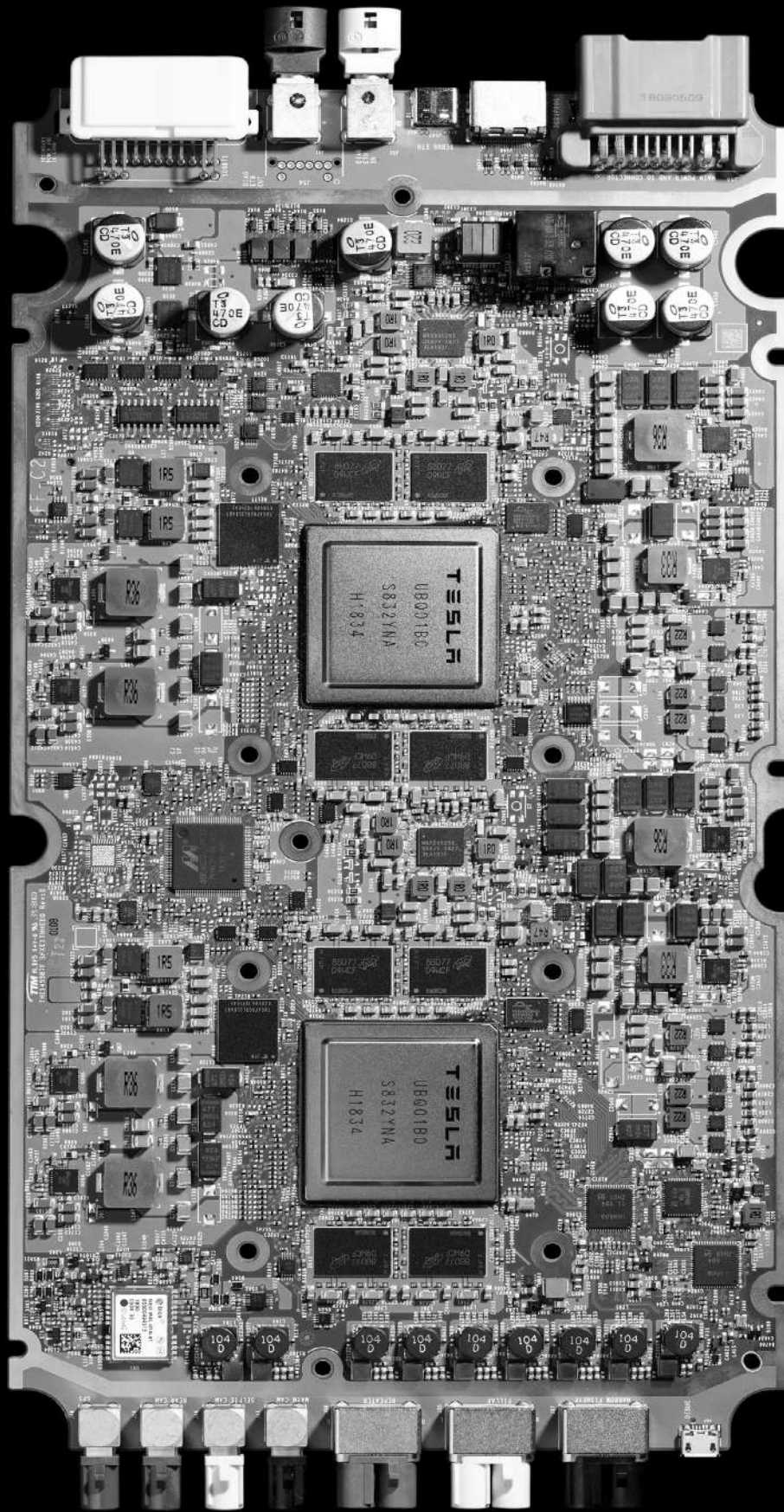

تلفن تماس : ۰۲۱ - ۴۷۱۵۸۰۰۰

دفتر مرکزی : تهران - بلوار اشرفی اصفهانی - برج نگین رضا - طبقه ۲۳ شمالی واحد ۲۳۰۱

کارخانه : تهران - شهرک صنعتی شمس آباد - بلوار نارنجستان - گسلیبرگ ۸ پلاک ۱۸

www.ariankelid.ir

WWW.COMPODYNE.COM

Automation , Telecommunication , Electronic , RF & Microwave

با بیش از ۳۱ سال سابقه در تولید تجهیزات الکترونیکی

- ▶ **UPS**
- ▶ **Battery & BMS**
- ▶ **Stabilizer**
- ▶ **Charger Rectifier**

دفتر مرکزی: ۰۲۱-۷۶۲۵۰۸۱۸ فروش: ۰۲۱-۷۱۳۲۷
خدمات مشتریان: ۰۲۱-۷۴۲۹۱ فکس: ۰۲۱-۷۶۲۵۰۸۲۸

www.farancorp.com

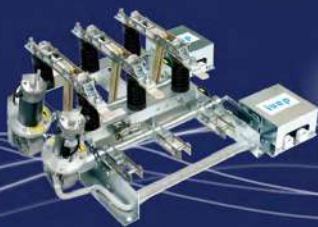

پارس دلتا

Pars Delta Co.

www.pars-delta.com

- تولید انواع تابلوهای برق و پست های کمپکت تحت دانش فنی ABB
- تامین تجهیزات فشار ضعیف، فشار متوسط، فشار قوی و اتوماسیون ABB
- نماینده رسمی ترانس های قدرت GBE ایتالیا در انواع روغنی و خشک
- نماینده رسمی سکسیونرهای سخت کار هوایی و تابلویی Ilep چک

آدرس: تهران، بلوار مرداماد، خیابان آقازاده فرد (اطلسی)، پلاک ۲، طبقه ۳

تلفکس: ۸-۲۶۴۰۰۷۳۶ (۰۲۱)

تامین افق اشتاد نیرو (وابسته به گروه صنعتی اشتاد)

مجری EPC پروژه های صنعت آب و برق

طراحی، مهندسی و مدیریت پروژه های خطوط و پست های توزیع و انتقال نیروی برق

اجرای کلید در دست و EPC خطوط و پست های توزیع، فوق توزیع و انتقال برق

اجرای کلید در دست و EPC نیروگاه های مولد مقیاس کوچک نیروی برق

بازرگانی مهندسی و تامین تجهیزات نیروگاه های مولد مقیاس کوچک نیروی برق

تولید انواع پایه های بتنی H شکل و گرد پیش تنیده شبکه توزیع نیروی برق

www.eshtad-co.com

info@eshtad-co.com

تلفکس: ۰۴۱-۳۳۲۵۱۱۹۰

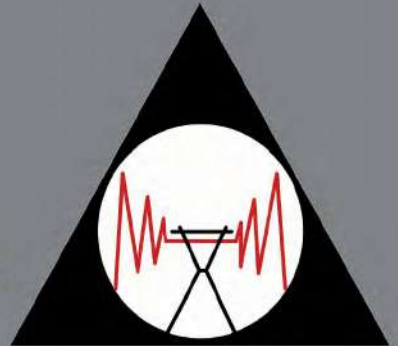
کد پستی: ۵۱۵۴۷۵۶۵۳۷

تبریز، خیابان فارابی (چایکنار)، روبروی
شهرداری منطقه ۱، ساختمان ۲۴، طبقه ۵

گروه صنعتی
اشتاد
نیرو

آب و برق | ساختمان | فولاد | بازرگانی | محبت و صنعت

پارسیان توانیر سپهر

PARSIAN TAVANIR SEPEHR

خدمات و محصولات:

طراحی، مشاوره، ساخت، نصب و راه اندازی کلبه تابلوهای برق

MCC – MDP – CB – BMS – PLC – CONTROL

طراحی، مشاوره و اجرای کلبه تاسیسات برقی، اداری،

تجاری، صنعتی، مسکونی و اجرای پستهای برق

تامین کلبه تجهیزات و لوازم برقی

برخی شرکای تجاری

ABB

Schneider Electric

GENERAL

SIEMENS

HOPPECKE
POWER FROM INNOVATION

GE

+98 21 86051471-2

+98 912 2452 753

ptsc03@yahoo.com

دفتر مرکزی: تهران، بزرگ راه همت غرب به شرق،

خیابان شیراز جنوبی، کوچه یاس، پلاک ۶، طبقه سوم، واحد ۶

کارخانه: تهران، پاکدشت، شهرک صنعتی عباس آباد، بلوار ابن سینا

ستبرانه

هشتمین شماره نشریه ستبران - ارگان رسمی سندیکای صنعت برق ایران - تمرکزی مجدد بر مساله مطالبات معوق فعالان بخش خصوصی صنعت برق کشور دارد. این بحران که در طول بیش از یک دهه گذشته، عملاً نظام ساختاری و مالی این صنعت را در بخش خصوصی و دولتی از میان برده و برق را گرفتار نوعی آشفتگی و از هم گسیختگی جدی کرده است. از سوی دیگر فعالان بخش خصوصی که در طول سال‌های اخیر با نوسانات شدید اقتصادی، تحریم‌ها و همه‌گیری سه ساله کرونا دست به گریبان بوده‌اند، تحت تأثیر دیرکرد کارفرمایان دولتی در پرداخت و تأدیه مطالبات معوقشان چنان تضعیف شده‌اند که عملاً امکان برنامه‌ریزی‌های میان‌مدت و بلندمدت را برای توسعه و پیشرفت از دست داده‌اند. در بخش دیگری از این شماره نشریه ستبران به پیشنهادات سندیکا برای تدوین مدل‌ها و ابزارهای نوین مالی جهت تأمین مالی پروژه‌های صنعت برق و بازگشت رونق به این صنعت پرداخته شده است. مروری بر گلیه‌های شرکت‌های عضو از پیامدهای عدم پرداخت مطالبات بخش خصوصی و همچنین بازخوانی گزارش اقدامات و عملکرد سه ماهه شعب استانی هم محورهای دیگر هشتمین شماره نشریه ستبران هستند.

ستبران، ارگان سندیکای صنعت برق ایران، تلاش می‌کند به منظور معرفی پتانسیل‌های حقیقی بخش خصوصی صنعت برق، به ویژه در حوزه سازندگان، پیمانکاران، مشاوران و شرکت‌های مهندسی بازرگانی، تصویر روشنی از توانمندی‌های این بخش نشان دهد. به علاوه شناسایی و بررسی چالش‌ها و گلوگاه‌های صنعت با هدف طرح دیدگاه‌های مختلف و روشن کردن زوایای مختلف اقتصاد کلان و خرد کشور هم از جمله دیگر سیاست‌های این نشریه است.

سندیکای صنعت برق ایران

غلامرضا ناصح

مهدی مسائلی

پیام باقری، علی بخشی، ولی اله بیات، محمدصادق جنان‌صفت، منصور سعیدی، سید علیرضا سیاسی راد، علیرضا کلاهی، حامد گرشاسبی، سعید مهذب‌ترابی، غلامرضا ناصح

طیبه السادات میرحسینی

سمیه کاظم‌زاده، زینب حدادی

علی چاشنی‌گیر

طیبه السادات میرحسینی

سپیده گرجی

بهارک باقرپور

صدیقه حسن‌پور

آیین چاپ تابان (شیر باستوریزه، خیابان فتح پانزده، پلاک ۱۷، تلفن: ۰۲۱-۸۸۲۰۶۶۸۰)

صاحب امتیاز:

مدیر مسئول:

سردبیر:

شورای سیاست‌گذاری:

دبیر تحریریه:

تحریریه:

مدیر هنری:

سایت:

توزیع:

امور آگهی‌ها:

امور اداری:

لیتوگرافی، چاپ و صحافی:

نشانی:

تلفکس:

فکس:

سازمان آگهی‌ها:

سایت:

ایمیل:

تهران، خیابان فاطمی غربی، خیابان سین دخت شمالی، پلاک ۱۵

۰۲۱-۶۶۵۷۰۹۳۰

۰۲۱-۶۶۹۴۴۹۶۷

۰۲۱-۶۶۵۷۰۹۳۰

www.ieis.ir

setabran@ieis.ir

در این شماره می خوانید:

.
. .
. .
. .
. .
. .

۴ وداع با مرد روزهای سخت سندیکا و صنعت برق

۱۰ چه کنیم تا حال و روز صنعت برق از این بدتر نشود؟

سرمقاله

بزرگراه بحرانی مطالبات

۱۴ مطالبات معوق محصول ساختار قراردادی ناکارآمد صنعت برق
۱۶ تسریع در پرداخت مطالبات، حیات بخش و ضروری
۱۸ ناهار مجانی در اقتصاد و بدهی وزارت نیرو به بخش خصوصی
۲۰ مطالبات فصل مشترک پیگیری های سندیکا
۲۴ مطالبات به موقع پرداخت نشود، هم سوخت دارد و هم سوز
۲۸ بار سنگین هزینه پروژه های متوقف بر دوش بخش خصوصی
۳۰ پرداخت مطالبات بدون خسارت دیرکرد؛ درمان دیر هنگام و بی تاثیر
۳۲ زوایای پنهان کوه یخی به نام مطالبات
۳۴ اعضا روی خط

پرونده

راه حل هایی که شنیده نشد

۴۲ تأمین مالی طرح نوسازی شبکه های فرسوده برق
۴۶ پرونده ای که در وزارت نیرو خاک می خورد
۴۸ لزوم ایجاد تنوع در تأمین مالی صنعت برق
۵۲ فاصله معنادار دانش بنیان ها با سرمایه گذاری های خطرپذیر
۵۴ فرصت های تکرار نشدنی توسعه زیست بوم نوآوری نیرو

نگاه ویژه

۵۸ برق باصرفه ترین کالا برای صادرات غیرنفتی
۶۰ استانداردهای صادراتی و لزوم ارزیابی کیفیت تجهیزات صادراتی صنعت نفت

یادداشت

۶۲ اهداف و اولویت های شعبه فارس
۶۴ سندیکای شعبه خراسان فعال و پویا
۶۶ مشارکت موثر شعبه اصفهان در رویدادهای اقتصادی

گزارش شعب

با مرد روزهای سخت سندیکا و صنعت برق

او علاوه بر سندیکای صنعت برق ایران، در تاسیس انجمن تابلوسازان و فدراسیون صادرات انرژی و صنایع وابسته نیز تأثیری بسزا و چشمگیر داشت. او جزو اولین نمایندگان صنعت برق در کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران بود و از نخستین کسانی بود که از تربیون سندیکا توانست صدای صنعت برق را کمی بلندتر از صنایع نفت، گاز و پتروشیمی به گوش دولت، مجلس و سایر نهادهای بالادستی برساند. تجارب، سوابق و تلاش‌های محمد پارسا را نمی‌توان انکار کرد، همانطور که نباید سهم او را در رشد

امروز در خانواده بزرگ سندیکا به چشم می‌خورد، بی‌شک حاصل باور، ایمان و تلاش مردانی چون اوست که از همان ابتدا، زمانی که هنوز تشکل‌ها جایگاه تعریف شده و مشخصی در ادبیات اقتصادی و صنعتی ایران نداشتند، تلاش کردند برای بخش خصوصی موقعیتی قابل اتکا ایجاد کرده و در تصمیم‌گیری‌ها و سیاستگذاری‌های کلان کشور اثرگذار واقع شوند. محمد پارسا بدون هیچ تردیدی یکی از شخصیت‌های پیشرو و فعال در حوزه تشکل‌های اقتصادی و صنعتی بود و بر گردن جامعه تشکلی صنعت برق دین بزرگی دارد.

مهندس محمد پارسا، بنیانگذار و رئیس سابق هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران روز سوم خرداد سال ۱۴۰۱ دار فانی را وداع گفت. او نه تنها پیشکسوت بزرگ، کارآفرین بنام، صنعتگر حرفه‌ای و یک فعال اقتصادی موفق بود، بلکه در حوزه تشکلی هم یکی از شخصیت‌های پیشرو و موثر محسوب می‌شد. ایده تشکیل سندیکایی برای سازندگان و پیمانکاران صنعت برق بیش از بیست سال پیش از سوی او مطرح و پیگیری شد تا اولین سنگ بنای سندیکای صنعت برق ایران بنا نهاده شود. انسجام و یکپارچگی بی‌نظیری که

و ارتقاء سندیکا نادیده انگاشت. برای صنعتی که مجادله نابرابرش با دستگاه‌های دولتی همواره به ضرر بخش خصوصی تمام شده، وجود مردانی که با باور به توانمندی‌های بخش خصوصی و اثربخشی فعالیت‌های مدنی، تشکل‌های اقتصادی را شکل می‌دهند و تمام عزم و تلاش خود را صرف توسعه این تشکل‌ها می‌کنند، بدون تردید یک نعمت بزرگ است. به همین دلیل نام و یاد مردانی، چون مهندس محمد پارسا را نباید و نمی‌توان از لوح صنعت برق ایران پاک کرد.

این بزرگمرد که به خردمندی و مردمداری شهره بود، با تاسیس ده‌ها شرکت موفق و فعال در حوزه ساخت تجهیزات و تولید خدمات فنی و مهندسی، علاوه بر کارآفرینی، کمک شایان و غیرقابل انکاری به توسعه صنعت برق کشور کرده است. مهندس پارسا که همواره، تولید، توسعه و آبادانی ایران عزیز را به عنوان هدفی غایی و متعالی دنبال می‌کرد، تلاشی خستگی‌ناپذیر و مستمر را در این مسیر شکل داد و همواره برای بهبود شرایط حاکم بر صنعت برق و انرژی کشور کوشید. نام او به عنوان یک صنعتگر، کارآفرین و فعال اقتصادی و مدنی، در درخشان‌ترین صفحات تاریخ و کارنامه صنعت برق کشور ثبت خواهد شد تا زحمات دلسوزانه و ارزشمندش تا همیشه در یاد فعالان این صنعت بماند.

آیین بزرگداشت مرحوم محمد پارسا به همت سندیکای صنعت برق ایران، انجمن صنفی تولیدکنندگان تابلوهای برق ایران، فدراسیون

صادرات انرژی و صنایع وابسته و موسسه تحقیق برای توسعه صنعت احداث و انرژی و با مشارکت گروه بلواندپی که سی‌ام خرداد ماه برگزار شد، فرصتی مغتنم برای مرور خدمات ارزنده و تلاش‌های خستگی‌ناپذیر وی برای توسعه بخش خصوصی، صنعت برق و انرژی و تشکل‌های اقتصادی این حوزه بود.

کارآفرینی سختکوش و شهروندی مشفق

در ابتدای این مراسم پیام باقری، رئیس هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران با تاکید بر اهمیت ارزش‌های انسانی برای رشد و تعالی نوع بشر، اذعان کرد: صنعت برق کشور در ادوار مختلف انسان‌هایی را در دامان خود پرورش داده که در زمان حیاتشان نه تنها دغدغه توسعه این صنعت پویا و زیربنایی را همواره به دوش کشیدند و به طریق اولی در اعتلاء و آبادانی کشور عزیزمان ایران گام‌هایی استوار برداشتند، بلکه انسانیت را نیز معنا بخشیدند. آن‌ها افرادی اثربخش و اثرگذار بودند که با اهتمام شبانه‌روزی تمامی مساعی و بضاعت خویش را در طبق اخلاص قرار دادند، به همین دلیل آنچه از خود به یادگار گذاشتند، غیر از خصائل نیکو و صفات ممتاز انسانی نبوده است.

باقری با بیان اینکه در این مجلس فرصتی فراهم شده است تا از اقدامات و خدمات این شخصیت تجلیل به عمل آوریم، خاطرنشان کرد: جایگاه برجسته مرحوم محمد پارسا علاوه بر فعالیت‌های

کارآفرینی و اقدامات تشکلی، از بعد انسانیت هم غیر قابل انکار است. فرهیخته‌ای زبده، که در دوران حیات عزتمند و پرتلاش در راستای تولید مولد و فزاینده، انسجام‌بخشی به کار گروهی و خلق ایده‌های نوین در مسیر توسعه پایدار با ترجیح‌بند صیانت از منافع ملی و منابع بین نسلی، منشا آثار معتابهی بود.

وی از مرحوم محمد پارسا به عنوان پیشکسوتی مجرب یاد کرد که با بنیان نهادن تشکل‌هایی همچون سندیکای صنعت برق ایران، انجمن شرکت‌های تولیدکننده تابلوهای برق، فدراسیون صادرات انرژی و موسسه تحقیق برای توسعه صنعت احداث و انرژی، یاد و خاطره خود را به عنوان یک معمار نقش‌آفرین در اذهان جاودانه کرده و در ادامه افزود: کارآفرینی سختکوش که بالغ بر پنج دهه از عمر گرانقدر خویش را در حوزه‌های ساخت و پیمانکاری در عرصه داخل و فراتر از مرزهای کشور در میدان صعب و دشوار بین‌المللی سپری کرد و با تاسیس و راه‌اندازی بنگاه‌های اقتصادی و خطوط تولید متعدد، زمینه‌ساز اشتغالزایی، ارزآوری و خلق ثروت و ارزش افزوده شد. تا آنجا که در ادوار مختلف به عنوان کارآفرین و صادرکننده نمونه مورد تقدیر قرار گرفت و اکنون این شرکت‌ها در مسیری که توسط او ریل‌گذاری شده و متکی بر بنیاد فکری که او پایه‌گذاری کرده، همچنان به فعالیت خود ادامه می‌دهند.

رئیس هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران، مرحوم محمد پارسا را شهروندی مشفق دانست

که در کنار مشغله‌های روزمره کار و زندگی از مسئولیت‌های اجتماعی خود غافل نبود و اذعان کرد: او با وقوف کامل به تعهدش در این زمینه، سبب ساز آثار خیر فراوان شد، چرا که به جای جلای وطن، ایستادن و ایستادگی را برگزید تا مام وطن از داشتن چنین فرزند برومندی به خود ببالد. شادروان مهندس محمد پارسا در زندگی که صحنه یکتای هنرمندی هر انسانی تلقی می‌شود، نغمه خود خواند و از صحنه رفت، اما نغمه او در یاد و خاطر همه ما خواهد ماند چرا که تفکر او پا برجاست. پیام باقری در پایان تصریح کرد: افتخار می‌کنم به اینکه امانت‌دار چنین مرد بزرگی و چنین بزرگمردانی در صنعت برق کشور هستم و وظیفه خود می‌دانم به نیابت از سندیکای صنعت برق ایران، ضایعه اندوه بار فقدان زنده یاد مهندس محمد پارسا را به خانواده داغدار ایشان، جامعه بزرگ صنعت برق کشور و اصحاب صنعت احداث و انرژی، تعزیت و تسلیت عرض نمایم.

مردی جسور با اندیشه‌های تشکلی و توسعه‌محور

در ادامه این مراسم، علی کهنی قانع، رئیس هیات مدیره انجمن صنفی تولیدکنندگان تابلوهای برق ایران و عضو هیات مدیره سندیکا کمک به امر تولید و کار جمعی را از مهمترین اهداف مرحوم محمد پارسا دانست و خاطر نشان کرد: من از سال ۱۳۶۶ و در یک کار تجاری با ایشان آشنا شدم و درست از همان زمان، محمد پارسا را مدیری توانا و

جسور و علاقمند به کار جدی دیدم. در سال‌های بعد و انتقال دفترم به شهر تهران، همکاری‌ام با زنده یاد پارسا با قوام بیشتری ادامه پیدا کرد و در طول دوره‌ای که به عنوان یکی از سازندگان تابلو برق به عضویت انجمن درآمد و کار تشکلی خود را آغاز کردم، خود را بیش از پیش با اندیشه‌های جمع‌گرایانه و تشکلی ایشان همسو و هم نظر یافتم. وی از محمد پارسا به عنوان یکی از ستون‌های تشکلی‌های مهم صنعت برق یاد کرد و افزود: امروز می‌بینیم که زحمات ایشان در ایجاد، پاسداری و قوام تشکلی‌های صنعت و شرکت‌های معظم و بزرگ صنعت برق همواره ماندگار بوده و هست. از این رو و به منظور صیانت از اهداف و دستاوردهای این مرد بزرگ از همه فعالان صنعت برق، انرژی و احداث کشور دعوت می‌کنم که خانواده محترم پارسا را در ایجاد «بنیاد مهندس محمد پارسا» یاری کنند. این بنیاد که مقدمات تاسیس آن فراهم شده، قرار است به امور خیریه، کمک به دانشجویان و فارغ‌التحصیلان برق دانشگاه‌ها، مدرسه سازی و سایر امور خیریه پردازد و منشاء آثار خیر بسیاری باشد.

معمار تشکلی‌ها و نهادهای مدنی صنعت برق

در بخش دیگری از مراسم بزرگداشت مرحوم محمد پارسا، دبیرکل فدراسیون صادرات انرژی و صنایع وابسته ایران، ضمن اشاره به شخصیت بزرگ مرحوم پارسا،

خاطر نشان کرد: من از همان ابتدای آشنایی با ایشان متوجه شدم هر جا که محمد پارسا حضور دارد، جریان، حرکت و جوششی وجود دارد که در نهایت به ایجاد نهادهای تازه‌ای منجر می‌شود. تقویت جامعه فارغ التحصیلان دانشگاه صنعتی امیرکبیر یکی از دستاوردهای ارزشمند ایشان در حوزه دانشگاهی بود که بعدها در سال‌های ابتدایی دهه ۸۰ به برگزاری شکوهمند نمایشگاه پلی تکنیک ۲۰۰۴ و نمایش گسترده دستاوردهای فارغ التحصیلان دانشگاه امیرکبیر منجر شد. این نمایشگاه، پیام روشنی برای دانشجویان آن زمان داشت که می‌شود در کشور ماند و موفق شد و دستاوردهای بزرگ داشت.

حمیدرضا صالحی در ادامه تلاش‌ها و پیگیری‌های گسترده مرحوم محمد پارسا را در سندیکای صنعت برق ایران یادآور شد و اذعان کرد: ایشان یک تئوریسین صنعتی و اقتصادی بودند و در هر شرایطی می‌توانستند تا چند دهه آینده را برای یک فعالیت اقتصادی پیشبینی کنند. ما در کنار ایشان، خشت به خشت سندیکای صنعت برق را بنا نهادیم تا امروز بتواند به تشکلی قدرتمند و توانا برای خدمت به این صنعت تبدیل شود. فعالیت ایشان برای تشکلسازی و نهادسازی هرگز متوقف نشد و تا تشکیل فدراسیون صادرات انرژی و صنایع وابسته نیز ادامه یافت.

صالحی از خدمات ارزنده مرحوم محمد پارسا در تشکلی‌های کلیدی و مهم صنعت برق یاد کرد و افزود: تلاش‌های مهندس محمد پارسا

برای ایجاد تشکل‌ها و نهادهایی مانند هسته خودکفایی، شرکت صباکار، انجمن تابلوسازان، سندیکا و فدراسیون به شکلی مستمر و موثر همواره ادامه داشت. به علاوه ایشان تأکیدی همیشگی بر موضوع صادرات داشتند و با هدف توسعه و مانع‌زدایی صادرات هم‌ایده ایجاد فدراسیون صادرات انرژی و صنایع وابسته را طرح و پیاده‌سازی کردند.

دبیرکل و عضو هیات مدیره فدراسیون صادرات در پایان ضمن تقدیر از حضور نمایندگان و اعضای تشکل‌های مختلف حوزه برق و انرژی گفت: هر یک از ما در تشکل‌های خود باید ادامه راه ارزشمند ایشان را به عنوان یکی از مأموریت‌هایمان در نظر بگیریم و تلاش کنیم تفکر و اندیشه مرحوم محمد پارسا را دنبال کرده و پایدار نگه داریم.

امیدوارم که فرزند برومند ایشان هم با توسعه فعالیت‌های صنعتی مرحوم پارسا در مجموعه بلواندپی و پارس تابلو، از دستاوردهای صنعتی ایشان صیانت کنند. به علاوه مشارکت همه ما در بنیاد محمد پارسا هم می‌تواند در تداوم مسیری که ایشان سال‌ها با تلاش و زحمت فراوان دنبال کردند، کاملاً موثر واقع شود.

خستگی ناپذیر، مسئولیت‌پذیر و سازنده

حسین امیری خامکانی، نماینده ادوار مجلس در بخش دیگری از این مراسم ضمن تسلیت به خانواده پارسا و خانواده بزرگ صنعت برق، گفت: مرحوم محمد پارسا دینش را به صنعت برق کشور ادا کرد و

میراثی ارزنده از خود برجای گذاشت. او یک کارآفرین کم‌نظیر بود که بدون تبلیغات و با تواضع، فروتنی و بی‌نام و نشان، شرکت‌های متعددی راه‌اندازی کرد و بانسی شرکت‌های زیادی شد. موسس واحدها و نهادهای ماندگاری بود. کارآفرین کم‌نظیری که با ابتکار عمل و خلاقیت باعث شد که امروز در بخش‌های مختلف تولیدی و صنعتی ردپایی سالم و بدون حرف و حدیث از او ببینیم.

دوراندیش، فروتن و متکی بر تعامل

بهرروز گتمیری، رئیس هیات مدیره موسسه تحقیق برای توسعه صنعت احداث و انرژی، مرحوم پارسا را مرد تعامل خواند و افزود: زنده‌یاد محمد پارسا همواره از بین‌تقابل و تعامل، راهکار تعامل را برمی‌گزیدند و از همان لحظه‌ای که به عرصه صادرات تجهیزات و خدمات فنی و مهندسی پا گذاشتند، نشان دادند که مرد تعامل هستند. ایشان با مقالات، مصاحبه‌ها و نگاه خود در اقتصاد کلان نشان دادند که به دنبال تعامل با جامعه صنعت و اقتصاد کشور و همچنین جامعه جهانی هستند. درست به همین دلیل یاد مردانی مانند او همواره زنده و جاوید خواهند بود.

چهره شاخص بخش خصوصی و حوزه تشکلی

محمد نهاوندیان، معاون اقتصادی دولت یازدهم هم یکی از سخنران مراسم بزرگداشت مرحوم محمد

پارسا بود. او در ابتدای سخنانش با تأکید بر اینکه حضور مرحوم پارسا، روشنی بخش محفل تشکل‌های بسیاری بوده، گفت: تصویری که من از محمد پارسا در طول سال‌های آشنایی با ایشان داشته‌ام، تصویر انسانی بسیار جدی، پرتلاش، فداکار، منظم، قابل‌اتکا و معتقد به مسئولیت اجتماعی، حرکت تشکلی و کار تیمی بود و به نظر می‌رسد در خصوص ایشان همین شاخص‌ها باید به صورت ویژه مورد توجه قرار گیرد. او یک انسان ملی و ایران‌دوست بود و به همین دلیل در بزرگداشت او باید از پارسایی سخن گفت، پارسایی پویا و پرتلاش.

رییس سابق اتاق بازرگانی ایران در ادامه از حضور موثر مرحوم محمد پارسا در عرصه مسئولیت اجتماعی با اتکا به خیر جمعی به نیکی یاد کرد و افزود: در شرایطی که کسب منافع شخصی راهی پُررهور و محسوب می‌شود، قدم گذاشتن در مسیر منافع جمعی کار هر کسی نیست و من در مرحوم پارسا این مشخصه بارز را به عینه مشاهده کردم. کسی به دنبال باز کردن راه‌های جدید برای دیگران است باید از خودگذشتگی زیادی داشته باشد و ایشان چنین شخصی بودند.

نهاوندیان سلوک و فروتنی را مهمترین شاخص برای افرادی دانست که مصالح جمعی را بر منافع شخصی خود ارجح می‌دانند و تصریح کرد: امروز بارها این صفت را در تعریف شخصیت مرحوم پارسا شنیدیم. واقعیت این است که انسان نمی‌تواند با تکبر کار بزرگی انجام دهد. افرادی که به دنبال انجام

کارهای بزرگ هستند، فروتنی پیشه می‌کنند و مهندس پارسا به خوبی به این امر واقف بود و به آن عمل می‌کرد و با همین مشی توانسته بود به یکی از بانیان توسعه فعالیت‌های تشکلی در صنعت برق تبدیل شود. او از سدیکای صنعت برق ایران به عنوان یکی از تشکل‌های شاخص این صنعت یاد کرد و گفت: وقتی قرار شد شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی تشکیل شود، مرحوم محمد پارسا جزو اولین کسانی بود که برای حضور در این شورا به ذهن ما رسید. چرا که باور داشتیم ایشان جزو کسانی هستند که می‌توانند به بهترین شکل نماینده بخش خصوصی باشند. او از جمله افرادی بود که ما اطمینان داشتیم به عنوان یک فعال اقتصادی که مصالح ملی را دنبال می‌کند، می‌تواند صدای بخش خصوصی را به گوش سیاستگذاران برساند.

محمد نهان‌دیان در ادامه با بیان اینکه بزرگی و بزرگ منشی مشخصه افرادی است که می‌توانند منافع ملی را به شکلی کلان دنبال کنند، تصریح کرد: توجه به آبرو و عزت بخش خصوصی کشور از لازمه‌های این نگاه برای نمایندگی این بخش است و مرحوم پارسا به خوبی این شاخصه را فرا گرفته و کسب کرده بود و طرح ایده‌هایی مانند تبدیل ایران به هاب انرژی منطقه حاصل همین ویژگی ارزشمند در محمد پارسا بود. ضمن اینکه ایران دوستی ایشان هم مثال زدنی بود. البته افرادی از این دست در بخش خصوصی کم نیستند که چنین ویژگی ارزشمندی دارند و جان و مال خود را فدای وطن می‌کنند. به

علاوه از دیگر نکات بسیار مهم در حیات بخش خصوصی جمع بین رقابت و رفاقت است. جمع بین رقابت همکارانه و همکاری رقابتی موضوعی است که از نظر من مرحوم پارسا طی سال‌ها فعالیت تشکلی خود به خوبی پیگیری و دنبال کرد.

تلاش برای ادامه منش، روش و تفکر مرحوم محمد پارسا

در پایان این مراسم پویا پارسا ضمن تقدیر از سخنرانی‌ها، اقدامات و تلاش‌های صورت گرفته برای بزرگداشت نام و یاد مرحوم محمد پارسا، عنوان کرد: پیش از هر چیز باید این مساله را به خاطر داشته باشیم که امروز پیشکسوتان بزرگی هستند که علیرغم همه مشکلاتی که همه ما در فضای کسب و کار با آن مواجه هستیم، برای توسعه صنعت و اقتصاد کشور تلاش می‌کنند. از این رو پیش از هر چیز بر خود لازم می‌دانم قدردان چنین شخصیت‌ها و افراد ارزشمندی باشیم. باید تا این چهره‌های موثر صنعتی در قید حیات هستند، قدر آن‌ها را بدانیم تا بتوانیم در سال‌های آینده راهشان را به درستی دنبال کنیم.

وی در ادامه به جایگاه مرحوم محمد پارسا به عنوان پدر، استاد، مدیر و دوست نزدیک خود اشاره کرد و افزود: یکی از مهمترین نکاتی که در مورد ایشان باید طرح کنم این است که در صحبت‌ها و مستندهایی که برای ایشان تهیه شده در خصوص نقش ایشان در تاسیس شرکت‌ها و تشکل‌ها سخن گفته شد، اما باید یادآوری کنم که ایشان از واژه «من» استفاده نمی‌کردند

و همواره از «ما» بودن سخن می‌گفتند. ایشان بخشی از جریانی بودند که تلاش می‌کردند حرکت تازه‌ای را در کنار یکدیگر شکل دهند.

رییس هیات مدیره گروه بلواندپی در بخش دیگری از سخنان خود داشتن افکار بزرگ، امید و جسارت را مهمترین درس آموخته‌های خود از پدرش عنوان کرد و گفت: من در طول این سال‌ها از پدرم آموختم که به صورت مستمر به سمت اهداف بزرگ حرکت کنم. برخی از افراد معتقد بودند مرحوم پارسا بلندپروازی زیادی دارد، ولی ایشان مصرا نه افکار و اهداف خود را دنبال کرده و تلاش می‌کردند گام به گام پیش بروند.

او تلاش خستگی‌ناپذیر مرحوم محمد پارسا را یادآور شد و خاطرنشان کرد: حتی تصور فرصت بیشتر برای تلاش و کار هم به پدرم انگیزه مضاعف می‌داد و این یکی از آموزه‌های ایشان برای من بود. به همین دلیل امروز من به عنوان شاگرد ایشان تلاش می‌کنم غم بزرگ از دست دادنشان را به یک حرکت بزرگتر تبدیل کرده، راهشان را ادامه دهم و کاری کنم که حاصل عمر باعزت ایشان در نسل‌ها و نیروهایی که راهشان را ادامه می‌دهند، ماندگار شود. همه تلاش ما این است که تا زمان سالگرد پدرم، حداقل چهار طرح و ایده مد نظر ایشان را عملیاتی کنیم تا نشان دهیم که حضور ایشان با ادامه منش و روش افکارشان ماندگار و جاودان خواهد شد. من همواره ایشان را کنار خودم حس می‌کنم و امیدوارم که لایق نام ایشان باشم و بتوانم لطف همه بزرگوارانی که امروز در این مراسم حضور داشتند را به نحوی جبران کنم. ■

چه کنیم تا حال وروز صنعت برق از این بدتر نشود؟

اقتصاد ناتراز برق این روزها به موضوعی نخ نما برای بی توجهی به ریشه‌های اصلی بحران کنونی صنعت برق تبدیل شده، مبحثی جدی که در پوسته کلیشه‌های مرسوم و تکراری، عملاً اهمیت خود را از دست داده است. شاید برای بررسی بحران مالی حاکم بر صنعت برق به ریشه‌یابی‌های عمیقی که عمدتاً به دلایل قیمت‌گذاری تکلیفی برق، عدم تعهد دولت به پرداخت مابه‌التفاوت قیمت تمام شده و تکلیفی برق و عدم توازن هزینه و درآمدهای وزارت نیرو و شرکت‌های زیر مجموعه و وابسته (ناشی از گستردگی ساختار) است، نیازی نباشد و فقط باید این سوال را مطرح کرد که علیرغم وجود چنین شرایطی، اگر امروز راهی برای درمان نیست (که البته هست) چرا پیشگیری از رخداد مشکلات برای آینده در دستور کار قرار نمی‌گیرد؟ مصداق سوال اخیر تعریف پروژه‌های متعدد از طرف شرکت‌های توزیع نیروی برق و شرکت‌های برق منطقه‌ای با سازوکارهای سابق است. لذا راهکار اول جلوگیری از نامساعد شدن حال و روز صنعت و فعالان آن است که بر عهده بخش کارفرمایی دولتی و غیردولتی صنعت برق است که این راهکارها شامل عدم تعریف پروژه‌های غیرضروری و ثانیاً تعیین تکلیف باقیمانده قراردادهای جاری و به‌اصطلاح غربالگری آنهاست.

اما سهم بخش خصوصی فعال در صنعت برق در رسته‌های مختلف (سازنده، پیمانکار، مشاور و بازرگان) در این میان برای عبور از بحران فعلی و عدم درماندگی در باتلاق‌های اقتصادی ناشی از آن چیست؟ در پاسخ به این سوال و در گام نخست لازم است استراتژی بقا مبتنی بر سیاست تثبیت در دستور کار این بخش قرار گیرد و قبل از گرفتن کار جدید، تعیین تکلیف همه جانبه کارهای جاری را در دستور کار قرار دهند. در گام دوم با توجه به شناخت کامل از دستگاه کارفرمایی و مطالعه تاریخچه وضع موجود و بررسی دقیق اسناد مناقصه و شرایط فنی و بازرگانی حاکم بر آن ضمن بازدید از محل پروژه و بررسی امکانات و آبادی در دسترس، کاملاً هوشمندانه با لحاظ تمامی ریسک‌های ممکن در کارهای جدید وارد شوند، یادمان باشد که به قول قدیمی‌ها "جان نکنده، بر تن است"

در همین راستا و از منظر دستگاه‌های اجرایی (شرکت‌های توزیع نیروی برق و شرکت‌های برق منطقه‌ای و سایرین) به نظر می‌رسد تنها راه ساماندهی شرایط مالی صنعت برق در شرایط موجود با رویکرد درمان و حتی پیشگیری، پیش از هر چیز مستلزم تعریف و تبیین مفهوم همان شعر معروف سعدی است که «چو دخلت نیست خرج آهسته‌تر کن».

نکته دیگری که نمی‌توان از نظر دور داشت این است که بحران فعلی صنعت برق، پیش از چاره‌اندیشی برای آینده دور و نزدیک باید حل شود. بحران نقدینگی و انباشت بدهی‌های وزارت نیرو به بخش خصوصی و سیستم بانکی، مسأله‌ای نیست که بتوان به سادگی از آن چشم پوشید. این سوی این معادله چند مجهولی، شرکت‌های سازنده، پیمانکار، مشاور و تامین‌کننده‌ای وجود دارند که عمدتاً در ساختارهای بنگاه‌های کوچک و متوسط می‌گنجند که توان مالی چشمگیری ندارند و میزان تاب‌آوری آن‌ها در برابر طوفان‌های مالی به ویژه تاخیر

در تادیه مطالبات و نوسانات اقتصادی نسبت به مجموعه‌های بزرگ، اندک است. موج افول SMEها در صنعت برق یکی از عوارض و پیامدهای منفی و جدی ناشی از تاخیر کارفرمایان دولتی در بازپرداخت بدهی‌های معوق محسوب می‌شود. این موج مخرب که در صورت عدم چاره‌اندیشی می‌تواند به یک سونامی ویران‌کننده در صنعت برق تبدیل شود، مخاطرات جدی اقتصادی و اجتماعی در پی خواهد داشت. ضمن اینکه تضعیف این شرکت‌ها به عنوان یکی از مهمترین بنیان‌های توسعه پایدار صنعتی، روند پیشرفت کشور را نیز با مشکلات جدیدی مواجه خواهد کرد.

در خصوص مطالبات معوق شرکت‌های عضو سندیکای صنعت برق ایران هم اگرچه سخن بسیار گفته شده و پیگیری‌ها از مرز مکاتبات و جلسات روتین و معمول گذشته و حتی تا سازمان‌ها و نهادهای نظارتی هم گسترش یافته، اما رویکرد وزارت نیرو و شرکت توانیر بعنوان دستگاه‌های بالادستی شرکتهای کارفرمایی، همان دربی است که روی پاشنه انفعال می‌چرخد.

در طول پیگیری‌های مستمر سندیکا از وزارت نیرو و شرکت توانیر در طی ۵ ماه گذشته اقوال مساعد بسیاری برای تسویه بدهی شرکت‌های عضو داده شده، اما متأسفانه فاصله حرف تا عمل در این صنعت آنقدر زیاد است که عملاً اعتماد به دولت از بخش خصوصی سلب شده و امکان مشارکت جدی این بخش در پروژه‌های زیرساختی دولت از بین رفته است.

ما در ساختارهای وزارت نیرو به ویژه شرکت‌های برق منطقه‌ای و توزیع نیروی برق گرفتار نوعی فرار رو به جلو برای شانه خالی کردن از مسئولیت خساراتی هستیم که عدم تادیه بهنگام مطالبات به بخش خصوصی تحمیل می‌کند. حالا امروز حتی اگر کل مبلغ مطالبات تایید شده هم پرداخت شود، بدون شک ارزش نقدینگی آن برای جریان یافتن در مسیر گردش مالی شرکت‌ها با توجه به افزایش تورم، نرخ ارز و سایر نهادهای تولید حداقل ۴۰ تا ۵۰ درصد کاهش یافته است و همین مساله به خوبی موبد بی‌توجهی وزارت نیرو و شرکت‌های تابعه به اهمیت موضوع مدیریت زمان در پرداخت مطالبات بخش خصوصی است.

ساختار به هم پیچیده، بزرگ و کند وزارت نیرو با تعدد شرکت‌های مادر تخصصی که بعضاً در عمل رفتاری نامادارانه با مجموعه‌های بخش خصوصی به عنوان بازوهای اجرایی خود دارند، حل و فصل به موقع مشکلات را دشوار کرده است. هر نوع تصمیم‌گیری در بطن این ساختار و با وجود شرکت‌هایی که عمدتاً به بهانه برخورد نهادهای نظارتی، ترجیح می‌دهند اقدام مشخص فرباخشی برای حل مشکلات جاری انجام ندهند، معمولاً بسیار کند و دیرهنگام صورت می‌گیرد.

این انفعال ساختاری در صنعت برق که نمونه‌های آن را می‌توان زمانبر شدن مساله قراردادهای متوقف، عدم اجرایی شدن قرارداد تیب، عدم اقدام موثر برای پرداخت بدهی‌ها و عدم توجه جدی به پیشنهادات بخش خصوصی برای تامین مالی پروژه‌های جاری صنعت برق به منظور جلوگیری از افزایش بدهی‌های این وزارتخانه مشاهده کرد، صنعت برق را در بحرانی‌ترین شرایط قرار داده است.

اگر این بار هم وزارت نیرو بی‌توجه به شرایط بحرانی بخش خصوصی، خسارات ناشی از دیرکرد در تادیه بدهی‌هایش را نادیده بگیرد، بدون تردید بخشی از ظرفیت‌های ساخت، تامین تجهیزات و تولید خدمات فنی و مهندسی این صنعت از میان خواهد رفت. این یک هشدار جدی برای صنعتی است که افول سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌هایش، عملاً اوج مصرف تابستان و خاموشی‌ها را به یک کابوس برای او بدل کرده است. از این رو بهتر است تا دیر نشده، فکری به حال نامساعد این روزهای صنعت برق کرد. به امید روزهای خوب، دست در دست هم، میهن خویش را کنیم آباد ■

بزرنگاه بجریان

چالش مطالبات معوق، اگرچه زمانی، یکی از مشکلات معمول فعالان بخش خصوصی صنعت برق محسوب می‌شد و عملاً فعالان بخش خصوصی با این اطمینان که دریافت این مطالبات مصداق بارز همان ضرب‌المثل معروف است که «دیر و زود دارد اما سوخت و سوز ندارد» اما استمرار ده ساله مساله مطالبات و انباشت چندین ساله بدهی‌های چند هزار میلیارد تومانی شرکت‌های تابعه وزارت نیرو نشان داد که استمرار روند بدعهدی کارفرمایان دولتی ادامه‌دار بوده و خسارات ناشی از آن عملاً جبران‌ناپذیر است. به این ترتیب در بستر انباشت چندین ساله مطالبات، بخش خصوصی به تدریج ضعیف و ضعیف‌تر شد و توان خود را برای اجرای پروژه‌های اقتصادی به ویژه در بطن تلاطمات غیرقابل پیش‌بینی اقتصاد کشور از دست داد. از بین رفتن نظم حاکم برگردش مالی بنگاه‌های اقتصادی به عنوان پیامدی مخرب، بنیان‌های کلیدی شرکت‌های عضو سندیکا را در طول سال‌های اخیر متزلزل کرده و ادامه کار را برای آنها دشوارتر از قبل کرده است. در این میان پیگیری‌های مداوم و مستمر سندیکا هم نتوانست حریف انفعال وزارت نیرو در این حوزه شود. در این پرونده به تفصیل به خسارات و هزینه‌های ناشی از انباشت مطالبات شرکت‌های عضو و همچنین پیگیری‌های انجام شده از سوی سندیکا برای وصول حداقل بخشی از این ارقام پرداخته شده است.

یکی مطالبات

مطالبات معوق

مطالبات معوق

مطالبات معوق

مطالبات معوق

مطالبات معوق

پیام باقری | رئیس هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران

آنچه امروز بیش از هر زمان دیگری محیط کسب و کار را تحت الشعاع قرار داده، مواجهه با اقتصادی پرنوسان و غیرقابل پیش‌بینی است لیکن دامنه مخاطراتی از این دست در صنایع زیربنایی با ساختارهای قراردادی یک جانبه و ناهمگن، گسترده‌تر نیز می‌شود، چرا که سازمان‌های دولتی در بطن این نابسامانی گرفتار کمبود جدی منابع مالی هستند که پیامد آن ظهور و بروز یکی از جدی‌ترین چالش‌های قراردادی تحت عنوان مطالبات معوق است.

در صنعت برق، اما با امعان نظر به اینکه مصرف‌کننده نهایی محصولات و خدمات عمدتاً سازمان‌های دولتی هستند، لذا این معضل به گونه‌ای ریشه دوانده که اکنون در قامت یک بحران خودنمایی می‌کند و در صورت عدم توجه، آسیب‌های جبران‌ناپذیری را به دنبال خواهد داشت.

مقابله با این شرایط با هدف ساماندهی بدهی‌های معتدله چند ده هزار میلیارد تومانی وزارت نیرو پیش از هر اقدام، مستلزم ابلاغ، استقرار و اجرای یک نظام قراردادی پویا و تعهدآور دو طرفه است که اثربخشی آن در گرو ایفای بهنگام تعهدات در قالب یک چارچوب منسجم با حفظ منافع طرفین است که قاعدتاً تعهدات مالی یکی از مهمترین آنهاست.

تادیه تعهدات مالی از سوی کارفرما منوط به پیش‌بینی نقدینگی مورد نیاز پیش از آغاز فعالیت، به عبارتی تخصیص منابع مالی اجرایی یک طرح پیش از طی فرایند انتخاب طرف قرارداد امری ضروری است لیکن اهمیت ندادن دستگاه‌های اجرایی به چنین موضوع تعیین‌کننده‌ای عملاً خلق تعهدات مالی با رشد فزاینده و تعمیق شکاف‌های قراردادی فیما بین دولت و بخش خصوصی و در نتیجه حجیم شدن میزان مطالبات آن هم در بازه‌های زمانی طویل عدم پرداخت را تاکنون در پی داشته است آن هم در قراردادهایی که فاقد تعریف روشنی برای جبران خسارات ناشی از تاخیر در تادیه مطالبات هستند، بنابراین بنگاه اقتصادی که با طرف دولتی قرارداد منعقد می‌کند نه تنها با مخاطرات ناشی از عدم دریافت به موقع مطالبات مواجه می‌شود، بلکه تحت تاثیر شاخص‌های اقتصادی از قبیل رشد تورم و افزایش نرخ ارز از کاهش ارزش نقدینگی نیز آسیب می‌بیند و در نتیجه نقص جریان مالی و نابسامانی در تامین منظم نقدینگی مورد نیاز، با موانع دست و پاگیر در انجام مسئولیت‌های قراردادی مواجه شده و به دلیل افزایش قیمت تمام شده، زیان انباشته مضاعفی را نیز متحمل می‌شود. به عبارتی در ساختار فعلی حقوقی و قراردادی صنعت برق

مطالبات معوق

رقب محصول ساختار قراردادی ناکار آمد صنعت برق

بخش خصوصی در کنار عدم اطمینان از وصول به موقع مطالبات، خسارات ناشی از تاخیر تادیه و نوسانات مستمر شاخص‌های اقتصادی و تحمیل مخاطرات مترتب بر آن را نیز به دوش می‌کشد و طبیعتاً قراردادهای متوقف و تضعیف بخش خصوصی محصول تجمیع این عوامل در چنین بستری است.

ناگفته پیداست فعالان صنعت برق به دلیل قراردادهایی که عمدتاً با سازمان‌های دولتی منعقد می‌شود، همواره از رویکردها و سیاستگذاری‌های دولت متأثر هستند؛ از جمله مساله کسری بودجه و کمبود منابع مالی که بحران مطالبات معوق را سبب می‌شود و در نهایت بخش قابل توجهی از مخاطرات به بنگاه‌های اقتصادی تحمیل می‌گردد. کاهش تاب‌آوری صنعت برق هم در اثر همین رخدادهای زنجیره‌وار اتفاق می‌افتد. کمبود منابع مالی در دولت، انباشت مطالبات بخش خصوصی، تضعیف شرکت‌ها به دلیل عدم دریافت به موقع مطالبات و کاهش توان مالی آن‌ها و در نهایت انتقال مخاطرات در قالب قراردادهای یک طرفه به بنگاه‌های اقتصادی فعال در این حوزه، شرایطی را به این صنعت دیکته کرده است که آسیب‌ها و هزینه‌های ناشی از آن عملاً فرآیند توسعه را نیز تحت شعاع قرار داده و شیب نزولی سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف تولید، انتقال و توزیع و کاهش ضرب‌آهنگ تولید کالا و ارائه خدمات نیز نتیجه روشن همین روند است و آثار طولانی مدت این وضعیت به تدریج تضعیف زیرساخت‌های این صنعت و ناترازی تولید و مصرف از یک طرف و کاهش فعالیت‌ها و از دست دادن سرمایه‌های نیروی انسانی را به دنبال دارد که تاثیر آن در کاهش تولید ناخالص ملی و اشتغالزایی قابل مشاهده خواهد بود، به ویژه در شرکت‌های کوچک و متوسط که موتور محرک توسعه پایدار اقتصادی هستند.

پیش‌بینی منابع مالی مکفی جهت اجرای قراردادها پیش از برگزاری مناقصه و تعریف یک فرآیند روشن به منظور جبران خسارات ناشی از دیرکرد در تادیه مطالبات بخش خصوصی، مهمترین و کلیدی‌ترین اقدامات در این حوزه محسوب می‌شود که به نظر می‌رسد تنها با ابلاغ و اجرایی شدن یک قرارداد تیپ منصفانه با حفظ منافع طرفین، امکانپذیر خواهد بود؛ موضوعی که سندیکای صنعت برق ایران مدت‌های مدید بر ضرورت آن تاکید داشت تا حداقل در ساختار اجرایی قراردادهای وحدت رویه قابل اتکا و اطمینان ایجاد شود و به موازات تمهیدات لازم در راستای پرداخت مطالبات گذشته و سازماندهی نحوه پرداخت مطالبات آتی فراهم آید که این مهم مستلزم توجه وزارت نیرو به راهکارهای ارائه شده از طرف سندیکا با رویکرد رفع چالش‌های این صنعت ارزشمند و تعالی و توسعه آن است. ■

تسریع در پرداخت مطالبات حیات بخش و ضروری

جعفر جولا | نایب رئیس هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران

بنابر اطلاعات منتشره توسط وزارت نیرو در پایان سال ۱۳۹۹، بخش خصوصی با دارا بودن بیش از ۴۹ درصد از ظرفیت تولید نیروگاهی (حدود ۴۳ هزار مگاوات) و تولید بیش از ۵۷/۷ درصد از برق مورد نیاز کشور (بر اساس اطلاعات موجود در سایت مدیریت شبکه ایران در پاییز ۱۴۰۰ این عدد به ۶۰ درصد رسیده است)، نقش بسیار مهمی در تولید انرژی کشور ایفا می‌کند. در کنار تولیدکنندگان غیردولتی برق، بنگاه‌های کوچک و متوسط فعال در بخش‌های انتقال و توزیع از یراق‌ساز گرفته تا سایر سازندگان تجهیزات و مشاوران و پیمانکاران هم نقش انکارناپذیری در تامین برق پایدار ایفا می‌کنند؛ لذا ضروری است تلاش‌های جدی‌تری برای حل موضوعات مهمی نظیر وصول مطالبات صورت پذیرد.

به منظور درک بهتر آثار سوء ناشی از عدم وصول مطالبات بخش خصوصی بر فعالیت‌های آن کافی است نگاهی اجمالی بر روند وصول مطالبات و بررسی خسارات ناشی از تحمیل هزینه‌های پنهان این موضوع انجام گیرد. **بنابر گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، مجموع مطالبات صنعت برق از دولت در سال ۱۴۰۰ به حدود ۷۸۰ هزار میلیارد ریال رسیده است که علت اصلی آن مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی و بهای تمام شده برق عنوان شده است.**

به دلیل عدم دسترسی به میزان دقیق مطالبات بخش خصوصی و روند تغییرات آن در سال‌های اخیر، ناگزیر اطلاعات مالی یک نمونه از بنگاه‌های بزرگ فعال در صنعت برق بررسی شده که در حوزه‌های مختلف صنعت برق اعم از تولید، احداث، توسعه و نگهداری نیروگاه‌ها فعالیت‌های گسترده‌ای دارد. مطابق صورت‌های مالی حسابرسی شده آن شرکت، جمع مطالبات ناشی از فروش تجهیزات، خدمات و برق در پایان سال ۱۳۹۹ معادل ۶۴۵ هزار میلیارد ریال و دوره وصول مطالبات آن بیش از ۱۲۰۰ روز بوده است. به عبارت دیگر وصول مطالبات این شرکت از دولت بیش از سه سال به طول می‌انجامد.

حال اگر چنانچه این سه سال به‌عنوان دوره وصول کامل مطالبات در نظر گرفته شود، این بدین معناست که مانده مطالبات آن شرکت در ابتدای سال ۱۳۹۷ تا پایان سال ۱۳۹۹ وصول شده است. مانده مطالبات شرکت نمونه از وزارت نیرو در ابتدای سال ۱۳۹۷ معادل ۱۱۴ هزار میلیارد ریال بوده است. با فرض دریافت کل این مبلغ در ابتدای سال ۱۳۹۷ و متعاقب آن سپرده‌گذاری نزد بانک و عدم برداشت اصل و سود سپرده تا پایان سال ۱۳۹۹ و با فرض نرخ بازده مورد مطالبه‌ای معادل نرخ بازده بدون ریسک ۲۰ درصدی، عواید حاصل از این سپرده‌گذاری مبلغی معادل ۸۳ هزار میلیارد ریال خواهد بود که به‌وضوح حداقل

در کنار اقتصاد ناتراز صنعت برق که بخش عمده‌ای از آن ماحصل نظام قیمت‌گذاری ناکارآمد و دستوری است، یکی دیگر از مهمترین چالش‌های این صنعت طی سال‌های اخیر، بحث وصول مطالبات بخش خصوصی از دولت بوده است که متأسفانه عدم ایفای به‌موقع این تعهدات و تحمیل هزینه‌های پنهان مترتب بر آن، منجر به تضعیف بنیه مالی بنگاه‌های بخش خصوصی شده است. وجود این چالش‌ها و برخی محدودیت‌های دیگر از جمله عدم بخشودگی جرائم بانکی و مالیاتی، وجود قوانین سختگیرانه و بازدارنده در حوزه تولید، توقف برخی از پروژه‌ها به دلیل عدم جبران افزایش قیمت عوامل تولید، عدم امکان تأمین مالی ارزان قیمت و مواردی از این دست، فعالیت بنگاه‌های خصوصی فعال در زنجیره تأمین برق را بعضاً فاقد توجیه اقتصادی کرده است.

هزینه فرصت از دست رفته شرکت مذکور از این محل را نشان می‌دهد.

از سوی دیگر با استفاده از شاخص قیمت مصرف‌کننده نیز می‌توان کاهش ارزش ریالی این مطالبات را اندازه‌گیری کرد. براساس اطلاعات موجود در سایت مرکز آمار ایران متوسط شاخص قیمت مصرف‌کننده در سال ۱۳۹۷ معادل ۱۳۶/۹۳ و در سال ۱۳۹۹ معادل ۲۵۰/۶ بوده است. حاصلضرب مانده مطالبات ابتدای سال مبدأ (سال ۱۳۹۷) در نسبت شاخص قیمت سال مبدأ بر شاخص قیمت در سال پایانی (سال ۱۳۹۹)، ارزش ریالی مطالبات را در پایان سال ۱۳۹۹ نشان خواهد داد. بر این اساس ارزش مطالبات ۱۱۴ هزار میلیارد ریالی شرکت نمونه در ابتدای سال ۱۳۹۷ با کاهش ۴۵ درصدی به عدد ۶۲ هزار میلیارد ریال در پایان سال ۱۳۹۹ رسیده است.

با توجه به محاسبات فوق، آثار مالی منفی طولانی شدن دوره وصول مطالبات (هزینه فرصت از دست رفته) و همچنین هزینه‌های پنهان ناشی از عدم وصول به موقع مطالبات (کاهش ارزش مانده مطالبات) به وضوح قابل اندازه‌گیری است. مضافاً آنکه عدم وصول به موقع مطالبات علاوه بر اختلال در امور جاری شرکت‌ها، بی‌تردید باعث توقف در اجرای پروژه‌ها و طرح‌های توسعه‌ای نیز خواهد شد. اثرات سوء این روند علاوه بر تشدید هزینه‌های پنهان، در نهایت هم‌گریبان فعالان صنعت را خواهد گرفت و هم باعث زیان خود دولت به‌عنوان کارفرمای اصلی صنعت برق خواهد شد.

در پایان ناگفته نماند که اگرچه اراده مدیران ارشد وزارت نیرو در چند سال گذشته بر پرداخت مطالبات استوار بوده و اقدامات خوبی نیز در جهت ایفای تعهدات دولتی از جمله تهاتر بخشی از بدهی پیمانکاران خصوصی به سازمان‌های دولتی از محل مطالبات این شرکت‌ها از دولت انجام شده، لیکن به دلیل رقم بالای بدهی‌های انباشت شده دولتی، این امر به تنهایی کافی به نظر نمی‌رسد و حل معضل تسویه مطالبات بخش خصوصی نیازمند بهره‌مندی از شیوه‌های جدید تأمین منابع مالی نظیر ورود تخصصی به مقوله اوراق بهادارسازی دارایی‌های غیرمولد دولتی در صنعت برق است که تحقق آن همت بلند مدیران تصمیم‌گیر را می‌طلبد. با این حال تا زمانی که این چالش‌ها و موانع پابرجا باشند، مطمئناً رشد واقعی سرمایه‌گذاری در صنعت، با اما و اگرهای فراوانی روبرو خواهد بود که کمترین عواقب آن ادامه خاموشی‌های تابستان سال گذشته و به دنبال آن تشدید تبعات اقتصادی و حتی اجتماعی در فضای کسب و کار و خانواده‌ها خواهد بود ■

ناهار مجانی

در اقتصاد

و بدهی وزارت نیرو به بخش خصوصی

وزارت نیرو حدوداً دو دهه است که با کسری بودجه سیستماتیک مواجه است یعنی درآمدهای بخش عرضه برق از هزینه‌های آن کمتر است و این موجب می‌شود بدهی شرکت‌های تابعه وزارت نیرو به تامین‌کنندگان بخش خصوصی و زنجیره تامین ساخت و احداث تاسیسات برقی، سالانه افزایش پیدا کند به نحوی که از ۳۰ هزار میلیارد تومان در آغاز دولت یازدهم، به ۸۰ هزار میلیارد تومان در آغاز دولت سیزدهم رسیده است.

علیرضاسدی | معاون پژوهش و برنامه‌ریزی سندیکای صنعت برق ایران

صنعت برق و آثار بکارگیری ابزار بدهی پنهان وزارت نیرو و بخش خصوصی پردازیم. هنگامیکه بخش دولتی برق، بدهی خود به بخش خصوصی را پرداخت نمی‌کند و یا بدون پرداخت هزینه زمانی پول یعنی تغییر ارزش آن در طی زمان، بدهی خود را تسویه می‌کند، شرکت‌های خصوصی نمی‌توانند به آینده کسب و کار خود برای پرداخت بدهی‌های خود اطمینان داشته باشند بنابراین این موسسات نمی‌توانند از بازارهای مالی و سرمایه منابع کسب کنند در نتیجه از مسیر رشد متناسب با این صنعت خارج می‌شوند. به عبارت دیگر، عدم پرداخت به موقع مطالبات بخش خصوصی علاوه بر زیان‌هایی که در زمان حال به صنایع برقی کشور زده است، موجب کوچک شدن ظرفیت‌های این صنعت و خروج سرمایه و کارآفرینان از آن شده است. این مسئله موجب شده است چندین دهه سرمایه‌گذاری دولتی و خصوصی برای ایجاد شرکت‌های متکی به فناوری در صنعت برق از بین برود و سرمایه دانشی و سازمانی بین نسلی که سال‌ها برای ایجاد آن منابع صرف شده بود، ورشکسته شود، بنابراین صنعت برق کشور و صنایع پشتیبان آن در چرخه‌ای قرار گرفته‌اند که نهایتاً بخش زیادی از آن‌ها که مولد بوده و آینده صنعت به آن‌ها وابسته است، از چرخه کسب و کار خارج شدند، بنابراین پیامد انباشت بدهی وزارت نیرو به شرکت‌های صنعت برق، صرفاً اختلال جریان مالی این صنعت، کاهش سرمایه‌گذاری و بروز خاموشی نیست بلکه اضمحلال سرمایه اجتماعی وزارت نیرو و به تبع نزول سرمایه سازمانی و خروج سرمایه انسانی است که ایجاد آن چندین دهه زمان می‌برد و جایگزینی آنچه تاکنون صنعت برق از دست داده است، سال‌ها طول می‌کشد. از این رو پیرو این اصل اقتصادی که هیچ ناهار مجانی وجود ندارد، به سیاست‌گذاران و مدیران صنعت برق باید یادآور شد که هزینه پرداختن مطالبات بخش خصوصی برق، بالابردن هزینه و ریسک زنجیره تامین این صنعت در آینده است، هر چند که سیاست‌گذاران که به قول نسیم طالب، پوست در بازی ندارند، درکی از تبعات تصمیمات و سیاست‌های زیانبار خود در مقیاس بخشی و ملی ندارند و لذا در اتخاذ سیاست‌های خود نه تنها تجدیدنظری نمی‌کنند بلکه با شدت و صراحت بیشتری آن را ادامه می‌دهند و احتمالاً نسل‌های آینده این پرسش را مطرح خواهند کرد که چگونه یک صنعت رو به رشد، با سیاست‌های ناهار مجانی، دچار شکست سیستماتیک شد و هیچ یک از ارکان رسمی این نهاد سخنی به میان نیاورد ■

تلاش‌هایی که به شکل‌های مختلف مانند تهاتر بدهی‌ها و مطالبات دولت با بخش خصوصی، واگذاری دارایی‌ها در ازای رد دیون، انتشار و واگذاری اوراق بدهی مانند اوراق خزانه و تسویه، نیز نتوانسته است مسئله روند رو به رشد بدهی‌های وزارت نیرو به فعالان اقتصادی این بخش را کاهش دهد.

تداوم دو دهه‌ای این پدیده یعنی «خلق بدهی سیستماتیک به بخش خصوصی بدون پرداخت هزینه یا جریمه دیرکرد آن»، موجب شده است مدیران و متولیان بخش دولتی برق، به آثار و نتایج تصمیمات خود در خلق بدهی نظام مالی برق به بخش خصوصی توجهی نکنند و سیاست‌های خود را برای افزایش بدهی‌ها تداوم دهند و با انواع و اقسام ترفندهای قانونی، زیان‌های این صنعت را به بخش خصوصی منتقل کنند بدون آن‌که متوجه تبعات آن باشند، لیکن لازم است موضوع بدهی نظام مالی صنعت برق به بخش خصوصی و آثار بلندمدت آن کمی عمیق‌تر مورد ارزیابی قرار گیرد که در ادامه این یادداشت به آن پرداخته شده است.

اقتصاددانان در تعریف تمایز اقتصاد دوره قدیم و اقتصاد دوره مدرن، عوامل متعددی را برمی‌شمارند از جمله انقلاب صنعتی و توسعه فناوری، شبکه‌های حمل و نقل، اختراع دستگاه چاپ و موارد مشابه دیگر. اما آنچه که در میان عموم جامعه به عنوان یکی از تفاوت‌های مهم بین دو اقتصاد قدیم و جدید در کنار انقلاب صنعتی کمتر درباره آن بحث شده است، موضوع «اعتبار» مالی و قرض از آینده با هدف رشد بیشتر است. در واقع آنچه که باعث می‌شود چرخه رشد اقتصادی محقق شود، قرض کردن از آینده کسب و کار است به این معنا که صاحب کسب و کار با اعتمادی که به کسب درآمد از آینده کسب و کار خود دارد، از کسانی که پول اضافه دارند، وام می‌گیرد و از محل درآمد آتی، سود وام دهندگان و اصل سرمایه آن‌ها را پرداخت می‌کند. این چرخه وقتی کار می‌کند که اجزای آن یعنی وام‌دهنده و وام‌گیرنده بتوانند به آینده کسب درآمد از محل فروش بیشتر اعتماد کنند (ریسک قابل تحمل باشد). در نقطه مقابل، چنانچه وام‌دهنده نتواند به وام‌گیرنده (کارآفرین) اعتماد کند (ریسک قابل پذیرش نباشد) در این صورت کارآفرین نمی‌تواند کسب و کار خود را ایجاد کند (سرمایه مناسب را جذب کند) و در نتیجه رشد ایجاد نخواهد شد. آنچه بیان شد توضیح ساده‌ای از تاثیر مفهوم اعتبار یا اعتماد در اقتصاد است. به عبارت دیگر تمام بازیگران اقتصادی تنها وقتی می‌توانند فعالیت اقتصادی خود را سامان دهند که در سطح قابل قبولی از اعتماد قرار داشته باشند. این موضوع آنقدر اهمیت دارد که اخیراً حتی توجه صاحبان نظران علم سیاست مانند فوکویاما را نیز جلب کرده و کتابی در این زمینه نگاشته است.

حال با در نظر داشتن این اصل مهم، به چرخه مالی

مطالبات؛ فصل مشترک

پیگیری‌های سندیکا

مسئله مطالبات معوق فعالان بخش خصوصی صنعت برق در سال‌های پس از تصویب قانون تثبیت نرخ حامل‌های انرژی و پس از آن طرح هدفمندسازی یارانه‌ها و توقف روند پرداخت مابه‌التفاوت قیمت تمام شده و تکلیفی برق از سوی دولت به وزارت نیرو، به یک چالش عدیده برای فعالان این صنعت بدل شد.

در این بین استمرار کسری بودجه وزارت نیرو در شرایطی که این وزارتخانه برای تامین برق پایدار، ناگزیر به توسعه زیرساخت‌های تولید، انتقال و توزیع بود، به تعریف پروژه‌هایی منجر شد که عمدتاً فاقد پشتوانه مالی لازم بودند و منابع مالی مورد نیاز آنها تعریف نشده و یا امکان کمی برای تحقق داشتند. این روند به تدریج میزان مطالبات شرکت‌های سازنده، پیمانکار، مهندسی مشاور و مهندسی بازرگانی را از وزارت نیرو، توانیر و شرکت‌های تابعه به شدت افزایش داد، به طوری که امروز مطالبات حوزه ساخت و پیمانکاری بیش از ۵ هزار میلیارد تومان تخمین زده می‌شود.

از آنجا که در همین دوره زمانی که برای فعالان صنعت برق سال‌های بسیار دشوار و پرمخاطره‌ای بود، اقتصاد ایران هم نوسانات کم سابقه‌ای را تجربه کرد و نرخ ارز و سایر نهاده‌های تولید، جهش‌هایی غیرقابل پیش‌بینی داشتند، شرایط برای بخش خصوصی در تامین مواد اولیه، سرمایه در گردش و نقدینگی مورد نیاز برای انجام تعهدات قانونی، هر روز به شکلی مخرب کاهش یافت.

تضعیف دو دهه‌ای بخش خصوصی صنعت برق به ویژه در حوزه ساخت و تامین تجهیزات و تولید خدمات فنی و مهندسی، پیامدهای گسترده‌ای دارد که بدون تردید روند توسعه صنعت برق را دچار مشکلات جدی خواهد کرد. با توجه به اهمیت این موضوع و خسارات جبران‌ناپذیری که به شرکت‌های عضو وارد شده، سندیکای صنعت برق ایران طی تمام این سال‌ها موضوع مطالبات را به عنوان یکی از مهمترین محورهای پیگیری خود مد نظر قرار داده است. با این حال به دلیل دشوار شدن شرایط طی سال گذشته تاکنون، این پیگیری‌ها ابعاد گسترده‌تر و جدیدی پیدا کرده است.

در این نگاهت نگاهی گذرا به مکاتبات گسترده سندیکا برای پیگیری مطالبات معوق شرکت‌های عضو از بهمن ماه سال گذشته تا امروز خواهیم داشت. البته ذکر این نکته هم بسیار ضروری است که استعلام مطالبات اعضا و به روزرسانی رقم مطالبات شرکت‌های عضو همچنان به صورت مستمر در حال انجام است و کلیه مکاتبات مبتنی بر نتایج استعلام‌های صورت گرفته، مستند شده‌اند. آخرین استعلام انجام شده در سال ۱۴۰۰ مربوط به شانزدهم بهمن ماه بوده که بر اساس آن میزان مطالبات شرکت‌های عضو که در این استعلام مشارکت کرده بودند به رقمی قریب به ۳۵۰۰ میلیارد تومان رسیده بود. به فاصله کوتاهی از جمع بندی نتایج استعلام‌ها، سندیکا طی نامه‌ای به دکتر بختیار، معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت نیرو، درخواست خود را برای تدوین راهکاری جهت تسویه مطالبات اعضا مطرح کرد. در این نامه که در تاریخ بیستم بهمن ماه و پیرو جلسه‌ای که با دکتر بختیار در تاریخ نهم این ماه برگزار شده بود، نگاشته شده، بر لزوم استفاده از فرصت‌های فرصت‌های بند (ب) تبصره ۵ قانون بودجه ۱۴۰۰ و بند متناظر آن در لایحه بودجه ۱۴۰۱ جهت وصول مطالبات اعضای سندیکا از شرکت مادر تخصصی توانیر و شرکت‌های تابعه تاکید شده بود.

این پیشنهاد با محوریت تصویب آیین‌نامه اجرایی بند (ب) تبصره ۵ لایحه بودجه ۱۴۰۱ به منظور پرداخت بدهی طلبکاران از محل اوراق اسناد خزانه، تدوین شده بود. بر اساس این بند به دولت اجازه داده شده که برای تامین مالی مصارف قانون بودجه تا سقف ۸۶۰ هزار میلیارد ریال اوراق مالی اسلامی از جمله اسناد خزانه اسلامی منتشر نموده و منابع حاصل را به ردیف درآمدی مربوطه واریز و اسناد خزانه را با حفظ قدرت خرید و با سررسید تا پایان سال ۱۴۰۴ منتشر و به طلبکاران دستگاه‌های اجرایی بابت تادیه مطالبات واگذار کند. بر این اساس پیشنهاد سندیکای صنعت برق ایران جهت تصویب آیین‌نامه اجرایی بند (ب) تبصره ۵ لایحه بودجه ۱۴۰۱ جهت وصول مطالبات بخش خصوصی از وزارت نیرو به این شکل مطرح شده بود: «وزارت نیرو مجاز است از طریق شرکت‌های تابعه تا سقف ۳۰ هزار میلیارد ریال از محل اوراق اسناد خزانه اسلامی بند (ب) تبصره ۵ قانون بودجه ۱۴۰۱ برای تادیه مطالبات معوق تمامی طلبکاران (پیمانکاران، مشاوران، تامین‌کنندگان تجهیزات) با تایید رئیس دستگاه اجرایی و ذی حساب / مدیر امور مالی ذیربط پرداخت نمایند. فهرست طلبکاران و میزان مطالبات معوق به شرکت‌های تابعه توسط وزارت نیرو و تایید سازمان برنامه ارائه می‌گردد.»

به فاصله کوتاهی و در اولین روز اسفند ماه ۱۴۰۰، سندیکا طی نامه‌ای به مدیرعامل شرکت توانیر خواستار چاره‌اندیشی برای پرداخت مطالبات شرکت‌های عضو به منظور جلوگیری از ایجاد مشکلات جدی برای آن‌ها در روزهای پایانی سال شد.

در این نامه ضمن اشاره به پیگیری‌های متعدد سندیکا در طول سال ۱۴۰۰ به منظور پرداخت مطالبات معوق اعضا از شرکت‌های تابعه و زیرمجموعه توانیر، اذعان شده بود که «علیرغم توافقات قبلی مبنی بر تخصیص منظم مبالغ ماهیانه به لیست مطالبات ارسالی مربوط به اعضای سندیکا با هدف ویژه حمایت از فعالان این حوزه این امر تاکنون محقق نشده است. این در حالیست که بسیاری از شرکت‌ها با تکیه بر اقوال مساعد کارفرمایان مربوطه در خصوص پرداخت مطالبات، مبادرت به تامین نقدینگی از طریق اخذ

تسهیلات بانکی با هدف تامین منابع مالی قراردادهای در دست اجرا نموده‌اند.» سندیکا در پایان این نامه که با پیوست فهرست مطالبات استعمال شده برخی از شرکت‌های عضو با رقم ۱۵ هزار و ۲۰۰ میلیارد ریال ارسال شده بود، از آرش کردی خواسته بود تا دستورات لازم را به منظور بازپرداخت بدهی‌ها بر اساس لیست ارسالی صادر کند.

تنها سه روز بعد و در تاریخ چهارم اسفند ماه ۱۴۰۰ سندیکا در نامه دیگری به دکتر کارگر نجفی، مشاور وزیر و مدیرکل دفتر بازرسی و ارزیابی مدیریت عملکرد و پاسخگویی به شکایات، مساله مطالبات را از این مسیر هم پیگیری کرد.

در این نامه که بر اساس جلسه مشترک سندیکا با این مقام مسئول نگاشته شده، به پیگیری‌های انجام شده برای وصول مطالبات شرکت‌های عضو اشاره و عنوان شده بود: «علیرغم توافقات قبلی مبنی بر تخصیص منظم مبالغ ماهیانه به لیست مطالبات ارسالی مربوط به اعضای سندیکا با هدف ویژه حمایت از فعالان این حوزه، این امر تاکنون محقق نشده است.» سندیکا رقم نهایی مطالبات شرکت‌های عضو خود را در این نامه ۲۹ هزار و ۳۰۰ میلیارد ریال اعلام کرده و خواستار پیگیری دفتر بازرسی و ارزیابی وزارت نیرو شده بود.

مکاتبه بعدی سندیکا برای پیگیری وصول مطالبات شرکت‌های عضو یازدهم اسفند ماه با مهندس نجفی، رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران انجام شد. در این نامه ضمن اشاره به مذاکرات به عمل آمده در خلال برگزاری جلسه اخیر کمیته فنی تجدیدپذیر مبنی بر اهتمام کمیسیون انرژی در ارتباط با وصول مطالبات اعضای تشکل‌های حوزه انرژی از محل ظرفیت تهاتر با حواله‌های نفتی در قانون بودجه، از رئیس این کمیسیون درخواست شده بود که پیگیری‌های لازم به منظور استفاده از این ظرفیت برای بازپرداخت مطالبات ۳۴ هزار و ۹۰۰ میلیارد ریالی بخشی از اعضای سندیکا که به استعمال‌های انجام شده پاسخ داده بودند، صورت گیرد.

البته سندیکا در همان روز در نامه دیگری به آرش کردی، مدیرعامل شرکت توانیر، مجدداً خواستار تعیین تکلیف مطالبات شرکت‌های عضو شد. در این نامه ضمن اشاره به اینکه شرکت‌های عضو این سندیکا به علت عدم دریافت مطالبات چند ماهه خود در روزهای پایانی سال تحت فشار مالی شدید هستند، اذعان شده بود: «با عنایت به اینکه حسب نظر جنابعالی مقرر گردید بخشی از این مطالبات از محل نقدینگی ناشی از اوراق بهادار نزد آن شرکت محترم تامین گردد، از آنجا که مطالبات برخی از اعضای سندیکا به جمع ۳۴ هزار و ۹۰۰ میلیارد ریال تا تاریخ ۱۲/۰۸ واصل گردیده، خواهشمند است نسبت به انجام هماهنگی لازم با این سندیکا مبنی بر نحوه تخصیص و پرداخت مطالبات مطابق با فهرست پیوست دستورات لازم را صادر فرمایید.»

با توجه به اینکه این مکاتبات در کنار پیگیری‌ها و جلسات مکرر سندیکایی‌ها با مدیران ارشد وزارت نیرو و توانیر به نتیجه قابل قبولی دست نیافت، شانزدهم اسفند ماه مجدداً فهرست مطالبات شرکت‌ها طبق استعمال انجام شده و به تفکیک بدهی شرکت‌های برق منطقه‌ای و توزیع نیروی برق، برای وی ارسال و درخواست شد که برای پرداخت این مطالبات اقدام فوری صورت گیرد.

این مکاتبات و پیگیری‌ها به این دلیل که تا روزهای پایانی سال تنها بخش اندکی از مطالبات به برخی از شرکت‌ها پرداخت شد در سال ۱۴۰۱ هم ادامه یافت و سندیکا در اولین مکاتبه خود با وزیر نیرو در بیست و هشتم فروردین ماه سال جاری، مجدداً خواستار تادیه مطالبات اعضای خود شد.

در ابتدای این نامه آمده بود: «حسب پیگیری‌های عیدیه به عمل آمده به منظور وصول مطالبات معوقه اعضای این سندیکا مبتنی بر لیست تفکیکی ارائه شده به شرکت توانیر و با وجود اقوال مساعد مدیران ارشد آن وزارتخانه و همچنین شرکت توانیر ناظر بر اولویت دهی به لیست سندیکا، در هنگام تخصیص منابع مالی، متأسفانه تنها بخش قلیلی از مطالبات شرکت‌های معرفی شده از قرار اطلاع حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد در واپسین ساعات سال گذشته یا روزهای ابتدایی سال جدید پرداخت گردیده که به هیچ وجه تکافوی مشکلات

نقدینگی شرکت‌ها به ویژه در ایفای تعهدات نزد کارکنان زحمتکش این صنعت را نمی‌کند.» در این نامه این مساله به وزیر نیرو یادآوری شده بود که این شیوه پرداخت عملاً سازماندهی و مدیریت منابع را غیرممکن ساخته و آسیب‌های جدی به بنیان بخش خصوصی فعال در صنعت برق وارد کرده که همواره با اهتمام در مسیر توسعه و آبادانی کشور گام برداشته است.

در نامه سندیکا نسبت به آغاز فصل گرما و ورود عنقریب به شرایط رشد مصرف و پرباری شبکه هشدار داده و عنوان شده بود: «عبور از پیک مصرف مستلزم همراهی و معاضدت کلیه ارکان خانواده صنعت برق از جمله بنگاه‌های اقتصادی فعال اعم از سازندگان، پیمانکاران، مشاورین و تامین کنندگان می‌باشد و این مهم در گرو تقویت و حمایت بخش خصوصی به ویژه از بعد توان مالی قرار دارد.»

در بخش دیگری از این مکاتبه به جلسه مشترک سندیکا با وزیر نیرو و همچنین تاکید وی بر شکل‌گیری ارتباط مستقیم و اخذ پیشنهادات و نظرات مشورتی سندیکای صنعت برق ایران به عنوان نماینده فعالان بخش خصوصی این حوزه در فرآیند تصمیم‌گیری اشاره و اذعان شده بود: «انتظار می‌رفت این موضوع حداقل در پرداخت مطالبات اعضا حسب لیست ارائه شده، مورد توجه واقع گردد. حال آنکه علیرغم پیگیری‌های مستمر به عمل آمده همچنان نحوه و میزان تخصیص منابع مالی توسط دستگاه‌های ذیربط اعم از برق‌های منطقه‌ای و شرکت‌های توزیع، برای این سندیکا مکشوف و معلوم نمی‌باشد.»

در پایان از وزیر نیرو درخواست شده بود که نسبت به تسریع در پرداخت مطالبات معوق دستور لازم را صادر کند. لازم به ذکر است که رونوشت این نامه برای مهندس همایون حائری، معاون وزیر در امور برق و انرژی وزیر نیرو و مهندس آرش کردی، مدیرعامل شرکت توانیر هم ارسال شد.

این پیگیری‌ها تا ارسال نامه‌ای به دکتر کهنمویی، رئیس دفتر حمایت از سرمایه‌گذاری و تولید ملی سازمان بازرسی کل کشور در تاریخ نهم خرداد ماه سال جاری هم ادامه یافته است. در این نامه که با موضوع پیگیری تادیه مطالبات اعضای سندیکای صنعت برق ایران و چالش عدم بازگشت سرمایه در گردش تولید برای این مقام مسئول ارسال شده، آمده است: «شرکت‌های عضو این سندیکا به علت عدم دریافت مطالبات معوقه در ماه‌های اخیر در مضیقه مالی قرار دارند و این در حالی است که پیگیری‌های مستمر این سندیکا از ارکان مختلف وزارت نیرو و شرکت توانیر متأسفانه تاکنون نتیجه‌ای در بر نداشته است.» در ادامه نامه با اشاره به عدم پرداخت مطالبات علیرغم اقوال مساعد اعلام شده توسط وزارت نیرو و آسیب‌های جدی ناشی از این بدعهدی برای بخش خصوصی فعال این صنعت، اذعان شده: «این بخش که از هیچ کوششی در مسیر توسعه و آبادانی کشور دریغ نورزیده است، در این شرایط دچار خسارت‌های جبران‌ناپذیری شده، آن هم مقارن با رشد فزاینده هزینه‌های تولید و خدمات ناشی از تورم، افزایش نرخ حقوق و دستمزد، عوارض گمرکی و سایر نهاده‌های تأثیرگذار بر قیمت تمام شده قراردادها که مزید بر علت هستند.»

در این نامه هم به رقم ۳۴۰۰ میلیارد تومانی مطالبات استعلام شده بخشی از شرکت‌های عضو سندیکا اشاره و درخواست شده بود که پیگیری موضوع تسریع در تادیه این مطالبات از سوی سازمان بازرسی کل کشور نیز صورت پذیرد.

شایان ذکر است که سندیکا در کنار مکاتبات گسترده‌ای که در این نگاشت به بخشی از مهمترین آن‌ها اشاره شد، جلسات متعددی را نیز با مدیران ارشد کشور برگزار و تلاش کرده از هر فرصتی برای پیگیری مساله مطالبات به عنوان یکی از جدی‌ترین مشکلات شرکت‌های عضو استفاده کند. اما متأسفانه به نظر می‌رسد وزارت نیرو به دلیل کمبود شدید نقدینگی و تداوم ناکارآمدی‌های اقتصادی و مدیریتی در ساختار این وزارتخانه، همچنان بی‌توجه به خسارات وارد شده به بخش خصوصی، راهکار انفعال را برگزیده و تنها به دادن قول‌های مساعدی بسنده می‌کند که عمدتاً در نهایت بی‌نتیجه باقی می‌مانند. با این وجود سندیکا با اتکا به رسالت و مأموریت تشکلی خود همچنان به شکلی گسترده، جدی و مستمر، موضوع مطالبات را به عنوان اصلی‌ترین دغدغه خود تا رسیدن به یک نتیجه قابل قبول پیگیری خواهد کرد. ■

مطالبات به موقع پرداخت نشود

سال گذشته بدون تردید یکی از سخت‌ترین سال‌ها برای صنعت برق بود. سالی که ناترازی‌های اقتصادی، کمبود منابع مالی، رکود، افت پروژه‌های زیرساختی و کند شدن روند توسعه این صنعت، در قامت خاموشی‌های گسترده تابستانی قد علم کرد و در نهایت هزینه‌های خسارت‌باری نیز برای کل کشور در پی داشت. به رغم تبعات گسترده خاموشی‌ها و تأکید همه مدیران ارشد و نهادهای سیاستگذار بر لزوم رفع مشکلات اصلی صنعت برق، هنوز هم چالش‌هایی نظیر انباشت بدهی‌های دولت به بخش خصوصی که بیش از هر چیز ناشی از فاصله پرنشدنی قیمت تمام شده و تکلیفی برق بوده، به قوت خود باقی است و استمرار این شرایط و عدم چاره‌اندیشی برای مشکلات پرتعداد این صنعت، سال ۱۴۰۱ را به شکلی دشوارتر برای صنعت برق رقم زده است.

و
هم سوز

هم
سوخت دارد

سعید مذهب‌ترابی | مدیرعامل شرکت قدس نیرو

شده است، با وجود اینکه اکثر بازیگران این صنعت، به نحوه بازی در این شرایط عادت کرده‌اند، ولی به علت سخت‌تر شدن این نوع بازی، به تدریج بازیکنان، زمین بازی، تجهیزات و تکنولوژی دچار فرسودگی و آسیب‌دیدگی و حتی فروپاشی می‌شوند و با پدیده‌هایی از قبیل خاموشی‌های زمستان و تابستان مواجه خواهیم شد که به شدت صنعت برق و کشور را با چالش مواجه می‌کند. فارغ از پیامدها و نتایج مربوط به مذاکرات برجرام، همانطور که پیش‌بینی می‌شد صنعت برق در تابستان سال جاری نیز از نظر شاخص‌های عملکردی و مالی با چالش مواجه شده است و با توجه به شرایط اقتصادی و سیاسی کشور بعید به نظر می‌رسد معجزه خاصی در شرایط مالی و اقتصادی صنعت برق ایجاد شود و اگر نرخ متوسط فروش برق با حداکثر ۲۰ درصد رشد مواجه شود، کماکان کسری بودجه تا ۱۵ هزار میلیارد تومانی صنعت برق قابل پیش‌بینی است.

از طرف دیگر با فرض عدم سرمایه‌گذاری مستقیم صنعت برق در بخش تولید، با توجه به ضرورت حداقل تا ۲۰ هزار میلیارد تومانی سرمایه‌گذاری مورد نیاز در بخش توزیع، فوق توزیع و انتقال و درآمدهای ناشی از فروش انشعاب و همچنین تبعات ناشی از تورم، این بخش از صنعت برق نیز در نقدینگی طبق روال سنوات اخیر با کسری ۵۰ درصدی مواجه خواهد بود. به علاوه طی سال‌های اخیر کسری اعتبار و نقدینگی در صنعت برق به صورت رسمی نهادینه شده و نکته

رخدادهای صنعت برق در سال ۱۴۰۰ نتایج روشن ساختارهای مالی و سرمایه‌گذاری این صنعت بود. سال گذشته با استمرار پدیده کرونا شروع شد و با نتایج حاصل از کم‌آبی سدها ادامه پیدا کرد و روزهای گرم متوالی را نیز تجربه کرد. البته همزمان فنر مصرف از روی بخش صنایع برداشته شد و پدیده فراموش شده نوبت‌بندی خاموشی دوباره روی میز صنعت برق قرار گرفت. خاموشی‌های برق و تبعات آن خصوصاً برای بخش مصرف صنعتی باعث شد وزیر جدید نیرو از افزایش ۳۰ هزار مگاواتی ظرفیت تولید برق تا ۴ سال آتی خبر دهد. هر چند این وعده از نظر کسانی که از ظرفیت‌ها و پتانسیل بخش نیروگاه‌سازی کشور مطلع هستند و عدد ۱۵ میلیارد دلاری مورد نیاز این سرمایه‌گذاری را برآورد می‌کردند، از همان ابتدا به نوعی دست‌نیافتنی تلقی می‌شد. مشکلات ناشی از کمبود سوخت در زمستان سال ۱۳۹۹ و قصه قدیمی کمبود نقدینگی و اعتبارات و همچنین تبعات تحریم مزید بر علت شد تا سال ۱۴۰۰ سال خاصی برای صنعت برق باشد. در این سال پدیده خاموشی با وجود مدیریت بار و مصرف مقطعی پدیدار شده و در نهایت از کوزه صنعت برق نیز برون تراوید. به این ترتیب کلیه مصرف‌کنندگان برق، به ویژه بخش مصرف صنعتی تحت‌الشعاع قرار گرفت و به نوعی باعث و بانی یک رفرم جدید در تفکر مدیریت و اداره این صنعت زیربنایی شد. عادی شدن کسری اعتبار و نقدینگی در صنعت برق طی دو دهه اخیر دامنگیر این صنعت

اینجاست که سازوکارهای موجود در نظام تدوین تعرفه‌های برق و حتی لوایح بودجه و همچنین ساختار بهره‌وری در صنعت برق به هیچ عنوان قابلیت و حتی کشش اجتماعی و سیاسی جبران کسری فوق را ندارد.

شاخص‌ها و تحلیل‌ها نشان‌دهنده این است که سال ۱۴۰۱ سال سختی برای مجموعه بازیگران صنعت برق است، در طول سال جاری باید به دور از سیاه‌نمایی و شعارزدگی به مشکلات این بخش حیاتی از نظام توسعه‌ای کشور رسیدگی و راه حل‌های منطقی و در دسترس تعریف و اجرا کرد. در همین راستا استفاده از پتانسیل‌های تعریف شده در ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید نیز یکی دیگر از ظرفیت‌های مورد توجه صنعت برق است و پیگیری‌ها و طرح‌های مختلف و متنوعی نیز تاکنون در این مورد ارائه شده که ظاهراً هنوز هیچ‌یک به نتیجه کاربردی نرسیده است.

در شرایط فعلی اقتصاد صنعت برق و شرایط اقتصادی کشور یکی از بهترین سازوکارهای برون‌رفت از تنگناهای موجود استفاده از پتانسیل‌های این ماده طلایی است که بخش خصوصی هم برای مشارکت در اجرای طرح‌های تعریف شده در این ماده قانونی، انگیزش و آمادگی لازم را دارد که برای تحقق آن نیاز است ابتدا مدل ذهنی مشترکی بین مدیران ارشد صنعت برق و مدیران بخش خصوصی در مورد چرایی و چگونگی‌ها تعریف و ایجاد شود و سپس رایزنی‌های برون‌بخشی صورت پذیرد. همان‌گونه که

عنوان شد کسری نقدینگی صنعت برق، به صورت بدهی به سایر بازیگران این صنعت منتقل می‌شود. به عبارت دیگر بخش خصوصی تا ۵۰ درصد از پروژه‌های صنعت برق را تامین مالی رایگان می‌کند. در این میان بیشترین منفعت نصیب موسسات مالی می‌شود ولی سایر بازیگران این صنعت، خصوصاً بخش خصوصی به تدریج با انباشت بدهی‌های روزآمد در قبال مطالبات معوقی که ارزش اقتصادی به روز شده‌ای ندارند، به شدت متضرر شده و بالاجبار از گردونه اقتصاد برق خارج می‌شوند.

در شرایط فعلی، مدل پرداخت مطالبات بخش خصوصی مبتنی بر این ضرب‌المثل است که «دیر و زود دارد، اما سوخت و سوز ندارد»، اما مشکل اینجاست که در شرایط فعلی اقتصاد کشور این ضرب‌المثل کاربرد ندارد، چون اگر مطالبات به موقع پرداخت نشود، قطعاً هم سوخت دارد و هم سوز. سوخت دارد به این دلیل که ارزش پول در کاهش مستمر است و سوز دارد به علت تعطیلی اجباری، بیکاری افراد شاغل و درنهایت مصیبت‌زدگی و ورشکستگی تعداد بی‌شماری بنگاه.

حل معادله چندمتغیره اقتصاد برق تابع متغیرها و شرایط پیچیده‌ای است، این معادله با سازوکارهای شعاری، سنتی و دستوری امکان‌پذیر نیست بلکه سازوکارهای مبتنی بر علم و دانش روز و مشارکت عملی بخش خصوصی را طلب می‌کند. از حق نگذریم صنعت برق به‌رغم همه شرایط فوق تاکنون

بخش خصوصی، حمایت هوشمندانه از تولید داخل، منطقی کردن نرخ برق، حمایت از مشارکت بخش خصوصی در تصمیم‌سازی‌های مرتبط و برون‌گرایی و واقعیت‌گرایی مدیران صنعت برق در برون‌رفت این صنعت زیربنایی از شرایط سخت فعلی بسیار موثر است.

نقش شرکت‌های سازنده، پیمانکار، مهندسی مشاور و مهندسی بازرگانی صنعت برق به عنوان بازیگران عمده، به شدت تاثیرگذار است. این شرکت‌ها سال‌ها علاوه بر ایفای نقش موسسه قرض‌الحسنه مالی برای پروژه‌های زیرساختی برق، به‌عنوان همراه و همکار این صنعت هم سهم عمده‌ای در رشد و پیشرفت این صنعت زیربنایی ایفا کرده‌اند، اما امروز به دلیل سیاست‌هایی که به آنها اشاره شد در شرایط خوبی به سر نمی‌برند و پیش‌بینی می‌شود در ادامه سال ۱۴۰۱ هم شرایط بهتری نداشته باشند. چنانچه مدیران صنعت برق، اقدامی برای رفع نیازها و ضرورت‌های بخش فوق صورت دهند، بی‌شک برگ زرین دیگری در تاریخ حمایت از توسعه توانمندی‌ها و ماندگاری بازیگر اصلی این صنعت یعنی بخش خصوصی برجا خواهند گذاشت و از آنجا که انتظار موفقیت فقط بستگی به هوشمندی و مشاورت دارد، لذا مشارکت‌دهی بخش خصوصی می‌تواند یکی از روش‌های اصلی موفقیت در این سال باشد و در غیر این صورت سایه بحران بر سر این صنعت سنگین‌تر از هر زمان دیگری خواهد شد ■

توانسته در تامین برق مستمر مشترکان و خدمات‌دهی گسترده، به عنوان یکی از متغیرهای تاثیرگذار در توسعه کشور، بسیار خوب عمل کند و نمره خوبی بگیرد، ولی امکان ادامه این روند نیست و باید طرحی نو در انداخت.

طرح‌های نجات صنعت برق

یکی از این طرح‌های نوگرایانه برای نجات صنعت برق، تعیین تکلیف وزارت نیرو با خودش در زمینه ترسیم نقشه چگونگی ورود موثر بخش خصوصی برای احداث نیروگاه‌ها است. تعریف و پایبندی به نرخ‌های متناسب و توسعه بازار رقابت و همچنین ایجاد نهاد تنظیم‌گر بازار معاملات برق (رگولاتور) فراسازمانی، موضوعی است که در صورت تحقق، می‌تواند یک رونق مناسب و منطبق بر رقابت و بازار متعادل در خرید و فروش برق ایجاد کند.

در ۶ ماه ابتدای سال ۱۴۰۱ به لحاظ شرایط خاص آن با اولویت استمرار تامین برق، هیچ‌گونه اصلاح یا تغییر عمده‌ای در فرآیندهای منتهی به بهبود اقتصاد برق از قبیل منطقی کردن تعرفه‌ها، سرمایه‌گذاری خارجی، رونق بیشتر کسب‌وکار بخش خصوصی و بالاخص گردش نقدینگی ایجاد نشود، اما امید آن می‌رود که این موضوعات در دستور کار وزارت نیرو قرار گیرد. نکته دیگر اینکه حمایت و توسعه فرآیندهای تسهیل‌گرانه برای صادرات خدمات فنی و مهندسی، ایجاد بازار واقعی بهینه‌سازی مصرف، ایجاد امکان صادرات برق توسط

بار سنگین

هزینه پروژه‌های متوقف
بر دوش بخش خصوصی

امیرحسین طاهرزاده | مدیرعامل شرکت مهندسی توان گستر دقیق

اسناد ریالی (LC ریالی) را برای کارفرمایان ندارند، بخش خصوصی به جای وزارت نیرو تسهیلات می‌گیرد و بهره و جراثمش را پرداخت می‌کند، در ازای این اقدام، وزارت نیرو در خصوص تامین نقدینگی، مجاز نمودن تاخیرات و استفاده از حداکثر اختیارات قراردادی نیز کوتاهی می‌کند. افزایش تورم و عدم وجود نقدینگی، تعداد قابل توجهی از پروژه‌های صنعت برق را متوقف کرده است، هزینه‌های ثابت پروژه‌های متوقف بر دوش طرف دوم قرارداد (پیمانکاران، تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان) است و آنها باید جرائم تاخیرات را بپردازند، ضمانتنامه‌هایشان ضبط شود، اعتبارشان از بین برود، اما کارفرمایان توجهی ندارند. وقتی

جذب نقدینگی از بانک‌ها، حضور در هیات‌های تجدیدنظر تامین اجتماعی و سازمان مالیاتی، رفع تنش‌های سازمانی به دلیل عقب‌افتادگی حقوق ماهیانه، مذاکره با تامین‌کنندگان و پیمانکاران جهت تاخیر انداختن پرداخت مطالبات ایشان و... صرف می‌شود. در واقع به جای وزارت نیرو، شرکت‌ها با بسیاری از مشکلات دست و پنجه نرم می‌کنند و به نمایندگی ایشان بهره بانکی پرداخت می‌کنند؛ لذا اعتبار مادی و معنوی روز به روز کمتر و انجام فعالیتی که ارزش افزوده برای صنعت برق داشته باشد، کم رنگ می‌شود. در صنعت برق ورشکسته که بانک‌ها آمادگی اعطای وام و یا امکان گشایش اعتبار

عدم توجه دولت و مجلس به مشکلات و بحران‌هایی که صنعت برق با آن‌ها دست و پنجه نرم می‌کند، مهمترین چالش این صنعت است. در کنار این بی‌توجهی، تنش‌های دوباره ارزی و تورم به صورت غیرقابل پیش‌بینی، برخی مفاد قراردادهای یک طرفه (تحمیلی) کارفرمایان، تشدید فشارهای سازمان تامین اجتماعی و سازمان امور دارایی و مالیاتی، کسری نقدینگی کارفرمایان، واردات (ثبت سفارش، تامین ارز و ...) و اقساط معوقه بانکی از دیگر مشکلات و چالش‌های عمده در حوزه قراردادهاست. متأسفانه به جای آنکه دغدغه اصلی، انجام به موقع تعهدات قراردادی باشد، بیشتر وقت برای مذاکره و پیگیری وصول مطالبات،

و کارفرمایان بابت عدم انجام تعهدات خودشان جریمه تاخیر هم مطالبه می‌کنند، هزینه‌های ثابت پروژه‌ها بالا می‌رود و بدلیل تورم و کاهش ارزش ریال، طلبی که بعد از چند ماه وصول می‌شود ارزش کمتری از زمان اولیه خود دارد.

در این حین کارفرمایان پیشنهادهای مبنی بر دریافت دینار عراق، روپیه پاکستان و اسناد خزانه اسلامی را می‌دهند، همچنین به شدت بدنبال تهاثر مطالبات خود از کارخانجات بابت هزینه برق مصرفی هستند، بدین معنی که پیمانکاران باید بپذیرند بجای مطالبات خود، آهن، سیمان، آلومینیوم و .. دریافت کنند و کلیه هزینه‌های مرتبط با فروش این حواله‌ها به عهده خودشان است. برای این منظور باید یک واحد جدید در شرکت‌ها تاسیس شود تا تخصص‌های لازم در بازارهای دلالی را نیز داشته باشد.

نکته قابل توجه آن است که کارفرمایان می‌توانند ارز و اسناد خزانه اسلامی را به ریال تبدیل و مبلغ آن را به طلبکارانشان پرداخت کنند اما چون ضرر و زیان دارد، چه دلیلی دارد تا آن‌ها متحمل این ضرر و زیان شوند؟ قرارداد بسته‌اند تا این مشکلات را به طرف دوم قرارداد منتقل کنند و از طرف دیگر حواله تولیدات کارخانجاتی که بدهی برق مصرفی دارند، توسط نمایندگان کارخانجات با تنزیل ۵ تا ۱۰ درصد خریداری می‌شود. اگر کارخانجات نقدینگی دارند، طی توافق‌نامه وزرای صنعت، معدن، تجارت و نیرو بهای برق با ۱۰ درصد تخفیف محاسبه شود و هزینه برق مصرفی را نقداً پرداخت کنند تا کارفرمایان با خیال راحت، برای مدیریت نقدینگی شان تصمیم بگیرند. با توجه به عدم برنامه‌ریزی و پیگیری دولت، شایسته است مجلس با نگاه مثبت برای حل این مشکلات اقدام کند تا بتوان از این بحران عبور کرد ■

است که چگونه نماینده‌ای بدنبال اجرای پروژه زیر ساختی در حوزه انتخاباتی خود است، اما بودجه و یا نقدینگی لازم را در مجلس پیش‌بینی نمی‌کند؟

وقتی نقدینگی پیش‌بینی نشده و پروژه‌های بدون پشتوانه مالی تعریف می‌کنند، کارفرمایان هم برای اینکه بقول خودشان پروژه‌ها را استارت (کلنگ) بزنند و از زیر فشار استانداری و نمایندگان مجلس خلاص شوند، بجای آنکه بدهی‌های قبلی خود را پرداخت کنند، پیش پرداخت می‌دهند و همینطور تعهد بوجود می‌آورند، بدون آنکه چشم‌اندازی برای آینده داشته باشند. متأسفانه با این کار و عدم برنامه‌ریزی دقیق، بحرانی برای پروژه‌های صنعت برق در راه است.

عدم وصول مطالبات از کارفرمایان علاوه بر اینکه اعتبار معنوی شرکت‌ها را از بین برده است، باعث ایجاد ضرر و زیان آنها نیز شده است. اعتبار معنوی شرکت‌ها به دلیل عدم اطمینان تامین‌کنندگان، تولیدکنندگان، پیمانکاران، بانک‌ها و از همه مهمتر پرسنل به دلیل عدم دریافت مطالبات‌شان و همچنین عدم وجود چشم‌اندازی برای حل این معضلات از بین رفته است. همچنین بدلیل مشکلات در پرداخت حقوق، پرسنل نسبت به ترک شرکت اقدام می‌کنند و کلیه هزینه‌هایی که برای آموزش آنها صرف شده از بین می‌رود. استخدام مجدد پرسنل شایسته، بدلیل مهاجرت از کشور و تغییر صنعت (مهاجرت به صنایع نفت و فولاد) بسیار سخت شده است که معضلات بعدی را به دنبال خواهد داشت.

طرف‌های دوم قرارداد، بدلیل عدم دریافت مطالبات، بدهی فراوان دارند، در بهترین حالت به بانک‌ها بدهکار هستند، اگر امکان دریافت تسهیلات از سیستم بانکی وجود نداشته باشند، بدهی‌های مالیاتی و تامین اجتماعی با جرایم و مشکلات قانونی همراه است، پروژه‌ها با تاخیر اجرا می‌شود

کارفرمایان قراردادهای یک طرفه تحمیل می‌کنند، نقدینگی ندارند و همچنین اثر مشکلات اشاره شده مستقیماً بر فعالیت آن‌ها تأثیری ندارد، نتیجتاً عکس‌العمل مناسبی در برابر مشکلات و معضلات طرف دوم قرارداد نیز نخواهند داشت.

حال سوال این است که در شرایطی که بخش اعظمی از اقتصاد در اختیار دولت است، اصولاً دولت چه ریسکی را برای خود پیش‌بینی کرده است؟

مشکل اینجااست که دستگاه‌های اجرایی دولتی توقع دارند که تجزیه و تحلیل ریسک (در این شرایط قمار) و پذیرش آثار آن بر عهده طرف دوم قرارداد باشد. اصلی‌ترین راهکار در برابر چنین رویکردی این است که بحران و مشکلات موجود در صنعت برق به رسمیت شناخته شود و دولت و مجلس برنامه‌ای برای حل آن‌ها داشته باشند.

در حقیقت ما در گام اول باید باور اذهان دولتمردان را به نحوی اصلاح کنیم که بپذیرند که یک فعال اقتصادی حق دارد به تناسب فعالیتش رشد کند و آنها باید تحمل این رشد را داشته باشند. یکی از زیان‌هایی که نظام اقتصادی کشور از این عدم پذیرش می‌بیند، این است که نتوانسته‌ایم یک شرکت کاملاً خصوصی با اندازه بزرگ ایجاد کنیم و این بزرگترین ضربه به صنایع کشور است.

به علاوه دولت و مجلس باید برق را به عنوان یک محصول (کالا) بپذیرند نه ابزار، و نهایتاً به کیفیت، اقتصاد و میزان اشتغال‌زایی آن توجه کنند. کسری بودجه و نقدینگی بخش برق وزارت نیرو و تعهدات بی‌رویه که وزارت نیرو برای شرکت‌های تابعه توانیر بوجود می‌آورد در کنار فشار برخی از نمایندگان مجلس که برای اجرای پروژه‌های صنعت برق در حوزه انتخاباتی خود مطالبه‌گری می‌کنند مزید علت است. جای تعجب

فعالان صنعت برق به ویژه شرکت‌های کوچک و متوسط در طول سال‌های اخیر با مشکلات عدیده‌ای دست و پنجه نرم کرده‌اند که بخش قابل توجهی از آن‌ها ناشی از ساختار معاملات این صنعت و دولتی بودن مشتریان اصلی و کلیدی آنهاست. در حقیقت به این دلیل که دولت متقاضی محصولات این شرکت‌هاست، آن‌ها ناگزیرند هزینه‌های ناشی از کمبود بودجه را بپذیرند. اگرچه منابع مالی لازم برای اجرای پروژه، پیش از انجام مناقصه باید پیش‌بینی و تامین شود، اما مشکل از جایی شروع می‌شود که پروژه‌ها بدون پشتوانه مالی اجرایی و در نهایت خسارت ناشی از کمبود منابع مالی آن‌ها نیز به سازنده و پیمانکار تحمیل می‌شود.

از طرفی مرور وضعیت پرداختی‌های وزارت نیرو و شرکت‌های تابعه طی دو سال گذشته نشان می‌دهد، کارفرمایان صنعت برق از سال ۹۹ تاکنون پرداختی قابل توجهی به شرکت‌های سازنده و پیمانکار نداشته‌اند. این در حالی است که صاحبان کسب‌وکارها ناچار هستند علاوه بر تامین نیازهای اولیه از جمله حقوق پرسنل، بیمه، عوارض گمرکی، هزینه ترخیص، مالیات و گردش مالی شرکت‌ها را نیز در سطح قابل قبول حفظ کنند. اما سوال اینجاست، در شرایطی که مطالبات از کارفرما دریافت نشده، چگونه می‌توان نقدینگی مورد نیاز برای تامین مواد اولیه و حتی پرداخت هزینه‌های روزمره مجموعه را تامین کرد؟

از طرفی شرکت‌های فعال در صنعت مقرر سازی عمدتاً شرکت‌های کوچک و متوسط هستند که می‌توانند از هر بی‌ثباتی و تصمیم‌سازی نادرستی

لاله زمانی | رئیس هیات مدیره شرکت تابان نیرو شیراز

پرداخت مطالبات بدون خسارت دیرکرد؛

درمان دیر هنگام و بی تاثیر

افزایش ارزش افزوده و تولید ناخالص ملی کشورها کمک می‌کنند، تسهیلات با سود ۱۸ درصد تعلق نمی‌گیرد. این میزان سود علاوه بر اینکه قیمت تمام شده محصولات را به شدت افزایش می‌دهد، عملاً امکان رقابت در بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی را از شرکت‌ها سلب می‌کند. به علاوه در شرایطی که همه شرکت‌ها به دلیل تحریم‌ها برای صدور تجهیزات و خدمات فنی و مهندسی و حتی اخذ ضمانت‌نامه‌های بانکی دچار مساله هستند، دولت می‌تواند با در نظر گرفتن امتیازات خاص از جمله معافیت‌های مالیاتی و مشوق‌های صادراتی برای صادرکنندگان واقعی از آن‌ها حمایت کند.

نکته مهم دیگری که نباید از نظر دور داشت این است که شرکت‌های کوچک و متوسط عمدتاً از حمایت‌های اندکی از سوی سفارتخانه‌ها و دولت ایران در کشورهای هدف برخوردار هستند. این در حالی است که سفرای سایر کشورها حتی به منظور اخذ پروژه‌های باری خود نیز چانه‌زنی‌های گسترده دارند و بیش از هر چیز بر دیپلماسی اقتصادی متمرکز هستند. اما هنوز کشور ما در دیپلماسی بین‌المللی، ایجاد فرصت‌های اقتصادی برای صادرکنندگان ایرانی را به عنوان یک ماموریت کلیدی نپذیرفته است. به همین دلیل عمده صادرکنندگان ایرانی در کشورها و بازارهای هدف خود بدون پشتوانه جدی فعالیت می‌کنند و این برای تولیدکنندگان تجهیزات صنعت برق نقطه ضعف جدی محسوب می‌شود؛ بنابراین دولت باید به وظیفه خود برای تسهیل‌گری صادرات به درستی عمل کند، چراکه در شرایط کنونی، صادرات یکی از مهم‌ترین راهکارهای برون رفت اقتصاد کشور از رکود و تورم است ■

بدهی‌ها با اتکا به ابزارهای مختلف را بتوان مهمترین و کلیدی‌ترین راهبرد برای عبور صنعت برق از شرایط بحرانی کنونی دانست. البته اگر وزارت نیرو به دنبال حفظ ظرفیت‌های فعلی ساخت و پیمانکاری بخش خصوصی است، باید برای پرداخت خسارت دیرکرد هم یک فرآیند مشخص و قابل پیگیری تعریف کند. در غیر این صورت روند عدم انجام تعهدات قراردادی از سوی کارفرمایان دولتی همچنان ادامه خواهد یافت. در این بین تصویب و ابلاغ قرارداد تیپ منصفانه هم می‌تواند از تکرار بحران مطالبات معوق در صنعت برق جلوگیری کند.

فراموش نکنیم که این راهبردها تنها می‌تواند از تکرار بحران‌های فعلی در آینده جلوگیری کند و آنچه که امروز صنعت برق کشور را نجات می‌دهد، تامین مالی و یا استفاده از ابزارهای جایگزین و ایجاد ساختارهای مالی موثر برای تعیین تکلیف بدهی‌های وزارت نیرو به بخش خصوصی است. اگر برای پرداخت این مطالبات چاره‌اندیشی نشود، ادامه کار برای فعالان این بخش بسیار دشوار خواهد شد.

البته توسعه صنعت برق الزامات و ضرورت‌های دیگری هم دارد که دسترسی به تسهیلات ارزان قیمت و تسهیل صادرات تجهیزات و خدمات فنی و مهندسی از جمله مهمترین آنهاست. در حقیقت با توجه به اینکه تامین تسهیلات ارزان قیمت همواره به عنوان راهکاری برای توسعه صنعتی در تمام کشورها مطرح می‌شود، تمرکز بر این موضوع هم می‌تواند برای فعالان صنعت برق کارساز واقع شود. آمارها نشان داده در دیگر کشورها، به شرکت‌های تولیدکننده و سازنده که به

دچار خسارت جبران ناپذیری شوند. به عنوان مثال عدم پرداخت به موقع مطالبات یک شرکت کوچک صنعتی، به عدم توانایی او در پرداخت تعهدات قانونی منجر می‌شود. از همین رو جرایم ناشی از دیرکرد در پرداخت تعهدات، خود یک مساله جدی بوده، این درحالی است که دولت حتی حاضر به پرداخت خسارت دیرکرد نیست.

نکته مهم دیگری که نباید از نظر دور داشت این است که دولت خریدهای خود را در مناقصات بر پایه حداقل قیمت انجام می‌دهد و همین امر به کاهش اهمیت کیفیت محصولات منجر می‌شود. این در حالی است که هر یک از تجهیزات به کار رفته در خطوط انتقال و توزیع و پست‌های فشارقوی دارای حساسیت‌های جدی برای حفظ پایداری شبکه هستند. تمرکز بر قیمت باعث می‌شود گاهی تجهیزات به کار رفته در شبکه فاقد کیفیت لازم باشند و این امر به سیستم صنعت برق و حتی مشترکان آسیب می‌رساند. آنچه که در این میان نباید نادیده انگاشته شود، اهمیت حیاتی و کلیدی صنعت برق در تامین رفاه و حفظ پایداری در اقتصاد و صنعت کشور است. از این رو اگر دولت و سایر نهادهای حاکمیتی به مشکلات این صنعت و تعیین راهبردهای عملیاتی برای رفع آن‌ها توجه نکنند، بدون تردید تامین برق پایدار در نتیجه تضعیف زیرساخت‌های حیاتی این صنعت در حوزه‌های تولید، انتقال و توزیع، دچار مخاطره جدی خواهد شد. از این رو با توجه به اینکه اصلی‌ترین و مهمترین مشکل صنعت برق، بدهی‌های معوق شرکت‌های تابعه وزارت نیرو است، شاید چاره‌اندیشی برای تامین مالی و بازپرداخت این

ذوایای پنهان کوه یخی به نام مطالبات

سمیه کاظم‌زاده | کارشناس روابط عمومی سندیکای صنعت برق ایران

بیش از ده سال از آغاز بحران نقدینگی و انباشت مطالبات بخش خصوصی صنعت برق ایران می‌گذرد و همچنان این مساله با ابعادی گسترده‌تر، سازندگان، پیمانکاران، مشاوران و تامین‌کنندگان بخش خصوصی این صنعت را تضعیف می‌کند. واقعیت این است که صنعت برق برای شرکت‌های فعال این حوزه به یک کارزار نابرابر برای ادامه بقا تبدیل شده است. از گرفتاری‌های پرتعداد فعالان این صنعت در حیطه قراردادهای یک سو به عدم پرداخت مطالبات و بی‌تفاوتی کارفرمایان دولتی نسبت به مقوله تعدیل و خسارات دیرکرد، همگی عواملی هستند که یک بنگاه اقتصادی را وارد جدالی تمام‌نشدنی برای باقی ماندن در عرصه رقابت می‌کنند. این شرکت‌ها که عمدتاً با سرمایه‌های غیردولتی تاسیس شده و فعالیت می‌کنند، زیر سایه سنگین بدعهدی وزارت نیرو در پرداخت بدهی‌هایش، هر ساله ناگزیر به کاهش ظرفیت تولید خود شده‌اند، به طوری که امروز بسیاری از آن‌ها در آستانه ورشکستگی و تعطیلی قرار گرفته‌اند. حال اگر به این جریان ناکارآمد مالی، نظام غیرشفاف، یکسویه و ناعادلانه حقوقی و قراردادی این صنعت هم افزوده شود، در نهایت نتیجه‌ای جز کاهش چشمگیر ظرفیت‌های تولید تجهیزات و خدمات فنی و مهندسی به دست نخواهد آمد. این نابسامانی جدی در

حوزه مالی و قراردادی صنعت برق با بخش خصوصی، تمایل و انگیزه آن‌ها را برای توسعه فعالیت‌ها، ورود سرمایه‌های جدید و نیز توسعه بازار در این صنعت از بین برده است. در حقیقت روند توسعه زیرساختی صنعت برق زیر سایه سنگین مطالبات انباشته شده و نبود قرارداد تیپ، به شدت کند شده است.

به دلیل گستردگی اثرات و پیامدهای منفی مساله انباشت مطالبات، سندیکای صنعت برق ایران در طول سال‌های اخیر به نمایندگی از بخش خصوصی این صنعت همواره پیگیری این مطالبات را به عنوان یکی از مهمترین اقدامات خود در دستور کار داشته، اما علیرغم تلاش‌های صورت گرفته همچنان مطالبات معوق یکی از اصلی‌ترین و مهمترین چالش‌های بنگاه‌های اقتصادی این صنعت محسوب می‌شود. این موضوع در کنار سایر چالش‌های جدی فعالان صنعت برق پی گرفته شد و متأسفانه علیرغم شرایط دشوار شرکت‌ها به دلیل رکود، افزایش نرخ ارز، افزایش قیمت مواد اولیه و قراردادهای بلاتکلیف و در حالیکه ارزش پول ملی هر روز در حال کاهش و تورم در حال افزایش است، وزارت نیرو همچنان برای تسویه بدهی‌ها و پرداخت مطالبات این شرکت‌ها اقدام موثری نداشته است. با این وجود سندیکا همواره تلاش کرده است به دور از گلابه‌ورزی‌های مرسوم تشکل‌های صنفی، در کنار وزارت نیرو و شرکت توانیر به راهکارهای عملیاتی پرداخته و توان خود را بر حل مشکلات صنعت برق از مسیر مشارکت، همفکری و همکاری متمرکز کند. اما متأسفانه به نظر می‌رسد وزارت نیرو و شرکت توانیر به جز اقدامات معمول و متداول که با وجود کمبود شدید نقدینگی در کشور و نیز تحریم‌های بین‌المللی عملاً راه به جایی نمی‌برند، اقدام مشخص دیگری را در دستور کار خود ندارند.

در حالی که وزارت نیرو می‌تواند با اتکا به ظرفیت‌های قانون بودجه ابزارهای جدیدی را برای تامین منابع مالی پروژه‌ها تعریف کرده و از ظرفیت بازار سرمایه به درستی بهره بگیرد و یا برای ایجاد صندوق پروژه‌های صنعت برق برنامه‌ریزی کند، همچنان در همان مسیر گذشته نه تنها اقدام عملیاتی برای کاهش میزان مطالبات شرکت‌ها صورت نداده، بلکه هر روز بر رقم بدهی‌های خود به بخش خصوصی می‌افزاید.

فراموش نکنیم که مساله مطالبات به دلیل عدم پرداخت خسارت دیرکرد و همچنین تورم بالا و نوسانات شدید اقتصادی، مانند یک کوه یخ، ابعادی بسیار گسترده‌تر از آنچه که در سطح قابل مشاهده است، دارد. ارزش مطالبات شرکت‌ها در بستر اقتصاد پرنوسان ایران به طور دائم در حال کاهش است، بنابراین اگر شرکت‌ها همین امروز هم مطالبات چند سال اخیر خود را به صورت نقد دریافت کنند باز هم قطعاً ارزش این نقدینگی به کمتر از درصد بهای واقعی‌اش رسیده است.

نکته بسیار مهم دیگر این است که در بستر این بدهی و ضریب اندک نقدشوندگی مطالبات، سرمایه‌ها به سرعت در حال خروج از صنعت برق هستند، افت زیرساختی این صنعت ظرف سال‌های اخیر، بروز خاموشی‌ها و کند شدن روند توسعه برق ناشی از همین رویکرد نادرست در سیاستگذاری این صنعت است.

این امر در تعلق وزارت نیرو برای بهره‌گیری از فرصت‌های قانونی که در بودجه‌های سالانه و قوانین توسعه پنج ساله کشور به ویژه جهت استفاده از ظرفیت‌های بازار سرمایه، اوراق بهادار و سایر امکانات مالی برای بازپرداخت بدهی‌ها پیش‌بینی شده، ابعادی به مراتب زیان‌بارتر پیدا می‌کند. امروز فعالان بخش خصوصی صنعت برق رقمی بالغ بر هزار میلیارد تومان مطالبات معوق دارند، هیچ مکانیزمی برای پرداخت خسارت دیرکرد و تعدیل برای این رقم در قراردادهای پیش‌بینی نشده و هیچ افق روشنی از زمان تادیه این بدهی‌ها از سوی وزارت نیرو تعیین نشده است. بر این اساس شرکت‌های سازنده، پیمانکار، مهندسی مشاور و مهندسی بازرگانی در فضایی پر ابهام و پرمخاطره و فقط برای حفظ بقا فعالیت می‌کنند. این هشدار برای صنعت برق کشور که همواره داعیه‌دار خودکفایی بوده، بسیار جدی است و عوارض آن ابعادی بسیار گسترده‌تر از صنعت برق خواهد داشت. همانطور که سال گذشته خاموشی‌ها علاوه بر مشترکین برق، خسارات گسترده اقتصادی برای صنایع بزرگ و زیربنایی کشور به دنبال داشت.

با توجه به اهمیت این موضوع ضروری است که وزارت نیرو ضمن عمل به وظایف حاکمیتی خود، برای بازپرداخت بدهی‌های خود به عنوان یک الزام قانونی، برنامه‌ریزی کرده و علاوه بر جلوگیری از تعطیلی بنگاه‌های اقتصادی صنعت برق و پیامدهای اجتماعی ناشی از آن از جمله ایجاد موج مخربی از بیکاری و نارضایتی، دستاوردهای چهار ساله این صنعت در حوزه ساخت، پیمانکاری و مشاوره را حفظ کرده و صیانت از زیرساخت‌های این صنعت استراتژیک را در دستور کار خود قرار دهد. در غیراین صورت بدون هیچ تردیدی این وزارتخانه علیرغم همه اقدامات و خدمات خود باید پاسخگویی از میان رفتن ظرفیت‌های ساخت، پیمانکاری و مهندسی مشاوره باشد که در طول چهار دهه اخیر پرچمداران خودکفایی و صادرات تجهیزات و خدمات فنی و مهندسی کشور بوده‌اند. ■

اعضا روی خ

۲. در شرکت خود برای وصول مطالبات و تأمین نقدینگی چه راهکارهایی پیش گرفته‌اید و چه نتیجه‌ای از این فرآیند حاصل شده است؟

۲. مهمترین پیامدهای عدم وصول مطالبات از شرکت‌های کارفرمایی برای شرکت شما چه بوده است؟

۱. تعریف پروژه‌های جدید بدون پشتوانه مالی، عدم بهره‌گیری از ابزارهای مالی نظیر گشایش اعتباری ریالی و کسری بودجه وزارت نیرو از اصلی‌ترین عوامل انباشت مطالبات هستند. از نظر جناب‌عالی مهمترین دلایل انباشت مطالبات شرکت‌های سازنده و پیمانکار می‌تواند کدام یک از این موارد ذکر شده باشد؟

انباشت مطالبات و بحران‌های ناتمام

بخش خصوصی صنعت برق که از نظر اقتصادی حدود نیمی از ارزش افزوده و بیش از دو سوم اشتغال این صنعت را در اختیار دارد، همواره مطالبات مالی معوقه‌ای از شرکت‌های تابعه وزارت نیرو دارد که با تاخیرهای طولانی پرداخت می‌شود. این تاخیرهای طولانی مدت به ویژه در شرایط کنونی اقتصاد کشور، فعالان بخش خصوصی را با چالش‌های جدی برای پرداخت انجام تعهدات قراردادی و همچنین تعهدات خود به کارکنان و نیروهای شاغل در واحدهای اقتصادی مواجه کرده است. علیرغم پیگیری‌های مکرر صورت پذیرفته تاکنون اهتمام لازم از سوی شرکت‌های تابعه برای پرداخت مطالبات معوق سازندگان و پیمانکاران بخش خصوصی دیده نمی‌شود.

معوق ماندن مطالبات تأمین‌کنندگان کالا و خدمات صنعت برق تبعات اقتصادی زبانباری برای فعالان کسب و کار ایجاد کرده و منجر به عدم تحقق جهش تولید و تعطیلی و ورشکستگی سازندگان و پیمانکاران صنعت برق شده است. اختلال در زنجیره تأمین این صنعت و به تبع آن وقفه در تأمین برق پایدار و مطمئن نیز از دیگر پیامدهایی است را به همراه خواهد داشت که می‌تواند علاوه بر ایجاد خسارت به تمامی بخش‌ها، لطمات جبران‌ناپذیری بر کل اقتصاد کشور وارد کند. لذا لازم است وزارت نیرو برای تسویه بدهی بخش خصوصی از راهکارهای جامع و فراگیرتری استفاده کند. در همین راستا نمایندگان شرکت‌های عضو سندیکا به شش سوال در خصوص مطالبات پاسخ داده‌اند:

ط

۶. از دیدگاه شما اقدامات سندیکا در وصول مطالبات اعضا تا چه حد موثر بوده است و شما در پیگیری این موضوع چه انتظاری از این تشکل دارید؟

۵. از دیدگاه شما مهمترین راهکارهای پیش روی فعالان صنعت برق برای تامین مالی پروژه‌ها و عدم توقف فعالیت‌ها بشان چیست؟

۴. کمبود نقدینگی به خصوص در شرایط رکود و شیوع ویروس کرونا چه مسائلی را برای مجموعه تحت مدیریت جنابعالی ایجاد کرده است؟

پیمابرق متین جنتیان مدیرعامل شرکت پیمابرق

صنعت برق گریبانگیر اثرات مخرب عدم پرداخت مطالبات

■ کسری بودجه وزارت نیرو تبدیل به بیماری مزمن برای صنعت برق شده و اثرات مخرب آن چند سالی است که گریبان فعالان تولید و انتقال در صنعت برق را گرفته است. این امر در شرایط پیک و اوج مصرف ضربات جبران‌ناپذیری به صنایع و زیرساخت‌های توسعه‌ای وارد می‌کند. عدم وصول مطالبات از سازمان هدفمندی یارانه‌ها، صعوبت در دریافت مطالبات از بابت صادرات برق، یارانه‌های پنهان برق به صنایع پرمصرف و تحریم‌های خصمانه و ... هر یک به نوعی ساز و کار مالی وزارت نیرو را با چالش‌های فراوانی روبرو ساخته است.

■ عدم وصول به موقع مطالبات ضمن انباشت دیون، باعث وقوع تاخیرات ناخواسته در حین قرارداد می‌شود. نکته قابل تامل آنکه کارفرمایان به خصوص در مجموعه وزارت نیرو ضمن استدلال بر اساس نشریه ۵۴۹۰ شرایط عمومی پیمان طرح و ساخت به روش صنعتی از محاسبه تاخیر مالی امتناع ورزیده و گاها انتظار دارند شرکت‌های EPC نسبت به تامین مالی پروژه‌ها نیز اقدام کنند. حال آنکه این تاخیر در وصول مطالبات و پرداخت صورت وضعیت‌ها باعث افزایش هزینه‌های جاری و بالاسری و بالتبع کوچک شدن سفره کارآفرینی شرکت‌ها می‌شود.

■ پیگیری وصول مطالبات از طریق توانیر به صورت انفرادی و از طریق سندیکا دوساز و کار اصلی ما برای وصول مطالبات بوده است که تا امروز هم علیرغم تمامی مشکلات ادامه داشته است. بدیهی است نتایج حاصله تمامی منافع بنگاه را حفظ نکرد و صرفاً التیامی بر مشکلات حادث شده پیشین بوده است.

■ کمبود نقدینگی در هر شرکت به تناسب فصل حیات بنگاه مربوطه تاثیر و اثربخشی خاصی خواهد داشت. مجموعه ما هم از این قاعده مستثنی نبوده و بطور قطع کمبود نقدینگی باعث کم شدن قدرت مانور مدیریتی و ایجاد موانع متعدد در مسیر گسترش فعالیت‌ها شده است هرچند با توجه به حمایت مجموعه سهامداران توانسته‌ایم در مقاطع زمانی حساس با توجه به تزریق نقدینگی از منابع داخلی فعالیت‌ها را همچون گذشته ادامه دهیم.

■ بدون شک استمرار وضع فعلی نتیجه‌ای جز تحلیل توان مالی فعالان صنعت برق نخواهد داشت و از طرفی با توجه به وضعیت فعلی اقتصادی امید چندانی به جذب سرمایه‌گذار داخلی و خارجی در پروژه‌ها وجود ندارد ایجاد فضای گفتگو فیما بین سندیکا و توانیر تاثیر بسزایی در انتقال دغدغه‌های اعضا به تصمیم‌گیرندگان دارد به طور مثال استفاده از ظرفیت آیین‌نامه اجرایی ماده ۸۱ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت در وزارت نیرو مغفول مانده در حالیکه سایر دستگاه‌های اجرایی

اعضا روی خ

۲. در شرکت خود برای وصول مطالبات و تأمین نقدینگی چه راهکارهایی پیش گرفته‌اید و چه نتیجه‌ای از این فرآیند حاصل شده است؟

۲. مهمترین پیامدهای عدم وصول مطالبات از شرکت‌های کارفرمایی برای شرکت شما چه بوده است؟

۱. تعریف پروژه‌های جدید بدون پشتوانه مالی، عدم بهره‌گیری از ابزارهای مالی نظیر گشایش اعتباری ریالی و کسری بودجه وزارت نیرو از اصلی‌ترین عوامل انباشت مطالبات هستند. از نظر جناب عالی مهمترین دلایل انباشت مطالبات شرکت‌های سازنده و پیمانکار می‌تواند کدام یک از این موارد ذکر شده باشد؟

از این ظرفیت قانونی به شکل بهتری بهره‌برداری می‌کنند و سندیکا در تبیین این مهم می‌تواند نقش موثری ایفا کند.

همچنین تعریف بودجه پروژه‌ها از محل منابع اوراق تضمینی خزانه اسلامی، تهاثر مطالبات معوق پیمانکاران و سازندگان با مصالح و تجهیزات کارخانه‌های بدهکار بابت برق بها همچون سیمان، فولاد به نرخ زمان ارسال کالا یا صورت وضعیت و... به عنوان راهکار کوتاه مدت جهت گذر از وضعیت فعلی می‌تواند کمک شایانی به گردش مالی کند. بعلاوه دولت می‌بایست در شرایط جنگ اقتصادی برنامه حمایتی جهت تسهیل شرایط مالیاتی و بیمه‌ای بانکی برای شرکت‌های صنعت احداث در نظر بگیرد.

■ بدون شک نقش نهادهای صنعتی در پیگیری وصول مطالبات اجتناب‌ناپذیر بوده و مجموعه اقدامات سندیکا نیز قابل تقدیر است. انتظار تمامی اعضا بدون شک استمرار پیگیری مجدانه در این خصوص و انعکاس نتایج و نظر خواهی از اعضا به منظور تبیین استراتژی جمعی است. پیگیری اجرایی شدن طرح هدفمندی نقدینگی در مجموعه وزارت نیرو، رایزنی با سازمان برنامه و بودجه جهت واقعی‌سازی شاخص‌های تعدیل و تهیه و ابلاغ دستورالعمل‌های جبرانی و پیگیری حذف یارانه‌های برق صنایع پر مصرف بالادستی از جمله دیگر انتظارات اعضا و فعالان از سندیکای صنعت برق ایران است.

مدیر عامل شرکت رهشاد الکتریک

رهشاد الکتریک حامد گرشاسبی

عدم پرداخت مطالبات مساوی است با افزایش تلفات شبکه

■ هر سه عامل ذکر شده بسیار تأثیرگذارند. با آمدن "سامانه ستاد" تصور بر این بود که ردیف بودجه‌ای برای پروژه‌های جدید تعریف و تخصیص داده می‌شود. از طرف دیگر سامانه تدارکات دولت نیز دچار تغییرات ماهیتی شد که عملاً وصول مطالبات را با ابهام جدی مواجه کرده است. پشتوانه مالی در تعریف پروژه‌های جدید امر مهمی است که در سامانه ستاد تا حدودی کارساز بود اما در حال حاضر نمی‌توان با اطمینان قطعی در پروژه‌های جدید مشارکت کرد. نبود ال سی ریالی در حجم عام و مصرف عمومی هم به این التهاب دامن زده است در صورتیکه ذینفعان این معاملات - که معمولاً هر دو از بدنه دولت هستند - به صورت مستقیم یا غیر مستقیم، با ساز و کارهایی همچون تخصیص ال سی ریالی به پروژه، انباشت مطالبات را کاهش می‌دهد.

■ کاهش حجم نقدینگی، افت سرمایه در گردش، کاهش حجم موجودی انبار مواد اولیه، عدم تمایل به انجام پروژه‌های وزارت نیرو بصورت مستقیم، فراموش شدن برنده شرکت‌ها از اذهان کارفرمایان دولتی، حذف از فهرست تأمین‌کنندگان کارفرمایان به علت عدم مشارکت در استعلام‌ها و مناقصات و بسیاری از پیامدهای کوچک و بزرگ دیگر که به علت محدودیت‌های رقابتی قابل

ط

۶. از دیدگاه شما اقدامات سندیکا در وصول مطالبات اعضا تا چه حد موثر بوده است و شما در پیگیری این موضوع چه انتظاری از این شکل دارید؟

۵. از دیدگاه شما مهمترین راهکارهای پیش روی فعالان صنعت برقی برای تامین مالی پروژه‌ها و عدم توقف فعالیت‌هاشان چیست؟

۴. کمبود نقدینگی به خصوص در شرایط رکود و شیوع ویروس کرونا چه مسائلی را برای مجموعه تحت مدیریت جنابعالی ایجاد کرده است؟

ذکر نیست. لکن پیامدهای بسیار بزرگ‌تری برای کارفرمایان هم بوجود آمده است که در این مجال به طور مختصر به آن اشاره می‌شود: ایجاد رانت تامین کالا یا خدمات، افزایش بهای تمام شده کالاها، کاهش کیفیت کالاهای دریافتی، افزایش تلفات شبکه، انحصار در تامین برخی از کالاها و اقلام مصرفی و غیره...

■ افزایش سرمایه، دریافت تسهیلات بانکی و تغییر سیاست‌گذاری‌ها در سبد مشتریان، سه موضوع اساسی است که در پنج سال اخیر در این شرکت اجرا شده است. لیکن علاوه بر پارامتر انباشت مطالبات، تورم موجود در کشور، حذف ارز ترجیحی و بی‌ثباتی سیاسی و اقتصادی و همواره تعدیل موازنه عوامل کاهنده و فزاینده سرمایه در گردش، موضوع اول تصمیمات در شرکت‌هاست.

■ کاهش حجم فعالیت شرکت‌های تحت مدیریت، سیاست‌های انقباضی در صرف هزینه‌ها، صدمه جدی به صادرات شرکت‌ها به علت انباشت مطالبات در کارفرمایان تابعه وزارت نیرو، کاهش قدرت پولی مالی و به تبع آن تغییر در نوع تصمیم‌گیری‌ها از جمله مهمترین مصائبی بود که با آن مواجه شده‌ایم.

■ تغییر سبد مشتریان، تنوع محصولات و خدمات با هدف گسترش و تغییر ماهیت، امکان‌سنجی جهت دریافت تسهیلات کم بهره با اقساط بلندمدت بدون مسدود شدن سپرده، تلاش جهت دانش بنیان شدن شرکت‌ها و دریافت تسهیلات مالی ویژه در این حوزه، هزینه‌یابی کیفیت (COQ) و کاهش هزینه‌های سربار جاری

■ قطعاً عزیزان سندیکا از هیات مدیره تا دبیرخانه هر یک به سهم خود تلاش لازم را کرده‌اند و ما از نزدیک شاهد و ناظر این اقدامات هستیم. حتی عزیزان حاضر در اتاق بازرگانی که از مسیر سندیکا در این جایگاه‌ها قرار گرفته‌اند نیز در تلاش و تکاپو هستند. سال‌هاست که در نشریه سبتران نیز به موضوع مطالبات پرداخته می‌شود و شاید به همین علت است که این شائبه به وجود آمده که کاری از دست سندیکا بر نمی‌آید. اما شاهدیم که در این ده سال اخیر سندیکا و اعضای فعال آن لحظه‌ای از تلاش برای وصول مطالبات اعضا دست برنداشته‌اند لکن از کف دستی که مو ندارد، مویی کنده نمی‌شود. خدایا چنان کن سرانجام کار/ تو خوشنود باشی و ما رستگار.

سیمکت | عبدالله قاری زاده | مدیر عامل شرکت سیم و کابل تبریز (سیمکت)

■ با توجه به تجربه چندین ساله همکاری با پروژه‌های تامین کابل شرکت‌های زیر مجموعه توانیر، متأسفانه مهمترین موردی که در تعریف پروژه‌های شرکت‌های زیر مجموعه توانیر مد نظر قرار نمی‌گیرد، نحوه پرداخت دستمزد فروش کالا و خدمات به تولیدکنندگان و پیمانکاران است به راستی که این شرکت‌ها هیچ ارزش و اهمیتی برای تامین‌کنندگان و تولیدکنندگان قائل نیستند آنقدر که اذعان می‌دارند پرداخت مطالبات تولیدکننده به پس از تامین حقوق کارمندان شرکت‌های توزیع، موکول خواهد شد.

■ از مهمترین پیامدهای عدم وصول به موقع مطالبات، تحمیل ضرر و زیان جبران‌ناپذیر به علت افزایش شدید قیمت و عدم تامین به موقع مواد اولیه و بالتبع بروز تاخیر در تحویل کالا و اعمال جریمه از سوی شرکتی که خود به تعهدات مالی اش عمل نکرده است، می‌باشد.

عدم وصول به موقع مطالبات و تحمیل خسارات جبران‌ناپذیر

اعضا روی خ

۳. در شرکت خود برای وصول مطالبات و تامین نقدینگی چه راهکارهایی پیش گرفته اید و چه نتیجه‌ای از این فرآیند حاصل شده است؟

۲. مهمترین پیامدهای عدم وصول مطالبات از شرکت‌های کارفرمایی برای شرکت شما چه بوده است؟

۱. تعریف پروژه‌های جدید بدون پشتوانه مالی، عدم بهره‌گیری از ابزارهای مالی نظیر گشایش اعتباری ریالی و کسری بودجه وزارت نیرو از اصلی‌ترین عوامل انباشت مطالبات هستند. از نظر جناب عالی مهمترین دلایل انباشت مطالبات شرکت‌های سازنده و پیمانکار می‌تواند کدام یک از این موارد ذکر شده باشد؟

این شرکت جهت وصول مطالبات خود از شرکت‌های زیر مجموعه توانیر، مراجعه حضوری، مکاتبه‌های مکرر را همواره در دستور کار داشته اما متأسفانه تاثیر چندانی در روند پرداخت مطالبات نداشته و پاسخ شرکت‌های توزیع همواره این بوده که در صورت تامین نقدینگی از سوی توانیر و پرداخت حقوق کارکنان و در نهایت در صورت باقی ماندن نقدینگی، مطالبات تولیدکنندگان پرداخت خواهد شد.

تامین مواد اولیه تولید سیم و کابل از بورس و پرداخت آن به صورت نقدی است به دلیل کمبود نقدینگی، مشکلات زیادی در تامین مواد اولیه رخ می‌دهد و تاثیر مستقیم در تولید و اجرای تعهدات قراردادی خواهد داشت.

همانطور که خریدار (کارفرما) از فروشنده (پیمانکار) ضمانتنامه حسن انجام کار را دریافت می‌کند متأسفانه است که کارفرما نیز ضمانتنامه‌ای مبنی بر تعهد پرداخت به پیمانکار تسلیم نماید.

ضمن تشکر از اقدامات و پیگیری‌های صورت گرفته از سوی سندیکا، متأسفانه تاکنون نتیجه قابل توجهی حاصل نشده و به نظر می‌رسد به منظور حصول نتیجه مطلوب بایستی بازنگری در نحوه عقد قرارداد بین تولیدکنندگان و شرکت‌های توزیع صورت پذیرد.

پردیسان فناوری نیرو ایمان روحانی مدیر عامل شرکت پردیسان فناوری نیرو

وجود قوانین خوب و عدم اجرای درست آن‌ها در کنار عدم باور صحیح دستگاه‌های اجرایی به توانایی‌ها و محدودیت‌های بخش خصوصی زیربنای مشکلات مالی فعالان اقتصادی بخش خصوصی است. فقط کافی است مواد ۹ و ۱۰ قانون مناقصات بعلاوه تحقق نقدینگی دو سال قبل در دستگاه اجرایی مورد توجه قرار گیرد و سپس اقدام به انتشار اسناد مناقصه جدید با همان روش‌های قبلی و یا ادامه قراردادهای موجود شود.

عدم وصول مطالبات به موقع و به اندازه به مثابه سرطان، سلول‌های حیاتی هر شرکت را در می‌نوردد، کاهش درجه اعتباری شرکت، کاهش سرمایه در گردش و کاهش نیروی انسانی از مهمترین پیامدهای عدم وصول مطالبات است.

افزایش سرمایه، استقراض از بانک‌ها و پیگیری از دستگاه‌های اجرایی و تشکل‌هایی مانند سندیکا از راهکارهایی است که شرکت پردیسان فناوری نیرو برای تامین نقدینگی و وصول مطالبات خود از آنها استفاده کرده است اما حجم مطالبات آنقدر زیاد است که راهکارهای فوق حتی اگر جواب دهند، اثرات کوتاه مدت دارند و به نوعی پاک کردن صورت مساله هستند و مشکل امروز را بصورت چند برابری به آینده منتقل می‌کنند.

ضرورت فعال شدن ماده ۸ قانون حداکثر استفاده از خدمات تولیدی و خدماتی کشور

ط

۶. از دیدگاه شما اقدامات سندیکا در وصول مطالبات اعضا تا چه حد موثر بوده است و شما در پیگیری این موضوع چه انتظاری از این تشکل دارید؟

۵. از دیدگاه شما مهمترین راهکارهای پیش روی فعالان صنعت برق برای تامین مالی پروژه‌ها و عدم توقف فعالیت‌هاشان چیست؟

۴. کمبود نقدینگی به خصوص در شرایط رکود و شیوع ویروس کرونا چه مسائلی را برای مجموعه تحت مدیریت جنابعالی ایجاد کرده است؟

■ کارفرما فقط یک وظیفه در قرارداد دارد و آن هم پرداخت مطالبات است که شوربختانه طی یک دهه اخیر در عمل به این تنها وظیفه خود هم ناتوان بوده است. دستگاه‌های دولتی، بخش خصوصی را به عنوان پل وقت برای پیروزی خود تلقی می‌کنند، البته تا جایی که بخش خصوصی پول داشته باشد.

■ فعال شدن ماده ۸ قانون حداکثر استفاده از خدمات تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی موضوع نحوه واگذاری مطالبات قراردادی و درج اعتبار اسنادی بعلاوه پوشش ریسک در قراردادهای راهکارهای کاهش مشکلات پیش رو خواهد بود.

■ از اقدامات سندیکا قدردانی می‌شود.

تک نیرو مهدی آبران مدیرعامل شرکت تک نیرو

کسری بودجه وزارت نیرو؛ علت اصلی انباشت مطالبات

■ کسری بودجه وزارت نیرو را می‌توان یکی از اصلی‌ترین علت‌های انباشت مطالبات دانست. متأسفانه وزارت نیرو بعنوان متولی و نماینده بخش حاکمیتی صنعت برق در نقش رقیب با بخش خصوصی ظاهر شده و از طرف دیگر با سیاست‌گذاری‌های خود در تلاش است که کسری بودجه خود را از جیب پیمانکاران بخش خصوصی جبران کند.

■ به روز نشدن تجهیزات بخش‌های مختلف صنعت برق و از بین رفتن تدریجی حضور تولیدکنندگان و پیمانکاران، مهمترین پیامدهای عدم وصول مطالبات است، در همین راستا نیز افزایش مصرف برق، خاموشی‌های سال اخیر را در پی داشته است.

■ این شرکت به منظور وصول مطالبات و تامین نقدینگی اقدام به اخذ تسهیلات با سود بالا و تعویق انداختن حقوق ذینفعان خود کرده است که این موضوع منجر به تحمیل هزینه‌های مالی، ایجاد نارضایتی و عدم تمایل به سرمایه‌گذاری در این بخش شده است.

■ کمبود نقدینگی باعث ایجاد مشکلاتی همچون عدم تامین تجهیزات حفظ و نگهداری و توسعه ماشین‌آلات شرکت، انباشت پرداخت مالیات سالیانه، معوق شدن بازپرداخت تسهیلات، نارضایتی پرسنل و صرف ۷۰٪ ظرفیت فکری مجموعه مدیریتی شرکت برای تأمین نقدینگی شده است.

■ درخواست مجدانه جهت تغییر بخش‌های مدیریتی و تصمیم‌ساز در بخش‌های حاکمیتی و شرکت‌های کارفرمای دولتی همچون توزیع توانیر و ... که در چندسال اخیر در موضوع مطالبات نشان داده‌اند که بسیار ناکارآمد و مسئله‌ساز هستند.

■ سندیکای صنعت برق ایران درخصوص مطالبات برای شرکت تک نیرو- با توجه به اینکه این شرکت نیروگاه است- اقدام خاصی را به انجام نرسانده است.

راه حل های

که شنیده نشد

کمبود مستمر منابع مالی و کسری بودجه چندین ساله در صنعت برق، قصه‌ای دیرینه و چندین ساله در این صنعت است که بخش قابل توجهی از آن حاصل اقتصاد ناکارآمد برق است. ناترازی مداوم دخل و خرج این صنعت در کنار گستردگی چشمگیر مشکلات فضای پرتلاطم کسب و کار، پیش‌بینی روش‌های جدید برای تأمین مالی پروژه‌های زیرساختی برق را ضروری و حیاتی کرده است. توقف پروژه‌های جاری و عدم تعریف پروژه‌های جدید تنها بخشی از پیامدهای نبود ابزارهای مالی نوین تأمین مالی و جایگزینی آن با روش‌های معمول و کلیشه‌ای این حوزه است. نگاه ویژه این شماره از نشریه ستبران علاوه بر بررسی ضرورت‌ها و الزامات پیش‌بینی ابزارهای نوین مالی در صنعت برق، کلیدی‌ترین پیشنهادات بخش خصوصی را نیز در این حوزه واکاوی کرده است.

تأمین مالی

طرح نوسازی

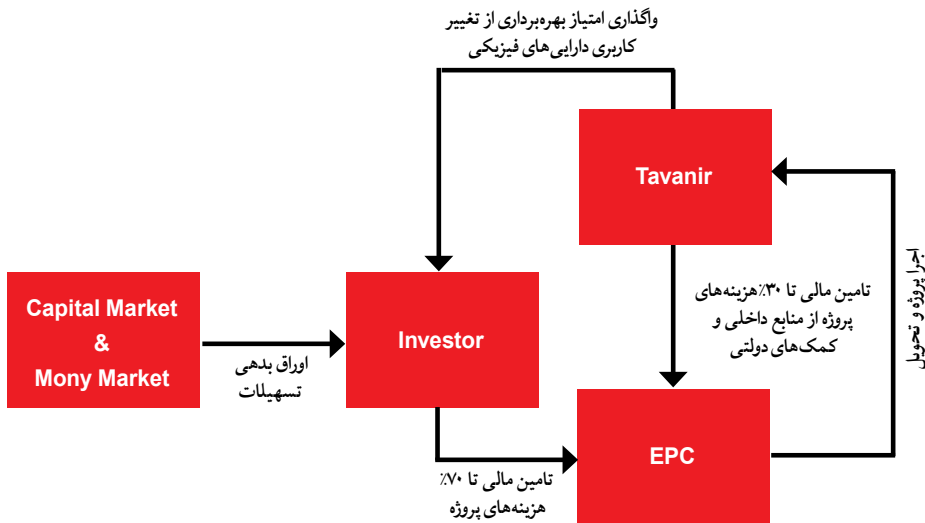
شبکه‌های فرسوده برق

معاونت پژوهش و برنامه‌ریزی سندیکای صنعت برق ایران

در شرایط فعلی بخشی از شبکه برق کشور دچار فرسودگی است و نیاز به نوسازی دارد، این بازسازی و ترمیم، مستلزم سازمان‌دهی پروژه‌ها به نحوی است که با شرایط اقتصادی موجود و متکی به دارایی‌های صنعت برق قابل اجرا باشد. اجرای این پروژه‌ها علاوه بر دانش فنی و مهندسی مورد نیاز طرح‌های صنعت برق، نیازمند مدل‌های کسب‌وکار و مالی است که به نحو خوداتکا بتواند منابع مالی لازم را فراهم سازد. از طرف دیگر پروژه‌های مذکور به دلیل آنکه از نظر مالی معمولاً مولد نیستند و منافع آن‌ها به صورت جمعی و به صورت افزایش کیفیت، کاهش خرابی و قطعی شبکه و کاهش هزینه‌های آتی و پیش‌بینی نشده است، مدل مالی آن‌ها نمی‌تواند از طریق مدل‌های سرمایه‌گذاری انتفاعی و یا در قالب مشارکت عمومی-خصوصی به شکلی که در پروژه‌های مولد اقتصادی رایج است، انجام شود. بخصوص که این نوسازی‌ها در شبکه‌های انتقال و توزیع برق است که از نظر مالکیتی و حقوقی نیز با محدودیت‌هایی برای مشارکت بخش خصوصی مواجه است.

که مسئولیت تأمین مالی پروژه را بر عهده دارد. از آنجاکه پروژه‌های نوسازی شبکه از نظر مالی مولد یا درآمدزا محسوب نمی‌شوند، تأمین مالی آن‌ها از درآمدهای آینده طرح‌ها ممکن نیست، بنابراین تأمین مالی این پروژه‌ها متکی به منابع خارج از پروژه است؛ بنابراین مدل کسب‌وکار و جریان مالی طرح و تأمین هزینه‌های انجام پروژه همانطور که در تصویر زیر قابل مشاهده است، از دو محل صورت می‌پذیرد.

الف) توسط کارفرما از محل منابع داخلی صنعت برق: انتظار می‌رود کارفرما از محل منابع داخلی بتواند تا ۳۰ درصد هزینه‌های انجام پروژه را به‌صورت زیر تأمین مالی کند. این منابع شامل این موارد است:

- تخصیص بخشی از دارایی‌های جاری (درآمدهای عملیاتی) وزارت نیرو
- تخصیص بخشی از درآمدهای حاصل از صادرات انرژی برق
- بودجه عمومی

ب) توسط سرمایه‌گذار از محل عواید حاصل از دریافت «امتیاز بهره‌برداری از تغییر کاربری دارایی‌های فیزیکی» متعلق به کارفرما:

با توجه به اینکه شرکت‌های تابع وزارت نیرو مجموعه‌ای از

بدیهی است هزینه بالای نوسازی شبکه از یک سو و عام‌المنفعه بودن آن به‌عنوان یک طرح ملی، موضوع اهمیت طراحی و تدوین مدل تأمین منابع مالی موردنیاز را آشکار خواهد ساخت. چراکه تا زمانی که محل تأمین نقدینگی موردنیاز پروژه‌ها برای سفارش ساخت و یا واردات تجهیزات و قطعات و پرداخت بابت خدمات فنی و مهندسی ارائه شده، مشخص نشود، اجرای آن امکان‌پذیر نیست. از سوی دیگر بودجه عمومی متعلقه به وزارت نیرو نیز تکافوی پرداخت هزینه‌های مترتب را نخواهد داشت. صنعت برق دچار یک چرخه معیوب اقتصادی است و قیمت‌گذاری نادرست منجر به عدم توازن درآمدها و هزینه شده و نتیجه این عدم توازن، کسری بودجه دولت و انباشت بدهی است که در اثر آن روند سرمایه‌گذاری در صنعت برق از سال ۱۳۸۷ نزولی شده و منابع کافی برای توسعه زیرساخت‌های شبکه‌ای کاهش یافته است. بنابراین برای طراحی مدل لازم است جریان‌های مالی این طرح‌ها بررسی شود و سپس استراتژی‌های تأمین نقدینگی موردنیاز بهره‌بردار (شرکت توانیر) جهت هزینه‌کرد و سرمایه‌گذاری در پروژه‌های نوسازی ارائه شود. در ادامه مدل پیشنهادی سندیکای صنعت برق ایران ارائه شده است. در این گزارش تلاش شده راهکارهایی برای تأمین مالی موردنیاز این طرح‌ها تدوین شود. در ادامه، ابزارهای مالی قابل استفاده در این طرح‌ها نیز بررسی شده است

چراکه نقدینگی حاصل از برخی از این استراتژی‌ها، با وقفه زمانی حاصل خواهد شد و نیاز است که در این فاصله از منابع موجود در بازارهای مالی استفاده کرد.

مدل کسب‌وکار و استراتژی تأمین مالی طرح

اجرای این طرح‌ها مبتنی بر سه رکن اصلی است؛ «کارفرما» که شامل شرکت توانیر و شرکت‌های توزیع نیروی برق هستند (بخش بهره‌بردار طرح که دولتی / عمومی است)؛ «مجری / شرکت EPC» که وظیفه طراحی، تأمین تجهیزات، اجرا و نصب (به‌صورت EPC) را برعهده دارد که انتظار می‌رود به‌صورت کنسرسیوم در این طرح شرکت کرده و «سرمایه‌گذار»

و اداری، به صورت مشارکتی با بخش خصوصی، از انتفاع بهره‌برداری بلندمدت از این مکان‌ها استفاده کرد. برای انتخاب بین بهترین گزینه‌های مشارکتی، ابتدا املاک و اموال مربوطه شناسایی شده، هزینه‌های تغییر کارایی برآورد می‌شود. سپس با برگزاری مزایده، پیشنهاد مشارکتی تجمیع می‌شود. بهترین پیشنهاد که در آن علاوه بر منافع شرکت توانیر، ضوابط و محدودیت‌های قانونی نیز اعمال شده باشد، برگزیده شده و نقدینگی حاصل در پرداخت به طرح‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ابزارهای مالی تأمین نقدینگی

با توجه به اینکه جریان ورودی و خروجی نقدینگی مورد نیاز طرح و عواید حاصل از سرمایه‌گذاری از نظر زمانی یکسان نیستند، لازم است که سرمایه‌گذار از محل منابع داخلی خود و یا منابع موجود در بازارهای مالی برای تأمین نقدینگی مورد نیاز پروژه‌ها استفاده کنند. در این روش سرمایه‌گذار، نقدینگی لازم را مطابق با مبالغ مندرج در قرارداد فیما بین خود و بر اساس هزینه‌های پروژه در اختیار شرکت مجری قرار می‌دهد. سرمایه‌گذار نقدینگی مورد نیاز را از ابزارهای بازار پول (نظام بانکی) و یا بازار سرمایه (اوراق) تأمین می‌کند. سپس از محل بهره‌برداری امتیاز دارایی‌های فیزیکی اصل و فرع مبالغ دریافتی را بازپرداخت می‌کند. با توجه به شرایط پروژه ابزارهای بازار پول و سرمایه که قابل استفاده خواهند بود به شرح زیر پیش‌بینی می‌شوند:

الف) ابزارهای بازارهای پولی:

بازارهای پولی متشکل از شبکه بانکی کشور و مؤسسات اعتباری است که با پرداخت تسهیلات و قبول تعهدات، می‌توانند به تأمین نقدینگی مورد نیاز در اجرای پروژه کمک کنند. منابع موجود در این بازارها اغلب از محل سپرده‌های مردمی بوده و تسهیلات پرداختی در این بازار، کوتاه‌مدت است. تسهیلات شبکه بانکی، بر اساس قانون بانکداری بدون ربا و بر اساس عقود اسلامی به متقاضی پرداخت می‌شود. لذا شرح دقیقی از نحوه مصرف تسهیلات و نظارت بر حسن اجرای پروژه‌ها از وظایف تسهیلات دهنده است تا احتمال نکول و ریسک عدم بازپرداخت تسهیلات را تا حد ممکن کاهش دهد. از جمله تسهیلات قابل استفاده در پروژه‌های نوسازی شبکه برق کشور که با

دارایی‌های فیزیکی به صورت زمین و مستغلات را دارا هستند که در حال حاضر امکان بهره‌برداری و ایجاد جریان مالی نیست، این امکان وجود دارد که کاربری آن‌ها تغییر یابد (و یا بهبود کارایی) و امتیاز بهره‌برداری از این دارایی‌ها، به صورت یکجا برای یک دوره بلندمدت به سرمایه‌گذار واگذار شود و سرمایه‌گذار در ازای بهره‌برداری از این دارایی‌های برای یک دوره بلندمدت، تأمین مالی پروژه را تا سقف حدود ۷۰ درصد برعهده گیرد.

در حال حاضر شرکت توانیر دارای املاک و مستغلاتی است که به دلیل افزایش بهای ملک در سال‌های اخیر به‌ویژه در مناطق شهری و کلان‌شهرها، ارزش ریالی بالایی برخوردار است. این ارزش بالا، باعث می‌شود که هزینه فرصت نگهداری از این اموال بالا رفته و نیازمند آن باشد که مقوله کارایی آن‌ها مورد بازنگری قرار گیرد و چنانچه درآمدهای ایجاد کمیتر از هزینه فرصت نگهداری از آن‌ها بود، لازم است که در خصوص واگذاری یا اجاره آن‌ها تجدیدنظر شود. با توجه به آنکه فروش و واگذاری اموال دولتی مستلزم رعایت ضوابط و مقررات مربوطه است، در قدم اول لازم است که مبنای و مقررات فروش این اموال بررسی شود. با توجه به محدودیت‌های قانون و دشواری در فروش و واگذاری اموال دولتی و اینکه وجوه دریافتی از فروش این اموال باید به‌عنوان درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل واریز شود، می‌توان به جای فروش از راهکار اجاره بلندمدت و انتقال موقت حق بهره‌برداری اموال غیرمنقول استفاده کرد. با این راهکار می‌توان جریان نقدینگی پایدار برای تأمین مالی طرح‌های نوسازی شبکه فرسوده ایجاد کرد. برای درآمدزایی از این مکان‌ها، بدو لازم است که اموال قابل اجاره دادن مشخص شده و سپس با ارزیابی ارزش تهرینی هر یک، مقدمات مربوط به اجاره را فراهم کرد.

برای بهبود کارایی دارایی‌های فیزیکی می‌توان از راهکارهایی از جمله انتقال تجهیزات مستقر در پست‌ها، به زیرزمین و سپس استفاده از فضای آزاد ایجاد شده اشاره کرد. در این شیوه لازم است که ابتدا هزینه تغییر تجهیزات و انتقال آن به زیرزمین را محاسبه و برآورد کرد. این هزینه نیز باید از محل درآمدهای آتی بهره‌برداری از محل تأمین شود. در خصوص بهره‌برداری از این اموال می‌توان از شیوه‌های مشارکتی مانند مشارکت با شهرداری‌ها جهت احداث پارکینگ‌های طبقاتی و مکانیزه و احداث فضاهای فرهنگی و تفریحی استفاده و یا با ساخت املاک تجاری

پیش‌بینی نشده می‌باشد، مدل مالی آن‌ها نمی‌تواند از طریق مدل‌های سرمایه‌گذاری انتفاعی و یا در قالب مشارکت عمومی-خصوصی به شکلی که در پروژه‌های مولد اقتصادی رایج است، انجام شود. در مدل پیشنهادی که مبتنی بر سه رکن «کارفرما/توانیر»، «مجری» و «سرمایه‌گذار» است، مدل کسب‌وکار و جریان مالی طرح به نحوی است که تأمین هزینه‌های انجام پروژه از دو محل صورت می‌پذیرد: (الف) تا ۳۰ درصد هزینه‌های انجام پروژه توسط کارفرما از محل منابع داخلی صنعت برق از جمله تخصیص بخشی از دارایی‌های جاری و درآمدهای عملیاتی وزارت نیرو شامل تخصیص بخشی از درآمدهای حاصل از صادرات انرژی برق و بودجه عمومی و (ب) تا ۷۰ درصد هزینه‌های انجام پروژه توسط سرمایه‌گذار از محل «عواید حاصل از دریافت امتیاز بهره‌برداری از تغییر یا بهبود کاربری دارایی‌های فیزیکی (زمین و مستغلات متعلق به کارفرما).

با توجه به اینکه جریان ورودی و خروجی نقدینگی موردنیاز طرح و عواید حاصل از سرمایه‌گذاری از نظر زمانی یکسان نیست لازم است که سرمایه‌گذار برای تأمین نقدینگی موردنیاز پروژه‌ها از محل منابع داخلی خود و یا منابع موجود در بازارهای مالی مانند (تسهیلات استصناع، اوراق گام، مباحه، اوراق بدهی یا صکوک) استفاده کند.

سندیکای صنعت برق با توجه به جایگاهی که به عنوان یک نهاد واسطه بخش خصوصی و دولت در این صنعت دارد می‌تواند نقش تسهیلگری را در اجرای هرچه موفق‌تر پروژه‌های نوسازی شبکه‌های فرسوده برق بر عهده بگیرد و با شرکت در کارگروه‌هایی متشکل از کارشناسان مالی سندیکا و شرکت توانیر، کاربرد ابزارهای مالی را شناسایی و نوع عقود صکوک پیشنهادی و ابزارهای قابل استفاده و ضوابط قانونی و دستورالعمل‌های مربوطه را گردآوری کند و سپس مزایا و معایب هر یک از آن‌ها را بررسی کند. همچنین راهکارهای پیاده‌سازی این ایده‌ها را در طرح‌های نوسازی شبکه فرسوده شناسایی و چنانچه این موانع مستلزم اخذ مجوز و یا تغییراتی در دستورالعمل‌ها باشد، برای مجاب کردن ارکان ذی‌ربط و ارائه طرح توجیهی با توانیر همکاری کند. همچنین با توجه به شناخت بالایی که از شرکت‌های عضو و توانمندی‌های هر یک دارد، شرکای مناسبی را برای اجرای طرح‌های نوسازی از میان شرکت‌های عضو انتخاب و بستر ایجاد همکاری بین شرکت‌های بخش خصوصی و تشکیل کنسرسیوم را نیز فراهم کند. ■

توجه به ماهیت این پروژه‌ها قابل تخصیص هستند، به شرح زیر است:

- تسهیلات استصناع
- اوراق گام
- تسهیلات مباحه

ب) ابزارهای بازار سرمایه

بازار سرمایه در سال‌های اخیر رشد قابل توجهی داشته است و نقدینگی آن به‌طور فزاینده افزایش یافته است. در این بازار می‌توان از ابزارهای مالی که بر پایه بدهی هستند و یا مدیریت ریسک مانند موارد زیر را استفاده شود:

- اوراق یا صکوک
- ابزارهای مدیریت ریسک و تسهیم مناسب مخاطرات از جمله اوراق مشتقه
- ابزارهای سرمایه‌ای مانند تأسیس صندوق پروژه و صندوق‌های خصوصی

در کاربرد هر یک از این اوراق و ابزارها لازم است ابتدا در گزارشی مشروح و مستقل، نوع عقود هر یک از صکوک پیشنهادی و ابزارهای قابل استفاده و ضوابط قانونی و دستورالعمل‌های مربوطه گردآوری و سپس مزایا و معایب هر یک از آن‌ها بررسی شود. با توجه به موانع اجرایی هر یک، ضروری است راهکارهای پیاده‌سازی آن‌ها در طرح‌های نوسازی شبکه فرسوده شناسایی شده و چنانچه این موانع مستلزم اخذ مجوز و یا تغییراتی در دستورالعمل‌ها باشد، ارکان ذی‌ربط را با ارائه طرح توجیهی مجاب کرد. در ادامه روش‌های انگیزشی برای سرمایه‌گذاران و شرکت‌های تأمین سرمایه و ضامنین را با استفاده از راهکارهای نوآورانه طراحی کرد تا بتوان به نحو شایسته‌ای از پتانسیل‌های بازار سرمایه در تأمین مالی طرح‌ها استفاده کرد.

جمع‌بندی

در شرایط فعلی بخشی از شبکه برق کشور دچار فرسودگی است و نیاز به نوسازی دارد و این بازسازی و ترمیم، مستلزم سازمان‌دهی پروژه‌ها به نحوی است که با شرایط اقتصادی موجود و متکی به دارایی‌های صنعت برق قابل اجرا باشد. از آنجاکه این پروژه‌های از نظر مالی معمولاً مولد نیستند و منافع آن‌ها به صورت جمعی و به صورت افزایش کیفیت، کاهش خرابی و قطعی شبکه و کاهش هزینه‌های آتسی و

روش‌های نوین تامین مالی در صنعت برق

پرونده‌های که در وزارت نیرو

تفاهم و قراردادهای مربوطه آمادگی دارد.

در این نامه از مدیرعامل شرکت توانیر خواسته شده، چنانچه در حال حاضر طرح یا پروژه دارای اولویت با موضوعاتی از جمله ارتقاء بهره‌وری، کاهش تلفات و بهینه‌سازی مصرف، توسعه بازار و نوسازی در دست اقدام بوده، اما به دلیل کمبود منابع مالی متوقف شده‌اند، مراتب به سندیکای صنعت برق گزارش شود تا گام‌های لازم جهت اجرایی کردن پروژه‌های مذکور از طریق هماهنگی با نهادهای مالی و با استفاده از ظرفیت‌های موجود از جمله مجوزهای مندرج در تبصره ۱۵ قانون بودجه به ویژه تشکیل صندوق پروژه‌ها برداشته شود.

به نظر می‌رسد سندیکای صنعت برق ایران برای پیگیری موضوع تدوین روش‌های نوین مالی برای کاهش تأثیرات منفی کسری بودجه در صنعت برق، بیش از هر چیز بر ظرفیت‌های قانونی در مفاد بند ۱-۱ تبصره ۴ ماده واحده قانون بودجه ۱۴۰۱ در خصوص ایجاد کارگروه راهبردی مشارکت به منظور جلب مشارکت بخش غیردولتی جهت اتمام هر چه سریعتر طرح‌های تملک‌داری‌های سرمایه‌ای متمرکز است. این تشکل همچنین فرصت‌های قانونی در بند (ز) تبصره ۱۵ قانون بودجه در خصوص مجوز اعطایی به وزارت نیرو جهت تاسیس صندوق پروژه با مشارکت متقاضیان و سرمایه‌گذاران بخش غیردولتی را از مسیر مقامات ارشد وزارت نیرو و توانیر به شکل جدی پیگیری

ویژه بر تدوین طرح نامه‌های پژوهشی برای ارائه پیشنهادهای مستند و قابل‌اتکا برای تدوین روش‌های جدید تامین مالی پروژه‌های صنعت برق داشته است. در حقیقت این تشکل با باور به این موضوع که پروژه‌های صنعت برق به شدت تحت‌الشعاع محدودیت منابع مالی قرار گرفته و بدون اتکا به سایر روش‌های تامین مالی و ابزارهای بازار سرمایه، رفع این مسأله دشوار و گاهی ناممکن است، تلاش کرده وظایف خود را برای بهبود فضای کسب و کار اعضا به درستی ایفا کند. به همین منظور

در یکی از مکاتبات این تشکل با آرش کردی، مدیرعامل شرکت توانیر ضمن تأکید بر ابعاد گسترده بحران مالی در صنعت برق، عنوان شده است: «این سندیکا به عنوان نماینده بخش خصوصی به منظور توسعه زیرساخت‌های این صنعت، جهت بهره‌گیری از ظرفیت‌های نظام مالی و بکارگیری روش‌های مبتنی بر مشارکت عمومی خصوصی در بخش انتقال و توزیع، تمهیدات لازم را به عمل آورده و با انجام مذاکرات مقدماتی و تفاهم با برخی از شرکت‌های سرمایه‌گذاری تامین سرمایه و بانک‌های منتخب و ایضا صندوق پژوهش و فناوری برق و انرژی، جهت همکاری در طراحی مدل‌های نوین مالی، برگزیدن نهادهای تامین‌کننده مالی طرح‌های توجیه‌پذیر و دارای اولویت و انعقاد

کمبود منابع مالی، کسری بودجه و انباشت مطالبات، بزرگترین کابوس این روزهای صنعت برق ایران است. کابوسی که هر سال در بطن بی‌توجهی مستمر دولت به اقتصاد ناکارآمد و بیمار این صنعت تلخ‌تر و سیاه‌تر شده و عملاً آرامش و اعتماد را از همه بخش‌های این صنعت اعم از دولتی و خصوصی در حوزه‌های مختلف تولید، انتقال و توزیع سلب کرده است. واقعیت این است که بخش خصوصی همواره به چاره‌اندیشی برای اصلاح روند تامین مالی پروژه‌های زیرساختی برق و همچنین استفاده از روش‌های متنوع و ابزارهای نوین بازار سرمایه داخلی و خارجی به عنوان یک ضرورت جدی برای نجات این صنعت نگریسته و در طول سال‌های اخیر این مهم را به شکل جدی دنبال کرده است.

در شرایطی که بخش عمومی به تنهایی قادر به تامین خدمات عمومی با استفاده از منابع داخلی خود نیست، مشارکت سایر بخش‌های جامعه جهت ایجاد، حفظ و تعمیر زیرساخت‌های اقتصادی کشور با استفاده از دانش، تجربه و منابع مالی آن‌ها ضرورتی غیر قابل چشم‌پوشی می‌یابد. به ویژه آنکه با استفاده از فرصت‌های ایجاد شده، بخش خصوصی هم می‌تواند کسب و کار خود را رونق و توسعه بخشیده و علاوه بر اشتغالزایی و کارآفرینی، منابع مالی خود را از بازارهای سودآوری به سمت تولید سوق دهد.

در همین راستا سندیکای صنعت برق ایران ظرف چند سال اخیر تمرکزی

رو خاک می خورد

می‌کند.

پیش از آن هم سندیکا مکاتبات گسترده‌ای با موضوع لزوم ارائه روش‌های نوین تأمین مالی و راهکارهای خلاقانه تأمین مواد اولیه در صنعت برق با سازمان‌ها و نهادهای تصمیم ساز کشور داشته است. در عمده این مکاتبات بر اهمیت صنایع پایین دستی کشور از جمله صنعت برق در زنجیره تأمین صنعت کشور و سهم قابل توجه آن در اشتغال تاکید و اذعان شده است: «در سال‌های اخیر به واسطه سیاست‌های تجاری و مالی حاکم بر اقتصاد کشور و فشارهای ناشی از تحریم‌ها، در تنگناهای شدیدی بوده است. اکنون صنایع پایین دستی کشور از دو ناحیه «کاهش توان تولیدی» و «اختلال در جریان نقدینگی» به شدت دچار مخاطره شده و بیم آن می‌رود در صورت ادامه وضع موجود و عدم ارائه راهکارهای کاربردی، با زیان مضاعف مواجه و به تعطیلی و ورشکستگی کشانده شوند.»

در این مکاتبات همچنین اشاره شده است: «صنایع بالادستی نیز که عمدتاً در مالکیت و کنترل مستقیم دولت و یا نهادهای عمومی هستند، به دلیل بهره‌مندی از یارانه‌های آشکار و پنهان متعدد، دارای قدرت نقدینگی و سودآوری‌های زیاد بوده و انگیزه لازم جهت اصلاح نظام عرضه مواد خام و اولیه واحدهای تولیدی را ندارند. از سوی دیگر هرگونه نوسان در نرخ ارز و قیمت‌های جهانی فلزات نیز مستقیماً به قیمت تأمین مواد اولیه منتقل شده و این عدم تسهیم مناسب ریسک، تاب‌آوری

صنایع پایین دستی در برابر بحران‌های موجود را افزایش داده است.»

راهکارهای پیشنهادی که عمدتاً از سوی سازمان بورس هم مورد تایید بوده‌اند شامل استفاده از «سلف موازی» و «اوراق خرید دین کالایی» جهت تأمین مالی پروژه‌های ساخت تجهیزات صنعت برق بوده، ضمن اینکه جهت مدیریت ریسک، «کشف قیمت پرمیموم» به عنوان راهکار قابل ارائه به صنایع پایین دستی که عمده خریداران فلزات رنگی در کشور هستند، پیشنهاد شده است. اما مشکل اینجاست که عمده این ابزارها تاکنون در صنعت برق کشور مورد استفاده قرار نگرفته و با توجه به ضرورت مطالعه دقیق موردی مدل پیش از معرفی آن به عنوان یک ابزار کارآمد به نهادهای سیاست‌گذار، سندیکای صنعت برق ایران در مذاکرات گسترده خود با بورس کالا تلاش کرد به نمایندگی از واحدهای تولیدی و صنعتی کشور، با مشارکت این نهاد، متقاعدسازی سایر ارکان موجود در زنجیره تأمین این صنعت و نهادهای سیاست‌گذاری کشور را در دستور کار قرار داد تا با اجرایی شدن راهکارهای تسهیم مناسب ریسک، تأمین مالی پروژه‌ها و سهولت دسترسی به نهادهای تولید، زمینه عبور صنایع پایین دستی از بحران‌های موجود را فراهم کند.

سندیکا همچنین در بخش دیگری از پیگیری‌های خود برای ایجاد روش‌ها و ابزارهای نوین تأمین مالی ارائه پیشنهادات اصلاحی در خصوص «لایحه مشارکت عمومی خصوصی»، را در دستورکار خود

قرار داد. در کنار آن در طول سال‌های اخیر مطالعات و بررسی‌های پژوهشی گسترده‌ای نیز در این خصوص صورت گرفته که طرح نامه پژوهشی «مدل‌های نوین تأمین مالی و سرمایه‌گذاری در صنعت برق» و همچنین «ارائه مدل تأمین مالی صنعت برق از طریق مشارکت بخش خصوصی با استفاده از ابزارهای بازار سرمایه (با تمرکز بر بخش انتقال و توزیع)» بخشی از همین اقدامات است.

موضوع اصلاح ساختارهای تأمین مالی در طول سال‌هایی که صنعت برق زیر سایه سنگین کسری بودجه به شدت گرفتار بحران بوده، همواره یکی از دغدغه‌های کلیدی سندیکای صنعت برق بوده است، با این وجود به نظر می‌رسد بزرگترین مانع در برابر بهبود شرایط کنونی، عدم توجه دولت و در راس آن وزارت نیرو به راهکارهای پیشنهادی و انفعال در برابر شرایطی است که زیرساخت‌های کلیدی این صنعت را نشانه رفته است.

عدم اقدام موثر از سوی وزارت نیرو علیرغم آمادگی بخش خصوصی برای مشارکت در تأمین مالی و اجرای پروژه‌ها نشان می‌دهد که سیاست کلی این وزارتخانه خودداری از انجام اقداماتی خارج از ساختارهای مرسوم و کلیشه‌ای است که تا امروز دنبال کرده است. به همین دلیل هم به جرات می‌توان گفت صنعت برق برای گذر از بحران‌های کنونی بیش از هر چیز به تصمیم‌گیری‌های شجاعانه و اقدامات جسورانه برای عملیاتی کردن راهکارهای پیش رو نیاز دارد. ■

لزوم ایجاد تنوع در تأمین مالی صنعت برق

مجتبی نقدی | معاون دفتر محیط‌کسب و کار وزارت صنعت، معدن و تجارت

انتخاب بین قطع برق مصارف خانگی و قطع برق صنایع تولیدی شاید یکی از سخت‌ترین انتخاب‌های دولت‌ها در چند سال اخیر بوده است، با توجه به همبستگی مصارف برق کارخانجات تولیدی با میزان تولیدات، ارزش افزوده و در نتیجه رشد اقتصادی کشور، این قطعی باعث زیان بسیار به صنایع تولیدی و اقتصاد ملی شده است. از سوی دیگر تجربه قطع برق مصارف خانگی نیز باعث ایجاد نارضایتی‌های اجتماعی و در نتیجه از دست رفتن سرمایه اجتماعی دولت‌ها نزد عموم شهروندان بوده است. ولی چرا قطع برق؟

بر اساس اظهار کارشناسان، سطوح ناکافی سرمایه‌گذاری در صنعت برق طی سالیان اخیر در کنار رشد مصارف خانگی و صنعتی به صورت مستمر، باعث عدم تعادل بین عرضه و تقاضای برق و در نتیجه ناترازی جدی در این صنعت شده است که اولین نمود آن خاموشی‌ها و قطعی برق صنایع است. دلایل کاهش سرمایه‌گذاری در این صنعت بسیار متنوع و در حوزه‌های مختلف ساختار اقتصاد کلان، فضای کسب و کار و ... قابل بحث است که به دلیل اهمیت موضوع مبحثی جداگانه را می‌طلبد که البته مطالعات ارزشمند و دقیقی در سندیکای صنعت برق و توسط فعالان اقتصادی در این خصوص صورت گرفته و این موضوع به خوبی ریشه‌یابی شده است. یکی از عوامل کاهش سرمایه‌گذاری نیز مباحث مرتبط با تأمین مالی است به این صورت که در شرایط برابر هر چه دسترسی به ابزارها، منابع و روش‌های تأمین مالی بیشتر فراهم باشد جذابیت، امکان و احتمال سرمایه‌گذاری فعالان بخش خصوصی نیز بیشتر خواهد بود. یکی از عارضه‌های جدی فضای کسب و کار ایران اتکای بیش از حد فعالان اقتصادی به بانک‌ها است، اساساً هر جا صحبت از تأمین مالی مطرح شود عمده نگاه‌ها معطوف به روش‌های استقراضی (بدهی محور) و آن هم صرفاً از شبکه بانکی است که در نتیجه سرمایه‌گذاران بیشتر مراجعه به گیشه بانک‌ها خواهند داشت و در صورت دریافت پاسخ منفی از ارکان اعتباری بانک مسیر تأمین مالی پروژه خود را به اشتباه شکست خورده تلقی می‌کنند. این رویکرد از دو جهت کلی دارای ایراد است اول اینکه تأمین مالی صرفاً به معنای استقراض و بدهی نیست و با تحلیل جامع و هوشمندانه مدیران مالی از تمام اجزا و بخش‌های سمت چپ ترازنامه بنگاه، روش‌های مبتنی بر مشارکت نیز به خصوص در اجرای پروژه‌ها حتماً می‌بایست مد نظر سرمایه‌گذاران باشد، دوم اینکه با فرض تأکید بر روش‌های مبتنی بر بدهی، تنها محل استقراض بانک‌ها نیستند و در حال حاضر ظرفیت‌های خوبی برای استقراض در بازار سرمایه از طریق انتشار انواع اوراق مالی اسلامی (صکوک) و یا استقراض از سایر اشخاص حقوقی با مزایایی نظیر معافیت‌های مالیاتی در دسترس فعالان اقتصادی قرار دارد.

با توجه به اظهار اعضای سندیکای صنعت برق و همچنین تولیدکنندگان قطعات و تجهیزات برقی و پیمانکاران این صنعت همواره نیاز منابع مالی برای سرمایه در گردش و سرمایه ثابت در بین فعالان صنعت برق مشهود بوده که لازم است ایجاد تنوع و انعطاف در سبد تأمین مالی فعالان صنعت برق به عنوان یک وظیفه صنعتی

در دستور کار سندیکا قرار گیرد. روش‌هایی که می‌توانند در تأمین مالی این صنعت موثر واقع شوند متعدد و متنوع است که از این بین سه روش زیر با توجه به نیازهای جاری و توسعه‌ای اعضای سندیکا شرح داده می‌شود:

فاکتورینگ (کارگزاری):

شیوه تأمین مالی به پشتوانه قرارداد است که در آن طلبکار (پیمانکار) با مراجعه به نهاد مالی (بانک) به پشتوانه حساب‌های دریافتی و مطالبات خود تأمین مالی خواهد شد و عملاً در این روش یکی از محدودیت‌های جدی و تاریخی فعالان صنعت برق که انباشت مطالبات پیمانکاران نزد کارفرمای دولتی (توانیر) است مرتفع خواهد شد. از مزایای این روش دریافت منافع مالی حاصل از پروژه توسط پیمانکار قبل از اتمام پروژه است که در صورت توسعه استفاده از این مدل زمینه تقویت توان مالی پیمانکاران صنعت برق و در نتیجه تکمیل پروژه‌های توجیه‌پذیر و ملی در این صنعت فراهم خواهد آمد. تأمین‌کنندگان کالا و خدمات مجازند با استناد به ماده (۱۰) قانون برگزاری مناقصات و در چهارچوب تأمین مالی واگذاری مطالبات از طریق کارگزاری (فاکتورینگ)، تمام یا بخشی از مطالبات قراردادی محقق شده و محقق نشده خود را به اشخاص حقیقی و حقوقی ثالث (پذیرندگان) اعم از بانک‌ها یا مؤسسات اعتباری واگذار کنند که در پی آن آیین‌نامه فاکتورینگ طی تصویب نامه مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۲۲ هیات وزیران ابلاغ شد که در آن تکالیفی برای وزارت امور اقتصادی و دارایی و نیز سازمان برنامه و بودجه کشور در طراحی سامانه در نظر گرفته شده بود، تاخیر در اجرای آیین‌نامه فاکتورینگ باعث شد قانونگذار مجدداً این موضوع را با قید ظرفیت ۸۰ هزار میلیارد تومانی در بند (ک) تبصره ۲ قانون بودجه سال جاری نیز قرار دهد که امید است با هماهنگی سه دستگاه (سازمان برنامه و بودجه، وزارت امور اقتصادی دارایی و بانک مرکزی) شاهد عملیاتی شدن این ابزار مهم برای پیمانکاران باشیم.

صندوق پروژه:

صندوق پروژه یکی از انواع صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله در بازار سرمایه است که با هدف تأمین مالی پروژه‌های مشخص و توجیه‌پذیر و پس از اخذ مجوز لازم از سازمان بورس و اوراق بهادار ایجاد می‌شود. در واقع در این صندوق‌ها واحدهای سرمایه‌گذاری به عموم مردم و سرمایه‌گذاران فروخته می‌شود و از این طریق منابع لازم برای اجرای پروژه‌ای که در اساسنامه صندوق به آن اشاره شده است جمع‌آوری و تجهیز خواهد شد و عملاً سرمایه‌های خرد مردمی باعث تأمین مالی پروژه‌ای بزرگ و ملی خواهد شد که از لحاظ اقتصاد کلان، اشتغالزایی و هدایت نقدینگی جامعه نیز آثار مثبتی دارد. از نکات و مزایای قابل توجه این صندوق‌ها امکان تأمین مالی شرکت‌های سهامی خاص و غیر بورسی در فضای بازار سرمایه است، آن هم بدون طی مراحل پذیرش و عرضه سهام ضمن اینکه مسیر افزایش سرمایه در این صندوق‌ها نیز بسیار کوتاه‌تر از شرکت‌های بورسی خواهد بود. اما با وجود

گذشت شش سال از تصویب و ابلاغ دستورالعمل استفاده از صندوق پروژه تاکنون این ابزار فقط در مورد یک پروژه به کار گرفته شده که آن پروژه هم نیروگاهی بوده است و موضوع مالیات نقل و انتقال دارایی‌ها مانع اصلی عدم بهره‌گیری مناسب از این ابزار بوده است که این مانع در بند (ه) تبصره ۴ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ مرتفع شده است و این ابزار به خوبی می‌تواند زمینه تأمین مالی پروژه‌های توجیه پذیر صنعت برق را فراهم آورد.

مشارکت بین اشخاص:

برداشت عموم از واژه مشارکت اکثراً نوعی تسهیلات بانکی است که در پروژه‌های ایجاد و نیمه تمام کاربرد دارد، ولی واژه مشارکت می‌تواند در تأمین مالی بین اشخاص نیز کاربرد داشته باشد. قانونگذار در ماده ۳۰ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر (ماده ۱۳۸ مکرر ق م م) برای عقود مشارکتی بین اشخاص مشوق‌های مالیاتی در نظر گرفته است منوط به اینکه منابع تأمین شده با هدف آورده نقدی برای پروژه و طرح خاص و یا سرمایه در گردش باشد. این منابع در صورتی که تا دو سال از بنگاه سرمایه‌پذیر خارج نشوند و تشخیص به کارگیری آن به تأیید اداره امور مالیاتی مربوط برسد برای سرمایه‌گذار معافیت مالیات بر درآمد سود اکتسابی دارد و برای سرمایه‌پذیر نیز سود پرداختی به سرمایه‌گذار به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته خواهد شد. این ظرفیت قانونی یکی از بسترهای موثر برای تأمین مالی پروژه‌های صنعت برق خواهد بود ضمن اینکه با توجه به پیگیری‌های انجام شده معافیت مالیاتی اشاره شده تا ۱۰۲ برابر سود عقود مشارکتی مصوب شورای پول و اعتبار افزایش پیدا کرده و جذابیت این ماده قانونی بیشتر شده است، ولی متأسفانه افراد و اشخاص کمی از این ظرفیت اطلاع دارند که نقش سندیکای صنعت برق در اطلاع‌رسانی و ترویج این موضوع بسیار حائز اهمیت خواهد بود.

در تمام این روش‌های ذکر شده علاوه بر تقویت روند تشکیل سرمایه و سرمایه‌گذاری‌های جدید و همچنین اشتغالزایی در صنعت برق، اتفاق بسیار مهم دیگری هم خواهد افتاد و آن تقویت تقاضا در صنعت ساخت ماشین‌آلات و تجهیزات برق و الکترونیک به عنوان صنعتی دانش‌بنیان، مادر، محرک و تعیین‌کننده است. علاوه بر موارد و ابزارهای اشاره شده ابزارهایی نظیر انتشار انواع اوراق مالی اسلامی (صکوک) در بازار سرمایه، استفاده از صندوق‌های خصوصی در بازار سرمایه، انتشار گواهی سپرده مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص و صنعت بیمه نیز هر یک به طرق و شرایطی می‌توانند در تأمین مالی پروژه‌های صنعت برق موثر واقع شوند که در فرصت مناسب اشاره خواهد شد. در پایان توجه به این نکته ضروری است که قطعاً انتخاب روش تأمین مالی مناسب بر عهده خود بنگاه و مدیران آن خواهد بود و اشاره به مزایای یاد شده نافی اثرگذاری سایر روش‌های تأمین مالی نیست و از طریق اشاره به این مباحث صرفاً تلاش بر این است تا دایره گسترده‌تری از ابزارهای نوین تأمین مالی در معرض آشنایی و انتخاب شرکت‌های فعال در صنعت برق قرار گیرد.

فاصله معنادار دانش بنیان‌ها با سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر

شرکت‌های دانش بنیان در سالی که با عنوان تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین نام‌گذاری شده به عنوان یکی از محورهای سیاست‌گذاری‌های صنعتی و اقتصادی شناخته می‌شوند. با مرور عمر حدود ۱۰ ساله دانش بنیان‌های صنعت برق درمی‌یابیم، وزارت نیرو همواره جزو پیشگازان حوزه حمایت از تکنولوژی‌های جدید و ساخت داخل بوده است. در حقیقت صنعت برق به عنوان یکی از صنایع زیرساختی کشور، در طول سال‌های پس از انقلاب، بر موضوع حمایت از ساخت داخل، توانمندسازی شرکت‌های خصوصی و توسعه دانش در صنعت، تمرکز ویژه داشته است. به بیان ساده‌تر پیش از آنکه موضوع دانش بنیان به ادبیات اقتصادی راه پیدا کند، وزارت نیرو از توانمندسازی علمی شرکت‌ها و ساخت تجهیزات با تکنولوژی جدید حمایت کرده و همین رویکرد صنعت برق را به یکی از صنایع پیشرو در حوزه ساخت تجهیزات و تولید خدمات فنی و مهندسی تبدیل کرده بود.

سید مهدی مدنی | نایب رئیس هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران و مدیرعامل شرکت پیمان خطوط شرق

حمایت از دانش بنیان‌ها نداشته و عمده پیشرفت‌های حوزه دانش بنیان‌ها در صنعت برق به‌رغم حمایت‌های نسبی وزارت نیرو، حاصل تلاش بخش خصوصی بوده است. مساله اینجاست که طی سال‌های اخیر این وزارتخانه سرمایه‌گذاری و سیاست‌گذاری موثری برای توسعه زیرساخت‌های دانش بنیان این صنعت نداشته است. کمتر از یک دهه قانون حمایت از شرکت‌های دانش بنیان مصوب و ابلاغ شد و به واسطه آن حمایت‌هایی تدوین و زیرساخت‌هایی نیز برای توسعه فعالان این بخش ایجاد شد که این قوانین زمینه را برای رشد

از دانش بنیان‌ها یک اولویت جدی برای وزارت نیرو نخواهد بود، ضمن اینکه در کنار موضوع برق، این وزارتخانه با بحران جدی آب هم مواجه است و عملاً در محاصره مشکلات مختلف قرار گرفته است. شاید به همین دلیل است که امروز می‌بینیم سایر دستگاه‌های اجرایی و وزارتخانه‌ها در حوزه حمایت از ساخت داخل و توسعه بخشی به دانش بنیان‌ها در حال پیشی گرفتن از وزارت نیرو هستند و در این حوزه‌ها برنامه‌های منسجم‌تری دارند. این در حالی است که طی سال‌های اخیر وزارت نیرو برنامه موثر و هدفمندی برای

به‌رغم فضا سازی‌های گسترده، صنعت برق طی یک دهه اخیر به دلایل متعدد از جمله نابسامانی اقتصاد برق، عدم سرمایه‌گذاری مکفی بر توسعه زیرساخت‌های تولید، انتقال و توزیع و گستردگی بحران کمبود منابع مالی، به نقطه‌ای رسیده که وزارت نیرو به جای حمایت از توسعه دانش محور صنعت، ناگزیر به حل و فصل مسائل روزمره شده است. در شرایطی که صنعت برق با مشکلات عدیده‌ای مانند بدهی چند ده هزار میلیارد تومانی، قراردادهای متوقف، خاموشی‌ها و افت جدی سرمایه‌گذاری مواجه است، قاعدتاً تمرکز بر توسعه و حمایت

نیز سرمایه‌گذاری کنند. اگرچه صندوق‌های پژوهش و فناوری در حوزه سرمایه‌گذاری خطرپذیر به شکل موردی و محدود ورود کرده‌اند، اما هنوز تا رسیدن به ساختاری برای سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر فاصله معناداری داریم. به‌رغم فعالیت صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر، هنوز حجم این نوع از سرمایه‌گذاری در کشور اندک است و عملاً با نیاز ما به توسعه همخوانی ندارد. توسعه نوآوری‌ها، ایده‌ها و خلاقیت‌هایی که قابلیت صنعتی شدن دارند، نیازمند تدوین قوانین موثر، ایجاد فرهنگ ریسک‌پذیری در سرمایه‌گذاری و همچنین ایجاد زیرساخت‌های لازم برای تسهیل تجاری‌سازی این ایده‌هاست. البته نمی‌توان از این مساله چشم پوشید که قانون‌گذاری‌ها و ریل‌گذاری‌های مناسبی برای توسعه دانش‌بنیان‌ها انجام شده که قانون احراز صلاحیت دانش‌بنیان و دستورالعمل‌های مربوطه یکی از آنهاست. ما می‌توانیم بهبود این قوانین و دستورالعمل‌های مربوطه را در دستور کار قرار دهیم و شرایط را برای فعالان این حوزه تسهیل کنیم. در همین راستا ضروری است که از مشارکت بخش خصوصی و تشکل‌های تخصصی این حوزه بهره بگیریم و از توان تخصصی آنها در تدوین دستورالعمل‌ها استفاده کنیم. بدون تردید این نوع از همفکری و مشارکت بهترین خروجی‌ها را برای صنعت برق و شرکت‌های دانش‌بنیان خواهد داشت ■

در این صنعت کلید بزنند؟ از طرفی با نام‌گذاری امسال، امید شرکت‌های دانش‌بنیان به فعال‌تر شدن نهادهایی مانند وزارت نیرو برای توسعه این حوزه بیشتر شده است. در واقع توجه جلدی به توسعه دانش و تکنولوژی یکی از مهم‌ترین راهبردها برای عبور از چالش‌های فعلی است، چراکه حتی حل معضل اقتصاد برق هم از همین مسیر می‌گذرد. البته باید این مساله را بپذیریم که شرکت‌های دانش‌بنیان لازم نیست حتماً تولیدکننده یک محصول باشند، چراکه ایجاد یک فرآیند یا تبیین کلیات و راهبردهای مربوط به موضوعات کلیدی نظیر اقتصاد انرژی، مستلزم کار علمی و دانش‌بنیان است. بنابراین ضرورت دارد مجموعه وزارت نیرو، توانیر و شرکت‌های زیرمجموعه نسبت به مسائل دانش‌بنیان‌ها و طرح‌های پیشنهادی آنها فعال‌تر عمل کرده و این فرصت را برای توسعه این حوزه غنیمت بشمارند.

در حوزه سرمایه‌گذاری در شرکت‌های دانش‌بنیان نیز در حال حاضر بیش از ۴۰ صندوق پژوهش و فناوری در کشور فعال هستند که رسالت اصلی آنها حمایت از نوآوری و فناوری و ارائه تسهیلات ارزان‌قیمت و بلندمدت به شرکت‌های دانش‌بنیان است. این تسهیلات عمدتاً برای تامین سرمایه در گردش، صنعتی‌سازی، تجاری‌سازی و مواردی از این دست اعطا می‌شود. البته این صندوق‌ها می‌توانند روی ایده‌ها و طرح‌های مطرح شده

و توسعه دانش‌بنیان‌ها فراهم کرد. با وجود این معتقد هستم سهم بهره‌گیری وزارت نیرو از این حمایت‌ها عملاً ناچیز بوده است. همین امر بسیاری از شرکت‌های دانش‌بنیان فعال صنعت برق را ناگزیر کرده، برای بهره‌مندی از حمایت‌های موجود از مسیر سایر وزارتخانه‌ها اقدام کنند. مشکل اینجاست که بسیاری از شرکت‌های دانش‌بنیان این صنعت، تولیدات و حوزه فعالیت‌های کاملاً وابسته به وزارت نیرو داشته و از این منظر با شرایط دشواری برای استفاده از حمایت‌ها و امتیازات تعریف شده مواجه هستند. به بیان دیگر تعاریف ارائه شده از سوی معاونت علمی و صندوق نوآوری و عدم حضور جلدی وزارت نیرو محدودیت‌هایی برای شرکت‌های دانش‌بنیان ایجاد می‌کند. عمده این تعاریف بر اساس مفهوم کلیدی ساخت بار اول ارائه شده است. بسیاری از شرکت‌های دانش‌بنیان و وزارتخانه‌های مهم از جمله وزارت نفت در طول سال‌های اخیر از امتیازات گسترده این قوانین بهره برده‌اند، اما در صنعت برق کمتر توانسته‌ایم از این امتیازات استفاده کنیم. شاید بهتر باشد این مساله آسیب‌شناسی شود که چرا وزارت نیرو نتوانسته به درستی در جذب حمایت‌های حوزه دانش‌بنیان اقدام کند؟ چرا حساسیت‌های لازم در این وزارتخانه و شرکت توانیر وجود ندارد تا با اتکا به ظرفیت دانش‌بنیان‌ها و بهره‌مندی از حمایت‌های قانونی موجود، طرح کلان و زیرساختی را

فرصت‌های تکرار نشدنی توسعه زیست‌بوم نوآوری نیرو

سپهر برزی مهر | مدیرعامل صندوق پژوهش و فناوری صنعت برق و انرژی

گزارش‌های آماری نشان می‌دهد در آمد شرکت‌های دانش‌بنیان در سال ۱۴۰۰ به ۴۰۰ هزار میلیارد تومان رسیده است. این آمار حاکی از آن است که زیست‌بوم نوآوری کشور در مسیر رشد قرار گرفته و شرکت‌های دانش‌بنیان در حال تثبیت جایگاه خود در نقش آفرینی اقتصادی هستند اما در شرایط فعلی اقتصاد کشور و با وجود تداوم تحریم‌های بین‌المللی و افزایش مکرر نرخ ارز و قیمت‌ها که تامین مالی را به یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های تولیدکنندگان کالا و خدمات تبدیل کرده، این چالش برای شرکت‌های دانش‌بنیان که ظرفیت‌های تاب‌آوری این شرایط را ندارند، دوچندان می‌شود.

خلاقانه و فناورانه، برگرفته از نیروهای متخصص و جوانی است که دانش کافی دارند، اما فاقد شرایط مدنظر نظام بانکی هستند. این سختگیری‌ها، برای شرکت‌های صنعت برق که از یکسو با طولانی بودن جریان مالی و دوره بازگشت سرمایه پروژه‌ها مواجهند و از سوی دیگر از شرایط نامتوازن اقتصاد صنعت برق رنج می‌برند، به مراتب بیشتر است. اما در این بین صندوق‌های پژوهش و فناوری از جمله نهادهای مالی زیست‌بوم نوآوری کشور هستند که به نوعی محل اتصال زنجیره رشد شرکت‌های دانش‌بنیان به شمار می‌روند و مکلف هستند مشکلاتی را که برای تامین مالی از طریق نظام بانکی وجود دارد تسهیل و برطرف کنند و خدمات مالی ارزان‌تری را در اختیار فعالان این حوزه قرار دهند. این صندوق‌های حمایتی با توجه به منابع خود و ظرفیت‌های مالی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و صندوق نوآوری و شکوفایی، امکان

شرکت‌های نوپا و نوآور امکان دسترسی به تامین مالی از بازار سرمایه یا جذب منابع از نظام بانکی را ندارند و به همین دلیل هزینه تامین مالی برای آنها زیاد است. بانک‌ها تابع مقررات و ضوابطی سختگیرانه از جمله لزوم ارائه صورت‌های مالی حسابرسی شده، بالابودن نسبت مالکانه، الزام در ارائه مفاصا حساب مالیاتی و بالا بودن دارایی‌های با نقدپذیری بالا جهت اطمینان از توان مالی شرکت، برای پرداخت تسهیلات هستند. همچنین بانک‌ها در غالب موارد به قبول تعهدات شرکت‌های نوپا به دلیل نبود سوابق مالی و اعتباری که مهم‌ترین رکن تصمیم‌گیری برای آنهاست، تمایلی ندارند. از سوی دیگر بانک‌ها، به عنوان موسسات انتفاعی که باید امکان سودآوری را برای سهامداران خود فراهم کنند، به ناچار ریسک‌پذیری پایینی دارند و برای پوشش ریسک، از متقاضیان منابع مالی وثایق بیشتری دریافت می‌کنند. درحالی که بسیاری از ایده‌های

وزارت نیرو در تامین مالی طرح‌ها، تنوع‌بخشی و بهینه‌سازی سبد سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر در حوزه‌های برق و آب و انرژی تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی، توسعه ابزارهای پوشش ریسک برای جذب سرمایه‌گذاران خصوصی و جلب مشارکت نظام بانکی برای حضور موثر در عرصه سرمایه‌گذاری این حوزه، از ظرفیت‌های بالقوه این صندوق است که با تسریع در ایجاد هماهنگی و تعامل بین ذی‌نفعان کلیدی زیست‌بوم نوآوری نیرو قابلیت فعلیت پیدا کردن در کوتاه‌مدت را دارند.

با نام‌گذاری سال ۱۴۰۱ به عنوان «تولید؛ دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین» و ابلاغ قانون تولید جهش‌بنیان در اردیبهشت سال جاری توسط مجلس شورای اسلامی و همچنین وجود ظرفیت‌های لازم در بند ط تبصره ۱۵ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کشور برای تقویت شرکت‌های دانش‌بنیان، ریل‌گذاری‌های لازم برای توسعه زیست‌بوم نوآوری نیرو و شرکت‌های دانش‌بنیان فراهم شده است. فرصت‌هایی که امسال برای توسعه زیست‌بوم نوآوری نیرو فراهم شده، شاید تکرارنشده‌ای باشند. از این رو وزارت نیرو به عنوان متولی حوزه برق و آب و انرژی تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی، می‌تواند با تسریع در هماهنگی بین عناصر پشتیبان این زیست‌بوم از جمله شرکت‌های مادر تخصصی و تابعه، پژوهشگاه نیرو، موسسه تحقیقات آب، پارک علم و فناوری نیرو و سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی از یکسو و تقویت عناصر پیشخوان آن از جمله صندوق پژوهش و فناوری برق و انرژی، کارخانه نوآوری نیرو، شتاب‌دهنده‌های تخصصی، مراکز رشد و توسعه فناوری از سوی دیگر، همگرایی و هم‌افزایی بیشتر این حوزه را فراهم کرده و از موازی‌کاری در شرکت‌های تابعه و زیرمجموعه جلوگیری کند.

اکنون که حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین و ایجاد تحرک و جهش اقتصادی در حوزه‌های مختلف فناوری و نوآوری کشور به یکی از مهم‌ترین مأموریت‌های قوای سه‌گانه و تمامی دستگاه‌های اجرایی تبدیل شده، ایجاب می‌کند، برنامه‌های توسعه اقتصاد دانش‌بنیان صنعت برق و انرژی نیز محدود به تحقق شعار سال نباشد و نقش و جایگاه فعالیت‌های دانش‌بنیان حوزه نیرو در سیاست‌های برنامه هفتم توسعه نیز به درستی مد نظر قرار گیرد ■

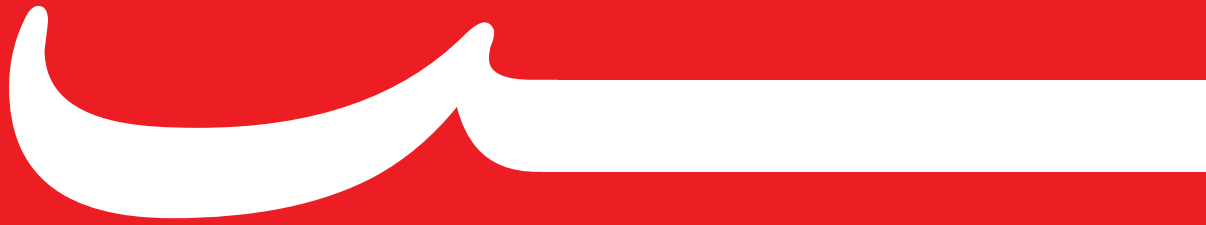
دستیابی فناوران و نوآوران را به منابع مالی سریع و ارزان قیمت با روش‌های متنوع و منعطف و با پوشش ریسک‌های لازم، فراهم می‌کنند. این صندوق‌ها تسهیلات ارزان‌تری نسبت به نظام بانکی اعطا کرده و انواع ضمانت‌نامه‌ها را با شرایط سهل‌تر از بانک‌های تجاری برای شرکت‌های دانش‌بنیان صادر می‌کنند. این نهادها همچنین در طرح‌های نوآورانه و فناورانه با سرمایه‌گذاری‌های جسورانه مشارکت می‌کنند و با ارائه خدمات پوشش ریسک از طریق ابزارهای مالی، ریسک تجاری طرح‌ها را به حداقل می‌رسانند.

در همین راستا «صندوق پژوهش و فناوری صنعت برق و انرژی» نیز به عنوان یک صندوق تخصصی با هدف کمک به توسعه و ارتقای پژوهش و فناوری در این حوزه تشکیل شده و طی سال‌های اخیر با حمایت و همکاری صندوق نوآوری و شکوفایی و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری تلاش کرده از طرح‌های فناورانه صنعت برق و انرژی حمایت کند و در راستای تعمیق ساخت داخل این صنعت گام بردارد. ولی با وجود گذشت بیش از ۷ سال از تاسیس این صندوق و وجود بیش از ۷۰۰ شرکت دانش‌بنیان در حوزه صنعت آب و برق که معادل ۱۲ درصد کل شرکت‌های دانش‌بنیان کشور را تشکیل می‌دهند، سهم وزارت نیرو از کل سرمایه‌گذاری‌های بخش‌های عمومی کشور در حوزه صندوق‌های پژوهش و فناوری، تنها یک درصد بوده که تناسبی با حجم فعالیت‌ها و نیازهای شرکت‌های دانش‌بنیان این حوزه ندارد. از این رو ضروری است منابع مالی صندوق برق و انرژی مطابق با سیاست‌های کلان تدوین شده از سوی دولت به ویژه معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری برای تقویت نهادهای مالی تخصصی در راستای توسعه کسب‌وکارهای دانش‌بنیان و افزایش سهم آنها از اقتصاد ملی و همچنین برنامه‌های وزارت نیرو برای تحقق شعار سال، تقویت شود.

صندوق پژوهش و فناوری صنعت برق و انرژی در صورت تقویت منابع و حمایت از سوی وزارت نیرو و شرکت‌ها و نهادهای تابعه و زیرمجموعه، ظرفیت تبدیل شدن به یک نهاد مالی تخصصی تاثیرگذار در زیست‌بوم فناوری نیروی کشور و ایفای نقش موثر در تامین مالی طرح‌های نوآورانه، فناورانه و دانش‌بنیان این حوزه را دارد. تحقق بهنگام اولویت‌های راهبردی

ماددا ۱۳

برق با صرفه‌ترین کالا برای صادرات غیر نفتی

منصور سعیدی | عضو هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران و مدیر عامل شرکت صنایع

شد که یکی از علل آن ورود درآمدهای ارزی نفتی است) تاثیر منفی بر صادرات غیرنفتی خواهد داشت.

صنعت برق ایران با توجه به برخورداری از بهترین نیروهای متخصص (در هر سال رتبه‌های برتر کنکور رشته برق را برای ادامه تحصیل انتخاب می‌کنند و اگر بررسی شود مهندسين این رشته در ایران به لحاظ دانش فنی جز برترین مهندسين دنيا هستند)، بهره‌وری بالا در تولید محصولات (بسیاری از محصولات تولیدی در صنعت برق ایران مطابق آخرین استانداردهای جهانی ساخته شده و در بهترین مراکز آزمایشگاهی مورد تست و بررسی قرار گرفته‌اند) و حضور در بازارهای جهانی (شرکت‌های بخش خصوصی صنعت برق ایران حداقل در ۵۰ کشور جهانی دارای رفرنس‌های قابل قبول هستند) می‌تواند بالاترین جایگاه را در صادرات غیرنفتی داشته باشد و اگر این نگاه در بین دولتمردان ایران نیز وجود داشته باشد با حمایت از این صنعت، صادرات چند ده میلیارد دلاری در سال دور از دسترس نیست.

تغییر نگرش و باور بخش خصوصی صنعت برق اولین قدم در افزایش صادرات

کاهش ارزش صادرات غیر نفتی و سهم ایران در تجارت جهانی و مخصوصاً کشورهای منطقه هستیم که به نظر اینجانب این موضوع ارتباطی با تحریم‌ها، مسائل بانکی، منابع، امکانات، موقعیت جغرافیایی و مزیت‌های نسبی ندارد (گرچه تمام این عوامل خصوصاً تحریم‌ها بر صادرات غیرنفتی تاثیر خواهند داشت)، ولی معضل اصلی در مدیریت اقتصادی و برنامه‌ریزی کشور است، مشکل در برداشت‌ها، نگرش‌ها، نحوه اجرا و قوانین مانع‌زا و به عبارتی تحریم‌های داخلی است در واقع می‌توان گفت فرهنگ صادراتی در ایران وجود ندارد.

برای کاهش آسیب‌های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی و حفاظت کشور از اثرات نوسانات میزان و قیمت نفت، تنها راه حل رشد و توسعه اقتصاد کشور رشد صادرات غیر نفتی و ایجاد تنوع در درآمدهای ارزی کشور است. در مطالعات اقتصادی روشن شده است که متغیرهایی مثل واردات کالاهای سرمایه‌ای، حضور در سازمان‌های بین‌المللی مثل سازمان تجارت جهانی و نرخ ارز، اثرات مثبتی بر صادرات غیرنفتی دارند، ولی نرخ تورم (که در بالا اشاره

وابستگی به ارز حاصل از صادرات نفت از ویژگی‌های اقتصاد ایران است که متأسفانه این منبع عظیم و گران بها نیز در حال تمام شدن است و بعنوان یک ابزار سیاسی همواره دچار نوسانات قیمتی زیادی است و همین امر باعث بی‌ثباتی درآمدهای ارزی در اقتصاد ایران می‌شود؛ لذا هرگاه بخواهند فشارها را افزایش دهند در اولین قدم تحریم نفتی می‌کنند و در ضمن اگر این منابع ارزی به پول ملی (ریال) تبدیل و به اقتصاد کشور تزریق شود، باعث افزایش حجم پول و نقدینگی در جامعه شده که خود باعث افزایش سطح عمومی قیمت‌ها و کاهش ارزش پول داخلی و در نهایت افزایش نرخ ارز حقیقی خواهد شد.

در تمام کشورها مخصوصاً کشورهای در حال توسعه، صادرات غیر نفتی به عنوان موتور رشد اقتصادی معرفی شده است و در مدل‌های مختلف اقتصاد سنجی قابل اثبات است که هر یک واحد صادرات غیرنفتی حداقل ۱/۶ واحد تولید ناخالص داخلی را افزایش خواهد داد.

در چند سال اخیر متأسفانه طبق آمار و اطلاعات معتبر بین‌المللی شاهد

مختلف اجتماعی در این کشورها ایجاد کند لذا با این ابزار هم دولت می تواند پروژه های بزرگی از این کشورها برای بخش خصوصی بگیرد (همان کاری که دیگر کشورها انجام می دهند) هم می تواند با ورود بخش خصوصی خرید و فروش برق را رونق ببخشد (بخش خصوصی اگر بلاند تولیدش قابل صادرات است و خودش می تواند با کشورها مذاکره کند قطعا در فاینانس پروژه ها وارد خواهد شد) ابزار فروش برق و گاز برای دولت امکان گرفتن پروژه های مختلف برای بخش خصوصی را دارد هرگاه مدیران ارشد به کشورها در خصوص تامین برق و گاز این کشورها سفر می کنند مدیران بخش خصوصی را به همراه داشته باشند تا قراردادهای احداث نیروگاه، خط و پست منعقد کنند و این موضوع رونق تولیدات داخلی را به همراه خواهد داشت. یکی از مواردی که شرکت های بخش خصوصی صنعت برق در کنار دولت می تواند قرار بگیرد موضوع صادرات و واردات برق است، ایران ظرفیت صادرات و واردات برق به کشورهای ترکمنستان، ارمنستان، آذربایجان، افغانستان، پاکستان، عراق و ترکیه را دارد. هم اکنون ایران ظرفیت واردات ۱۳۵۰ مگاوات و ظرفیت صادرات ۲۳۲۰ مگاوات را دارد و در صورت توسعه خطوط بین ایران و کشورهای مذکور می توان واردات را ۲۵۵۰ مگاوات و صادرات را ۱۶۵۰ مگاوات افزایش داد. (خط ماری - سرخس بین ایران و ترکمنستان، تایباد - هرات و زارنگ بین ایران و افغانستان، زاهدان-کوئته بین ایران و پاکستان، جلفا و هریس - هرازدان بین ایران و ارمنستان) در تمام این موارد با تصمیم گیری وزارت نیرو و استفاده از ظرفیت بخش خصوصی در خرید و فروش برق و ترانزیت برق می توان صنعت برق را نجات داد ■

شرکت های داخلی رونق پیدا کنند و هم پول را کد به پول های مولد و سودآور تبدیل گردد؟ چرا معضل شرکت های بخش خصوصی باید مسائل گمرکی، مالیاتی و برگشت ارز حاصل از صادرات باشد بسیاری از شرکت ها به صورت تهاتری (در قبال بدهی به آن کشور مثل بدهی های خرید برق و گاز) به آن کشورها کالا صادر می کنند، ولی برای دریافت مجوز معطل می مانند.

مدل و روش صدور خدمات فنی و مهندسی و تجهیزات صنعت برق با بقیه صنایع تفاوت های عمده ای دارد که لازم است اولاً برای این موضوع نظام نامه صادراتی نوشته شود (سندیکای صنعت برق ایران آمادگی تدوین این نظام نامه را دارد) و ثانیاً کمیته ای مخصوص صادرات صنعت برق تشکیل شود و رئیس این کمیته نماینده تام الاختیار ریاست محترم جمهور باشد. اعضای کمیته حداقل شامل ریاست سازمان توسعه تجارت، معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه، ریاست گمرک، مدیرکل صادرات وزارت نیرو، رئیس سندیکای برق ایران، رئیس بانک مرکزی، رئیس بانک توسعه صادرات، رئیس صندوق ضمانت صادرات، مدیرعامل ساتکاب و سرپرست مرکز توسعه صادرات و پشتیبانی صنایع آب و برق وزارت نیرو (در صورتی که امکان حضور منظم مسئولان این نهادها وجود ندارد نمایندگان تصمیم گیر و تام الاختیار معرفی شوند) باشند. با تشکیل این کمیته و تصمیمات اجرایی و سریع آن، امکان رشد چشمگیر در صدور خدمات فنی و مهندسی و تجهیزات برق قابل پیش بینی و تحقق است.

برق کالایی (نه خدمات) است که تمام کشورهای منطقه (مخصوصاً پاکستان، افغانستان و عراق) به شدت به آن نیاز دارند و خاموشی ها می تواند مشکلات

غیر نفتی با محوریت بخش خصوصی صنعت برق است. هر گاه در سفرهای مسئولان کشور به کشورهای دیگر حداقل ۸۰ درصد نفرات تشکیل دهنده هیات، تجار و نمایندگان بخش خصوصی باشند دال بر عزم دولت برای رشد و افزایش صادرات غیرنفتی خواهد بود.

شرکت های سندیکای برق ایران در بسیاری از کشورها مشغول کار هستند ولی جهت گسترش کار خود و اتمام به موقع پروژه ها نیاز به حمایت مادی و معنوی دولت و دستگاه دیپلماسی اقتصادی دارند. اولین قدم برای صدور تجهیزات صنعت برق، صدور خدمات فنی و مهندسی است که در غالب آن می توان تجهیزات با کیفیت را صادر و باعث رونق شرکت های تولیدی در داخل ایران شد و جهت صدور خدمات فنی و مهندسی حمایت دولت در صدور ضمانت نامه در آن کشورها را می طلبد دولت می تواند به کشورهای همسایه تضمین دولتی (از طریق منابع خود در آن کشورها) بدهد و در قبال آن در ایران از شرکت ها ضمانت نامه بانکی دریافت کند، دولت می تواند در قبال نفت و گازی که به کشورهای منطقه می فروشد یا در قبال ایجاد امنیت برای کشورهایی مثل سوریه برای شرکت های بخش خصوصی صنعت برق پروژه دریافت کند. وقتی کشوری مثل عراق به برق و گاز ایران وابستگی شدید دارد چرا پروژه های برق خود را به کشورهای دیگر می دهد دستگاه دیپلماسی اقتصادی باید میز صنعت برق را داشته و در تمام مذاکرات نماینده بخش خصوصی صنعت برق حضور داشته باشد.

ایران در کشورهایی مثل پاکستان، عراق و افغانستان دارای منابع مالی زیادی است، به چه دلیلی از این منابع جهت فاینانس پروژه های برق و زیر ساخت های آن کشورها استفاده نمی شود تا هم

استانداردهای صادراتی و لزوم ارزیابی کیفیت

تجهیزات صادراتی صنعت برق

سید محسن میرصدری | عضو هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران و مدیرعامل شرکت صنایع آزمایشگاه‌های انرژی (اپیل)

با توجه به رویکردی که در پروژه‌های زیرساختی در حوزه برق در سال‌های اخیر اتفاق افتاده اهمیت صادرات تجهیزات و خدمات فنی-مهندسی صنعت برق برای مدیران و ذینفعان این حوزه دوچندان شده است. لازم به ذکر است، ظرفیت‌های بالقوه‌ای در این صنعت وجود دارد که می‌تواند در استراتژی توسعه صادرات مورد توجه قرار گیرد. ضمناً به منظور حمایت از صادرات باید به الزامات و نیاز بازارهای بین‌المللی توجه ویژه داشت و متناسب با آن از دانش فنی، تکنولوژی‌ها، استانداردها و دستورالعمل‌های به روز دنیا بهره‌گرفت تا محصولات و خدماتی با کیفیت به جهان عرضه شود.

همچنان که محصولات طراحی، تولید، توزیع و روانه بازار می‌شوند نگرانی‌هایی را برای جامعه ایجاد می‌کنند و جهت اطمینان از کیفیت محصولات، ذینفعان اصلی (مصرف‌کننده، کارفرما و نهادهای قانون‌گذار) می‌بایست به لزوم ارزیابی انطباق توسط شخص ثالث توجه کنند. گواهی کردن محصول (Product Certification) فعالیت ارزیابی انطباق استقرار یافته‌ای است که اعتماد مصرف‌کنندگان را مبنی بر اینکه محصولات با الزامات مشخص شده از جمله

عملکرد محصول، ایمنی، پایداری و ... منطبق باشند، جلب می‌کند. به طور قطع عدم رعایت استانداردهای بین‌المللی در محصولات و خدمات صادراتی و عدم تامین کیفیت در سطح جهانی، صدمات جبران‌ناپذیری به سهم و اعتبار کشورمان در بازارهای منطقه و بعضاً بازارهای جهانی وارد خواهد کرد.

به منظور بهبود شرایط صادراتی محصولات صنعت برق و حصول اطمینان از صادرات محصولات و تجهیزات با کیفیت، الزام تولیدکنندگان داخلی به اخذ گواهینامه انطباق (CoC) از نهادهای بی‌طرف و معتبر که دارای گواهینامه ISO/IEC 17065 با قابلیت ردیابی بین‌المللی باشد، راهکاری مناسب است. مراحل اخذ گواهینامه محصول متناسب با نوع تجهیز و محیط کاربری متفاوت است و در کشورهای مختلف در قالب FDA، IECEx، IECCE، ATEX، CE Marking و ... نمود پیدا می‌کند. فرآیند صدور گواهینامه بر اساس Certification Scheme های مندرج در استاندارد ISO/IEC 17067 انجام می‌شود. به عنوان مثال در صورتی که برای تولیدات داخلی گواهینامه محصول بر اساس Type 5 Certification Scheme دریافت گردد، می‌بایست از انجام آزمون‌های تجهیز در آزمایشگاه‌های معتبر و دارای تأییدیه ISO/IEC 17025 (با قابلیت ردیابی به ILAC)، ارزیابی تکنیکال فایل، شناسنامه محصول، صحت‌سنجی مدارک فنی و نقشه‌ها و غیره، ممیزی و بازرسی خط تولید، بررسی رعایت الزامات استانداردهای سیستم‌های مدیریت کیفیت (مانند ISO 9001)، وجود زیرساخت‌های مورد نیاز و انجام روتین تست‌ها در خط تولید مربوطه اطمینان حاصل کرد و در صورتی که هر تغییری در کیفیت و جزئیات فنی محصول و خط تولید رخ دهد توسط مراجع ذیربط قابل پیگیری خواهد بود. نهاد گواهی‌کننده برای فراهم آوردن اطمینان در خصوص اینکه محصولات ساخته شده پس از گواهی کردن اولیه، در برآوردن الزامات مشخص شده تداوم دارند، ممیزی‌های مراقبتی (Surveillance) را به تعداد دفعاتی که در Certification Scheme مشخص شده است، انجام می‌دهند. اگر در بازبینی عدم انطباق با الزامات گواهی یافت شود به نحوی که کارفرما نتواند آن را به راحتی اصلاح کند، نهاد گواهی‌کننده، تصمیم به تعلیق/ابطال گواهینامه خواهد گرفت.

متأسفانه در سال‌های اخیر تعدادی از تولیدکنندگان، گواهینامه‌های مختلفی نظیر گواهینامه CE اخذ کرده‌اند که گاهی این گواهینامه‌ها فاقد اعتبار بوده و قابلیت ردیابی بین‌المللی ندارند و در صورت تداوم صادرات این تجهیزات به بازارهای بین‌المللی اعتبار صنعت برق کشور ایران خدشه‌دار خواهد شد. برخی از این گواهینامه‌ها که بر مبنای خوداظهاری صادر می‌شوند، تنها قابلیت استفاده در اتحادیه اروپا را دارند، زیرا در آن کشورها نظارت بر بازار بصورت مستمر انجام می‌شود و تولیدکنندگان در قالب Authorized Representative، مسئولیت پاسخگویی به هر گونه عواقب ناشی از توزیع تجهیز بی‌کیفیت در کشورهای عضو این اتحادیه را دارند. فلذا می‌بایست از قوانینی تبعیت کرد که در کلیه کشورهای دنیا معتبر باشند.

مع‌الوصف می‌بایست نهاد صادرکننده گواهینامه محصول، دارای گواهینامه ISO/IEC 17065 با قابلیت ردیابی به IAF بوده و استاندارد مربوطه در اسکوپ تأیید صلاحیت آن نهاد ذکر شده باشد. از سوی دیگر گواهینامه فوق می‌بایست حتماً بر مبنای گزارشات آزمون در آزمایشگاه‌های معتبر دارای تأییدیه ISO/IEC 17025 قابلیت ردیابی در ILAC در حوزه مربوطه صادر شود. اهمیت انجام آزمون در آزمایشگاه‌های دارای تأیید صلاحیت ISO/IEC 17025 اطمینان از صحت روش‌های آزمون مطابق با استانداردهای بین‌المللی، قابلیت ردیابی کالیبراسیون تجهیزات به یکاهای SI و صحت‌گذاری‌ها نتایج، بررسی عدم قطعیت آزمون‌ها، مقایسات بین آزمایشگاهی، کنترل سوابق و ... است که با رعایت موارد ذکر شده می‌توان از نتایج آزمون صادر شده اطمینان حاصل کرد.

گزارش‌های آزمونی که در آزمایشگاه‌های معتبر دارای تأییدیه ISO/IEC 17025 قابلیت ردیابی بین‌المللی صادر شود در همه جای دنیا قابل ارائه بوده و اعتبار بین‌المللی دارند. به طور قطع با این روش‌ها می‌توان سهم تولیدات و خدمات فنی مهندسی صنعت برق ایران در بازارهای جهانی را افزایش داده و به سطح بالاتری از درآمدهای صادراتی دست یافت ■

ضرورت حمایت سندیکای مرکزی

سندیکای صنعت برق ایران شعبه فارس سال ۱۳۹۸ با ۱۷ شرکت عضو و ۵ نفر هیئت رئیسه شروع به فعالیت کرده و طی این مدت جلسات متعددی با بازرگانان و فعالان اقتصادی فارس و رؤسای ادارات و ارگان‌های دولتی برگزار کرد که آخرین جلسه آن در مهرماه سال ۱۳۹۲ برگزار شد. تمامی جلسات این شعبه در اتاق بازرگانی فارس تشکیل می‌شد اما در سال‌های اخیر با توجه به محدودیت‌های اتاق بازرگانی این جلسات به صورت حضوری در شرکت‌های عضو برگزار می‌شد و به دلیل مشکلات و موانع ایجاد شده که عمده آن‌ها مشکلات مالی جهت تأمین هزینه‌های دفتری بود و از دفتر مرکزی نیز تأمین نمی‌شد و طی آخرین جلسه که در مهرماه سال ۱۳۹۲ برگزار شد، ناچاراً تصمیم به غیر فعال کردن شعبه فارس گرفته شد.

با توجه به اینکه استان فارس قطب کشاورزی و صنعتی جنوب کشور است، شرکت‌های زیادی در حوزه صنعت برق در بخش‌های تولیدی، پیمانکاری و مهندسی فعالیت دارند و اکثراً از شرکت‌های مطرح کشور هستند که فعالیت برون مرزی نیز دارند. هر کدام از شرکت‌ها مسائل و مشکلات خاصی در حوزه فعالیت خود دارند که نیاز به بررسی و حل مشکلات در سطح استانی و کشوری وجود دارد. با توجه به پیگیری و استقبال خوب شرکت‌های استانی در خصوص تشکیل شعبه فارس و همچنین با توجه به اینکه تقویت و راه‌اندازی شعب سندیکا در دستور

کار هیئت مدیره جدید سندیکا قرار دارد، نهایتاً از طرف سندیکای صنعت برق ایران تصمیم به راه‌اندازی مجدد شعبه فارس گرفته شد.

اهم مشکلات پیش رو و پیشنهادات اصلاحی شعبه فارس به شرح ذیل است:

۱. عدم همکاری اتاق بازرگانی استان فارس و الزام به ثبت شعبه در اداره ثبت شرکت‌های استان و محدودیت‌های ایجاد شده توسط اتاق بازرگانی مبنی بر اینکه تشکیل سندیکای صنعت برق ایران شعبه فارس نمی‌تواند به ثبت برسد و بایستی تحت عنوان سندیکای صنعت برق فارس به ثبت رسیده و به صورت موازی با سندیکای صنعت برق ایران همکاری کند.
۲. تخصیص ماهیانه مبلغی از طرف شعبه مرکزی بابت هزینه‌های جاری به منظور پرداخت حقوق دبیر، منشی و اجاره محل دفتر و هزینه‌های ایاب و ذهاب و پذیرایی در جلسات.
۳. با توجه به اینکه تاکنون تعداد اعضای شعبه فارس ۱۵ شرکت است، پیشنهاد می‌شود کل مبلغ حق عضویت اعضا به شعبه فارس تخصیص داده شود و مابقی هزینه‌ها توسط توسط شعبه مرکزی پرداخت گردد.
۴. با توجه به اینکه تعداد شرکت‌های پیمانکاری فعال با شرکت‌های توزیع استان رقم بالایی دارند و اکثراً در پروژه‌های کوچک و متوسط در حال فعالیت هستند، توان پرداخت حق عضویت ندارند، پیشنهاد می‌شود از شرکت‌هایی که از طریق شعبه جذب می‌شوند، حق عضویت کمتری دریافت شود.
۵. در خصوص الزام به داشتن کارت بازرگانی برای شرکت‌های عضو پیشنهاد می‌شود شرکت‌هایی که در استان از طریق شعبه جذب می‌شوند به داشتن کارت بازرگانی و عضویت در اتاق بازرگانی الزامی نداشته باشند.
۶. نیاز است که شعبه مرکزی شعبه فارس را از لحاظ مالی و مدیریتی حمایت کند.
۷. نیاز به حمایت‌های زیرساختی و مالی اتاق بازرگانی فارس است که بایستی از طریق اتاق بازرگانی تهران پیگیری و به استان‌ها ابلاغ شود.

اهداف اساسی شعبه فارس

۱. ارتباط موثر با اتاق بازرگانی فارس و حضور در جلسات شورای گفتگوی استانی و بخش خصوصی
۲. پیگیری برگزاری جلسات با مدیران کل سازمان امور مالیاتی، سازمان تأمین اجتماعی، سازمان صنایع و معادن، سازمان برنامه و بودجه استان و شرکت‌های توزیع و برق منطقه‌ای و ... به منظور پیگیری و حل مشکلات اعضا
۳. جذب اعضای جدید در استان از بین پیمانکاران و سازندگان و مشاوران فعال با شرکت‌های توزیع و برق منطقه‌ای و سایر کارفرمایان
۴. مشارکت با استان‌های همجوار بوشهر و هرمزگان و دعوت از شرکت‌های فعال در حوزه صنعت برق جهت عضویت در شعبه فارس
۵. تنظیم توافقنامه همکاری با انجمن‌های صنفی پیمانکاران توزیع استان‌های فارس، بوشهر، هرمزگان به منظور حمایت و پشتیبانی از اعضا تحت پوشش آن‌ها در جهت حل مسائل و مشکلات
۶. برگزاری دوره‌های آموزشی در خصوص بیمه، مالیات، بانکی و ...
۷. تشکیل کارگروه‌های داخلی به منظور سرعت بخشیدن به حل مسائل و مشکلات جدی شرکت‌های عضو
۸. ایجاد تعامل و همکاری با تشکل‌های اقتصادی و عمرانی استان ■

سندیکای

فعال و پرتکاپو

شعبه خراسان سندیکای صنعت برق ایران، فعال‌ترین شعبه این تشکل است و به صورت مستمر با حضور و مشارکت در جلسات ذیربط و رویدادهای اقتصادی و صنعتی، در راستای اهداف و منافع سندیکا و شرکت‌های عضو قدم برمی‌دارد. بعد از در دستور کار قرار گرفتن ساماندهی شعب در هیات مدیره سندیکا، این شعبه در اوایل خرداد ماه سال جاری میزبان هیات مدیره سندیکا بود. در جریان این سفر جلسات مشترکی با اعضای هیات مدیره شعبه خراسان، مدیران برق منطقه‌ای خراسان، توزیع نیروی برق استان خراسان رضوی و مشهد و پیشکسوتان صنعت برق استان برگزار شد. همچنین اعضای هیات مدیره مرکز و شعبه خراسان از تعدادی از شرکت‌های عضو سندیکا در استان خراسان رضوی بازدید کرده و در جریان مشکلات آنها قرار گرفتند.

در جلسه مشترک هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران و شعبه خراسان تاکید شد که شعبه خراسان یکی از شعب قوی است و افزایش قدرت چانه‌زنی سندیکا منوط به افزایش

قدرت شعب خود در استان‌های مختلف است لذا سندیکا تا رسیدن به نتیجه مطلوب این موضوع را پیگیری خواهد شد. در جلسه مشترک هیات مدیره سندیکای مرکز و شعبه خراسان با مدیر عامل برق منطقه‌ای خراسان و دو نماینده از شرکت‌های توزیع نیروی برق استان خراسان رضوی و مشهد، مشکلات اعضا از جمله قرارداد تیپ، بخشنامه جبرانی نرخ ارز، قراردادهای متوقف و لزوم توجه ویژه به موضوع مطالبات اعضا مطرح شد. مقرر شد برای هر کدام از محورهای تخصصی کارگروه مشترکی فیما بین بخش خصوصی و دولتی با مسئولیت شعبه خراسان تشکیل شود.

نمایندگان هیات مدیره سندیکا در این سفر به همراه اعضای شعبه خراسان، جلسه‌ای در محل اتاق بازرگانی مشهد با اعضای کمیسیون انرژی این اتاق و چند تن از پیشکسوتان صنعت برق خراسان داشتند. در این جلسه نقطه نظرات و موانع کسب و کار فعالان صنعت برق توسط پیشکسوتان حاضر در جلسه مطرح شد.

بازدید از تعدادی از شرکت‌های عضو شعبه خراسان

اعضای هیات مدیره سندیکا در روز دوم سفر خود به استان خراسان رضوی با همراهی هیات مدیره شعبه خراسان به منظور برقراری ارتباط رو در رو با اعضای خود و با هدف استماع مشکلات و مسائل آنها، از شرکت‌های پارس سامان ایرانیان، پیمان خطوط شرق، الکترو پژواک آرین، توس کات، توس فیوز، سیم و کابل مشهد و نیان الکترونیک بازدید کردند. همچنین جلسه‌ای با رئیس پارک علم و فناوری خراسان رضوی و معاونان وی و انجمن شرکت‌های دانش بنیان این استان برگزار شد.

اولین همایش سندیکای صنعت برق خراسان

اولین همایش سندیکای صنعت برق خراسان همزمان با پانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت برق مشهد (۱۴ الی ۱۷ تیر ۱۴۰۱) با دو چشم انداز ۵ ساله صنعت برق با بررسی فرصت‌ها و تهدیدها و همچنین چالش‌های پیش روی صنعت برق، در محل سالن همایش‌های نمایشگاه بین‌المللی مشهد برگزار شد. پیام باقری رئیس هیات مدیره سندیکای صنعت برق ایران، حسن سویزی رئیس هیات مدیره سندیکای صنعت برق خراسان، مصطفی رجبی مشهدی سخنگوی صنعت برق کشور، محمدحسن متولی‌زاده مدیرعامل سابق توانیر، حسین محمودی مدیرعامل شرکت برق منطقه‌ای خراسان، محسن شرکا رئیس کمیسیون اجتماعی اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی خراسان رضوی و محمدصادق محمودی دبیر شعبه خراسان به ایراد سخنرانی پرداختند. در پایان این همایش آیین افتتاح دبیرخانه دائمی همایش روز ملی صنعت برق در استان خراسان رضوی با محوریت شعبه خراسان سندیکا برگزار شد.

انتخاب غرفه سندیکا به عنوان غرفه نمونه در زمینه اخلاق حرفه‌ای

در پانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت برق مشهد نیز با توجه به پیش‌بینی برنامه‌های ویژه جانبی، حضور مدیران ارشد صنعت برق و همچنین به منظور احیای بسترهای مناسب جهت معرفی ظرفیت‌های شرکت‌های عضو از طریق نمایشگاه‌های تخصصی و ایجاد فرصت‌های جدید کسب و کار برای شرکت‌های فعال صنعت برق، شعبه خراسان هماهنگی‌های لازم برای تسهیل حضور شرکت‌های عضو در این نمایشگاه را به عمل آورد و حدود ۴۰۰ متر از غرفه‌های این نمایشگاه به اعضای سندیکا تعلق گرفت. در پایان این نمایشگاه غرفه سندیکا به عنوان «غرفه نمونه در زمینه اخلاق حرفه‌ای» شناخته شد و طی مراسمی، از شعبه خراسان تقدیر به عمل آمد ■

شعبه اصفهان

مشارکت موثر

در رویدادهای اقتصادی

سندیکای صنعت برق ایران به عنوان تنها تشکل تخصصی صنعت برق کشور و با ۶۰۰ شرکت عضو، دارای سه شعبه اصفهان، خراسان و فارس است. با توجه به ساختار اتاق بازرگانی اصفهان و جایگاه شعبه اصفهان سندیکا در بین تشکل های اتاق، این شعبه مشارکت های بسیار خوب و موثری در قالب حضور در همایش ها، نشست ها و همچنین دوره های آموزشی دارد.

سامانه جامع تجارت، ارائه مدل های کسب و کار و تدوین راهبرد، مدیریت بحران و ... از عناوین برخی دوره های آموزشی است که این شعبه در آنها مشارکت و حضور داشته است. شعبه اصفهان سندیکا در سه ماه نخست سال ۱۴۰۱ در همایش ملی مسیر صنایع پیشرو یا تجارت آزاد اوراسیا فعالیت داشته است. مشارکت در برگزاری آیین تجلیل از صادرکنندگان نمونه استان اصفهان با حضور وزیر صمت از دیگر اقدامات این شعبه بوده است.

در سفر رئیس جمهور به استان اصفهان که اواخر خرداد ماه ۱۴۰۱ صورت گرفت، نمایندگان شعبه در نشست های هماهنگ شده با رئیس جمهور و نمایندگان ایشان حضور داشتند. در جریان این سفر و در جلسه وزیر اقتصاد در دیدار با فعالان اقتصادی استان که در محل اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی برگزار شد، تعدادی از فعالان اقتصادی مسائل و مشکلات خود را با وزیر اقتصاد برای طرح و تصمیم گیری در جلسه شورای اداری استان به ریاست رئیس جمهور در میان گذاشتند که خاندوزی نیز مقرر کرد، در اولین فرصت جلسه مبسوطی برای بررسی بیشتر مشکلات کار آفرینان این استان با حضور سایر مسئولان ذیربط وزارت اقتصاد برگزار شود.

در مراسم تجلیل از مدیران پیشکسوت و پیشرو صنعت استان اصفهان نیز که روز پنجشنبه نهم تیر ماه در سالن همایش های اتاق بازرگانی این استان برگزار شد، از آقای مهندس کثیری رئیس هیات مدیره شرکت کوشش برق اصفهان به عنوان مدیر پیشکسوت و از آقای مهندس مسائلی دبیر سندیکای صنعت برق ایران به عنوان مدیر پیشرو و تاثیرگذار صنعت تجلیل شد.

نام شرکت:		زمینه فعالیت:		سال تاسیس:	
Company Name :			Field of Activity:		
Managing Director:		☐ نوپیدی	☐ پیمانکاری	☐ مشاور	☐ بازرگانی
		☐ صادراتی			
نوع مالکیت:		نوع شرکت:		محل ثبت:	
نام و نام خانوادگی مدیر عامل:		Email:		تلفن همراه مدیر عامل:	
نام و نام خانوادگی رایجا:		سمت:		تلفن همراه رایجا:	
تلفن:		فکس:		آدرس دفتر مرکزی:	
آدرس کارخانه یا کارگاه:		تلفن کارخانه یا کارگاه:			
WebSite:			Email:		
شماره شناسنامه صنعتی:		مرجع صدور شناسنامه صنعتی:		تاریخ و محل صدور شناسنامه صنعتی:	
شماره عضویت در اتاق بازرگانی:		نمونه کارت بازرگانی:		حجم صادرات سالیانه:	
سرمایه اولیه:		سرمایه فعلی:		گردش مالی سالانه:	
نقد سهام:		ارزش ریالی هر سهم:		نقد سهمینان:	
حجم مالی پروژه های انجام شده:		حجم سرمایه گذاری تخصیص داده شده به R&D:			
پروژه های (تقر):					
دکتر:	فوق لیسانس	لیسانس	فوق دیپلم	دیپلم	زیر دیپلم
مدیرعامل:		رئیس هیأت مدیره:		اعضای هیأت مدیره:	
نام و نام خانوادگی:		نام و نام خانوادگی:		نام و نام خانوادگی:	
رشته تحصیلی:		رشته تحصیلی:		رشته تحصیلی:	
دانشگاه:		دانشگاه:		دانشگاه:	
محل تحصیل:		محل تحصیل:		محل تحصیل:	
آدرس:		آدرس:		آدرس:	
Email:		Email:		Email:	
عضویت در تشکلی های حرفه ای صنعتی:		محصولات / خدمات:		گواهینامه های کیفی:	
مستندات و مدارک پیوست:					
☐ درخواست کتبی برای عضویت		☐ گواهی ثبت شرکت		☐ کی روزنامه رسمی آخرین تغییرات	
☐ کی اجازه رسمی فعالیت از مراجع ذیصلاح کشور (پروانه بهره برداری برای تولیدکنندگان و تشخیص صلاحیت و رتبه بندی معاونت راهبردی ریاست جمهوری برای شرکت های پیمانکاری)					
☐ کی کارت بازرگانی و یا کارت عضویت در اتاق بازرگانی و صنایع و معادن		☐ رزومه شرکت		☐ تعهدنامه عضویت	
صحت مندرجات تکمیل شده فرم فوق مورد تأیید شرکت است.		مهر و امضا شرکت:			
تاریخ تکمیل فرم:					
این قسمت توسط سندیکای صنعت برق ایران تکمیل می گردد					
اطلاعات فوق و مدارک مرتبط در تاریخ توسط کمیته عضویت سندیکا بررسی و مورد تأیید می باشد ☐ می باشد ☐ نمی باشد.					
دبیر کمیته عضویت				امضا دبیر سندیکا	
تاریخ				تاریخ	

لطفا فرم تکمیل شده را به همراه مستندات مرتبط به آدرس ایمیل info@ieis.ir یا شماره فکس ۶۶۹۴۴۶۷ ارسال فرمایید.

سندیکای صنعت برق ایران
Iran Electrical Industry Syndicate

خیر مقدم به اعضای جدید

به گزارش واحد عضویت
سندیکای صنعت برق ایران با پیوستن

۲۲

شرکت جدید در شش ماهه اول سال
۱۴۰۱ به خانواده سندیکا، تعداد اعضای
این تشکل به

۵۹۴

عضو رسید.

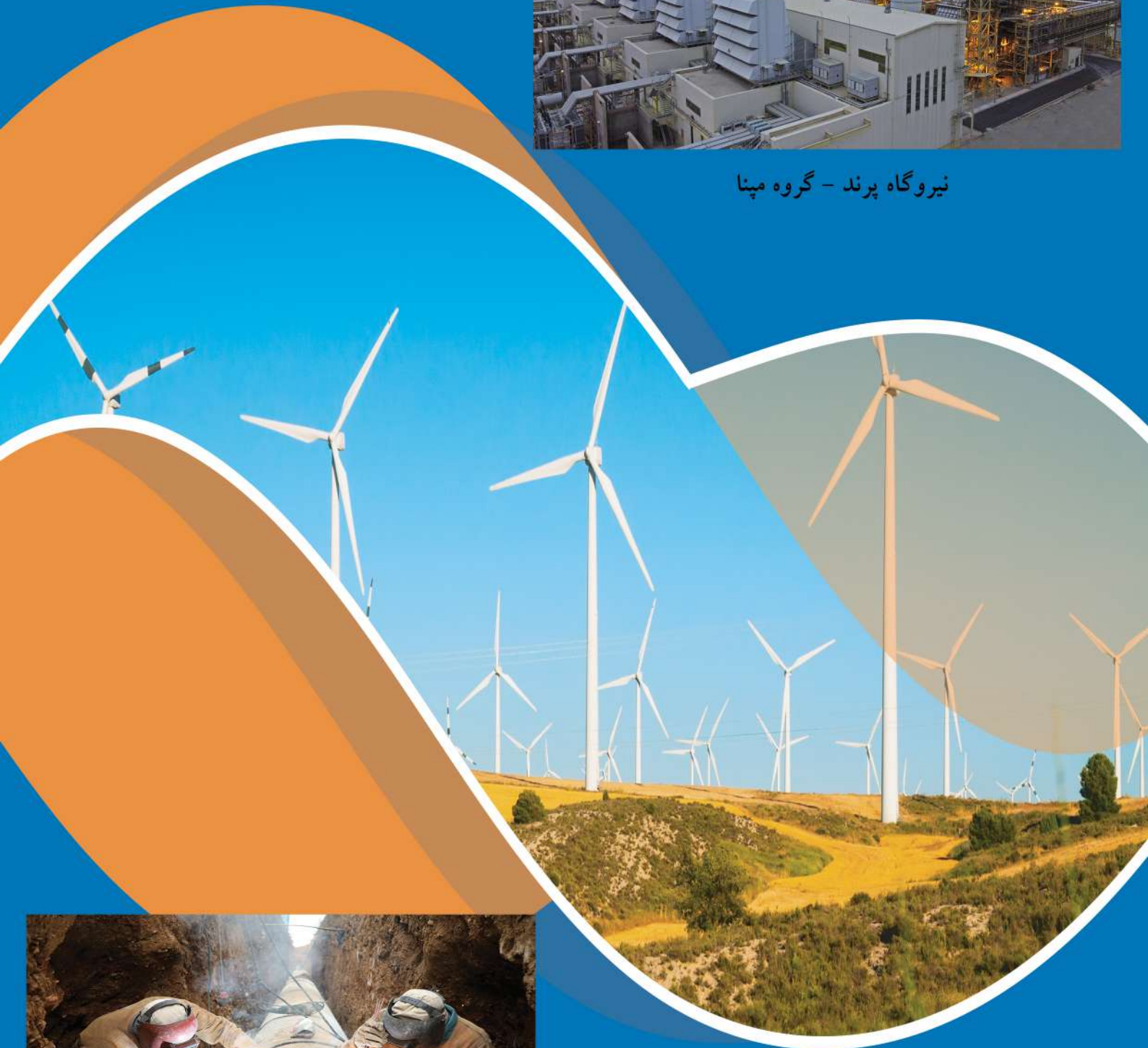
- مهندسین قدرت خوارزم
- مهندسین بنیان تابلو
- انرژی گستران اندیشه ماد
- خزرگستر قائم شهر
- ماندگار تجهیز ایرانیان
- ابتکار انرژی ایرانیان
- سوئیچگیرهای پارس صنعت پرنده
- جابون
- مهندسین مشاور آریا نیروی جم
- فن آوران ارتباطات و اطلاعات نیما
- گیتی مدار سپاهان
- احداث و توسعه پروژه های ویژه مپنا
(توسعه ۳)
- فن آوران مادون قرمز
- نصر الکترو پاسارگاد
- سیم و کابل سهپند
- نوین دانش آینده
- آریا ماشین سنگین شیراز
- توان تابلو مهرگان
- آماد برق سپهر
- سها سنجش سپاهان
- نور آرای شمال
- مهندسی اندیشه های برتر اطلاع رسانی

شرکت سرمایه گذاری صنایع برق و آب صبا (سهامی عام)

نیروگاه پرنده - گروه مپنا

توسعه شبکه های آب و فاضلاب-شرکت های آب و فاضلاب استان تهران

ماندگار تجهیز ایران

نماینده انحصاری برند ایسکرا در ایران

تامین کننده انواع:

تجهیزات اندازه گیری الکتریکی

کلید های فشار ضعیف و رله های حفاظتی زمینس

رگولاتور و خازن های فشار ضعیف و متوسط

تجهیزات فشار ضعیف

واتساپ فروش:

۰۹۳۷-۷۷۳۸۸۸۸

۰۹۰۵-۳۸۶۷۲۰۴

آدرس وب سایت:

www.mandegartajhiz.com

آدرس پست الکترونیک:

info@mandegartajhiz.com

شماره های تماس:

۰۲۱-۸۸۶۷۷۲۱۴

۰۲۱-۸۸۶۷۷۲۱۳